JAN 27 1917
Public Library
476 Fifth Avenue

"VIENYBE LIETUVNINKU"
ISEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašo ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J. J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign ... $3.00
To Canada ...
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

NO. 4. (Telefonas 2427 Greenpoint)
BROOKLYN, N. Y. SAUSIO (January) 24 d. 1917 M.
Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn, N. Y. Under Act Of March 3rd 1879.
METAI XXXI. (Telephone 2427 Greenpoint.)

Rusijos Duma bus išvaikyta

BAISI ANGLIJOJE KATASTROFA. IŠLĖKĖ Į PADANGES AMUNICIJOS DIRBTUVĖ, KURIOJE DIRBO VIRŠ 67,000 DARBININKŲ. KIEK UŽMUŠTA NEŽINE.

FRANCUZIJOS SOCIALISTAI REIKALAUJA TAIKOS IŠ VALDŽIOS.

VOKIETIJOJE VISI KAS TIK GYVAS, PRITARIA KARĖS TĘSIMUI, NES TAI ESĄ GYNIMAS JŲ ŠALIES. TUOJ BUS UŽPULTA ANT FRANCUZIJOS. PRIRUOŠTA 4,800,000 NAUJŲ KAREIVIŲ.

IR ŠVEICARIJA PRIE KO TAI RENGIASI. VISIEMS JOS PILIEČIAMS PALIEPTA GRIŽTI ATGAL Į TĖVYNĘ.

VOKIEČIAI BE JOKIO ATSIŽVELGIMO RENGIASI SKANDYTI VISOKIUS LAIVUS ANT JURIŲ. DAUG BAIMĖS ĮVARĖ VIENAS JŲ LAIVAS ATLANTO VANDENYSE.

Iš karės lauko

RUSAI IR RUMUNAI SULAIKĖ PRIEŠŲ VERŽIMĄSI BESARABIJON.

Petrogradas. — Galop rusai ir rumunai atsispyrė prieš feldmarš. Mackenseno ir gen. Falkenhayno armijas arti Galatz, Moldavijoje ir Karpatuose. Galatz-Brailos srityje rusai atstumė priešus atgal ir atsiėmė kaimą Vadeni. Taipgi pasekmingai atrėmė rusai keletą vokiečių-austrų atakų upių Sereth ir Moldavos pakraščiuose bei Karpatuose. Į pietvakarius nuo Pralea rumunai apsupo priešų užimtą augštumą ir paėmė daug jų nelaisvėn, užgriebdami 4 maš. šautuvus. Apart to, rumunai-rusai atstumė priešų užpuolimus upių Kasino ir Oitus srityje. Karpatuose, Bukovinos pakraštyje, austrai-vokiečiai dviejuose punktuose irgi tapo atstumti atgal.

SUSIRĖMIMAI PALEI DVINĄ, VOLYNIJOJE IR GALICIJOJE.

Petrogradas. — Rygos srityje apsirubežiuojama artilerijos veikimu. Keletas smarkių atakų ir kontr-atakų atsibuvo Dvinsko-Smorgonio srityje. — Rusai atsilaikė tvirtai. Volynijoje ir Galicijoje keliose vietose buvo atsinaujinę susirėmimai ir smarki artilerijos dvikova.

VOKIEČIAI ATMUŠĖ RUSŲ UŽPUOLIMUS.

Berlinas. — Su dideliu perviršiu kareiviuose rusai atnaujino keletą smarkių atakų palei Rygą ir Dvinsko-Smorgonio apielinkėse, tečiaus be pasekmės. Taipgi karšti susirėmimai atsibuvo Volynijoje ir Karpatuose, bet vokiečiai-austrai visur laikėsi tvirtai. — Bavarijos princo Leopoldo frontas laikosi lyg geležinė siena.

VOKIEČIAI SKELBIA PASEKMES MOLDAVIJOJE.

Berlinas. — Vokiečių kariumenė staigu užpuolė rusų stovyklas tarpe Sušicos ir Putnos, atstumė priešus atgal ir paėmė 230 kar. nelaisvėn. Taipgi vokiečiai tvirtai atrėmė rusų užpuolimą Oitus srityje bei šiaur. Rumunijos fronte.

Rusų artilerija apšaudė Tultšą ir Isakčeą — tapo užmušta ir sužeista tulas skaitlius vietos gyventojų. Netoli Isakčea bulgarų artilerija paskandino 7 baržas ir vieną torp. laivuką.

Feldmarš. Mackenseno ir gen. Falkenhayno armijos išlengvo žengia pirmyn ir rengiasi prie generalio užpuolimo ant Galatz ir žymesniųjų Moldavijos punktų. Rumunai skubiai apleidžia Jassy. Visi vyrai nuo 16 iki 60 metų amžiaus pašaukti kariumenėn.

MAŽI SUSIRĖMIMAI MAKEDONIJOJE.

Londonas. — Paskutinėmis dienomis Makedonijoje bei Monastir srityje, delei blogo oro, apsirubežiuojama mažais susirėmimais ir artilerijos veikimu. Palei ežerus Presba ir Ochrida bulgarai-vokiečiai atakavo sąjungiečių pozicijas, bet be pasekmės. Taipgi mažai veikiama Vardar ir Strumos srityse.

ANGLAI-FRANCUZAI STUMIA VOKIEČIUS ATGAL VAKAR. FRONTE.

Londonas. — Palei Ypres atsibuvo gan smarkus susirėmimas, bet be permainos karės lauke. Upės Ancre srityje anglai dviejuose punktuose atstumė priešus atgal. Vokiečiai apleido savo stovyklas palei Serre. Vokiečių artilerija smarkiai veikia į pietus nuo Sailly-Saillisel ir į rytus nuo Bethune. Somme srityje francuzai atrėmė porą priešų atakų.

Verduno srityje atsibuva smarki artilerijos dvikova. Taipgi aktiviškai veikia artilerija Vogezuose ir Lotaringijos pakraštyje.

VOKIEČIAI GIRIASI SULAIKĘ PRIEŠŲ UŽPUOLIMUS.

Berlinas. — Loos apielinkėje atsibuvo smarkus susirėmimas tarpe vokiečių ir anglų: — anglai tapo atmušti atgal. Vokiečiai, nenorėdami nešti bereikalingus nuostolius, apleido pozicijas arti Serre, tečiaus anglai per 4 dienas apšaudė šitas pozicijas. Anglai toje srityje panešė didelius nuostolius.

Palei Verduną, Soissons ir Vogezuose veikia tik artilerija.

ITALIJOS-AUSTRIJOS FRONTE GAN RAMU.

Roma. — Trento srityje atsibuvo keli priešakinių eilių susirėmimai. Palei Isonzo bei Gorizia apielinkėje austrai dviejuose punktuose mėgino atakuoti italų pozicijas, bet be pasekmės. Blogas oras trukdo aktiviską veikimą abiejuose frontuose.

ANGLAMS SEKASI PUSSALIO SINAI SRITYJE IR ARTI KUT EL-AMAROS.

Londonas. — Nuo sausio 18 d pranešama, kad Sinai pussalio srityje anglai žymiai atstumė turkus atgal, paimdami tulą jų skaičių nelaisvėn. Apart to, anglai pasekmingai veikia arti Kut-el-Amaros.

Rusai trijose vietose atstumė turkus atgal Persijos pakraštyje ir Užkaukazyje.

Turkai gi oficiališkai paskelbė kad jie sulaikė anglų užpuolimus Egypto karės lauke ir Kut-el-Amaros srityje. Dviejose vietose Užkaukazyje rusai atstumti atgal.

Iš Visur

VOKIEČIŲ LAIVAS-UŽPUOLIKAS PASKANDINO AR PAĖMĖ SAVO „GLOBON" 26 GARLAIVIUS; NUOSTOLIAI SIEKIA APIE $30,000,000.

Rio Janeiro, Brazilija. — Bėgyje kelių savaičių sąjungiečių prekyb. garlaiviai Atlando vandenyne buvo apsiausti kokia tai paslaptimi ir išstatyti pražuties šmėklai, butent vokiečių laivams-užpuolikams bei submarinams. Anglų admiralterija persergėjo visus garlaivius, plaukiančius Europon ir iš Europos. Jureivijos ekspertai stebėjosi iš to, kad išplaukiantieji iš Amerikos prieplaukų garlaiviai su amunicija, valgiu ar kitais daiktais kur tai dingsta. Daug apie tai prikalbėta, daug prirašyta. Jau kiek laiko atgal buvo paskelbta, kad Atlanto vandenyne veikia vienas ar keli vokiečių užpuolikai.

Galop ta paslaptis paaiškėjo sausio 17 d. — Sausio 15 d. į Pernambuco (Brazilijoje) pribuvo Japonijos garlaivis „Hudson Maru," kuris atvežė 237 žmones, paimtus nuo 12-16 paskandintų garlaivių. Pribuvusieji pranešė, kad Atlanto vandenyne, daugiausia piet. dalyje, nuo gruodžio 10 d. veikia vokiečių užpuolikas-skraiduolis, kuris iki sausio 12 d. paskandino ar užgriebė 23-26 garlaivius su amunicija, karės ginklais, valgio produktais ir kitais daiktais. Nuostoliai siekia apie $30,000,000; tų laivų inkrova siekia virš 100,000 tonų. „Hudson Maru" pribuvo kaipo vokiečių užgriebtas laivas — jį komanduoja vokiečių kapitonas su pagalba 10-12 vok. jureivių.

Iš didesnių paskandintų laivų galima paminėti sekančius: „Drina" (anglų) — 11,483 tonų inkr., „Georgic" (anglų) — 10,077 t. inkr., „Voltaire" (anglų) — 8,618 t. inkr., „Ortega" (anglų) — 8,075 t. inkr., Mount Temple" (anglų) — 7,556 t. inkr., „Samara" (franc.) — 6,007 t. inkr., „Dramatist" (anglų) — 5,421 t inkr. ir tt. Spėjama, kad su paskendusiais laivais yra žuvę apie 400 žmonių, kurių tarpe buvę nemažai amerikonų (buvo pažymėtas garl. „Yarrowdale" su žmonių aukomis). — Tą pranešimą apie paskandinimą keliolikos laivų patvirtino ir anglų admiralterija.

Sulyg vienos versijos — tas vokiečių užpuolikas — tai skraiduolis „Vineta" (5,791 t. ink.), sulyg kitos — tai skraiduolis „Moewe," kuris pradžioje 1916 m. paskandino 15 garlaivių; vienas iš jo aukų — „Appam" — tapo atgabentas į Suv. Valst. portą; „Moewe" gi parplaukė atgal į Vokietijos prieplauką, parsivėždamas 1,600,000 markių aukso ir 150 belaisvių.

Keletas greičiausiųjų anglų karo laivų pasiųsta sutinti ar paskandinti vokiečių užpuolikų-skraiduolį. Pranešama, kad jis iš Kiel po priedanga danų vėliavos, pasinaudodamas tirštų ukų priedanga, praplaukė pro anglų sargybinius laivus ir atsidurės atvirame vandenyne pradėjo savo veikimą. Tas vokiečių užpuoliko-skraiduolio veikimas nustebino visą pasaulį. Labai gilų įspudį padarė Brazilijoje ir Argentinoje. Pasirodo, kad anglų blokada neapsaugoja sąjungiečių laivų.

SUGRIŽO NAMON SUBMARINAS PASKANDINĘS 16 GARLAIVIŲ.

Amsterdam. — Nuo sausio 18 d. pranešama iš Berlino, kad į Vokietijos prieplauką sugrįžo vienas submarinas, kuris paskandino 16 garlaivių.

GRAIKIJA IŠPILDĖ VISUS SĄJUNGIEČIŲ REIKALAVIMUS.

Londonas. — Graikijos valdžia galop pasižadėjo išpildyti visus sąjungiečių reikalavimus. Tuoj tapo pakluosnoti Venizelos šalininkai. — Buvo kalbama apie numetimą kar. Konstantino nuo sosto bei apie karę su Graikija.

AMB. GERARD PASIRYŽO REZIGNUOTI.

Londonas. — Suv. Valst. amb Gerard (Berline) pasiuntė prez. Wilsonui pasiaiškinimą kaslink savo kalbos laike pokilio Berline; jeigu tuomi pasiaiškinimu nepasitenkins, tai jis esąs pasiryžęs rezignuoti.

NAUJAS KARĖS MINISTERIS RUSIJOJE.

Londonas. — Iš Petrogrado pranešama, kad karės ministerio vieton gen. Šuvajevo tapo paskirtas gen. M. A. Bieliajev.

KARŠTA PROPAGANDA PRIEŠ ANGLIJĄ.

Stockholm. — Iš Rusijos pranešama, jog tenai sparčiai platinasi agitacija prieš Angliją. Anglų priešai — konservatorių bei reakcijonierių vadai ir jų laikraščiai. Kiek laiko atgal juodaš. vadas Dumoje Markov savo kalboje prirodinėjo: kad Rusija turi užverti taiką su Vokiet., nes ji yra rusų draugė, kaimynka ir naturališka sąjungietė. Rusai gi negali ir neprivalo susidėti su Anglija ir būti po jos priežiura. Priegtam, Anglijos diplomatija, anot Markovo, esanti labai pavojinga Rusijai. Panašios rušies agitacija varoma juodaš. laikr. „Russ. Gražd." (red. Bulacel). Cenzura žiuri per pirštus. Abelnai imant, Rusijoje pradedama atvirai kalbėti prieš Angliją.

PASKIRTAS LENKIJOS VICE-KARALIUS.

Londonas. — Iš Varšavos pranešama, kad Lenkijos vice-karalium kaizeris paskyrė kunigaikštį Vaclavą Niemojevskį. Šiose dienose tapo atidaryta valst. Lenkijos taryba, kuri išleido į lenkus tam tikrą atsišaukimą.

VISI VOKIEČIAI PASKUI KAIZERĮ.

Berlinas. — Sąjungiečių atsakymas ant prez. Wilsono notos taip užgavo vokiečius, kad jie, visi kaip vienas, stovi už karės tęsimą iki pilnos pergalės. Kaizeris išleido atsiliepimą į visą tautą. — Kasdien laikraščiuose randasi po keletą kolumnų laiškų, adresuotų kaizeriui, kuriuose įvairios draugijos, miestai, komerc. tarybos, darb. unijos ir įvairios organizacijos užtikrina, kad kiekviena moteris, kiekvienas vaikas Vokietijoje yra pasi-

SKAITYTOJŲ ŽINIAI.

Meldžiame musų gerbiamų skaitytojų, kurie gavote pranešimą, kad prenumerata už laikraštį „Vienybę Lietuvninkų" yra pasibaigusi, nevilkinant prisiųsti užmokestį prenumerata. Neaplaikydami prenumeratos busim priversti su sekančiu numeriu laikraščio siuntinėjimą sulaikyti. Pasiliekame su vilčia, kad šį musų pranešimą gerbiami „V. L." skaitytojai priims su užuojauta ir prisiųs prigulinčią užmokestį.

Su pagarba,
„Vien. Liet." Administr.
120 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

rengęs pašaukti paskutinį kraujo lašą, paskutinį skatiką, kad priversti priešą prie taikos.

RUSAI DEPORTUOJA AUSTRUS.

Koeln. — Paskelbta, kad rusai pradėjo deportuoti austrus — nuo 15 iki 40 metų amžiaus iš Galicijos Rusijon.

POPIEŽIUS TARIASI SU VOKIETIJA DELEI BELGŲ.

Londonas. — Popiežius atsikreipė į Vokietijos valdžią su prašymu, kad sugrąžintų tėvynėn išgabentus į Vokietiją belgus ir kad sustabdytų išvežimą.

BRAZILIJOS GYVENTOJŲ SKAIČIUS SIEKIA 24,600,000.

Rio Janeiro. — Paskelbta, kad sulyg naujo surašo Brazilijos gyventojų skaičius siekia 24,600,000, iš kurių virš 18,000,000 nemokančių skaityti ir rašyti. Ant ketv. mylios išpuola tik po 8 žm.

SUSIKIRTO DUMOS PIRMSĖDIS SU VIDAUS DALYKŲ MINISTERIU.

Petrogradas. — Naujų Metų dieną vidaus dalykų minist. Protopopov, atsilankęs į Carskoje Selo, sveikindamas su švente ištiesė ranką Dumos pirmsėdžiui Rodzianko, bet tas nusisuko į šalį, pratardamas: „niekados.'' Manoma, kad dvikova neišvengiama.

LAIKE MĖNESIO PAŠAUTA 66 ORLAIVIAI.

Berlinas. — Gruodžio mėnesyje pašauta 66 sąjungiečių orlaiviai (iš jų 22 orl. pateko antr. valstijoms). Centr. valstijų nuostoliai gruodžio mėn. siekia vos 17 orl.

„MOEWE'' ATLANTO VANDENYNE. PASKANDINTA-UŽGRIEBTA 30 GARLAIVIŲ.

Buenos Aires, Arg. — Nuo sausio 18 d. pranešama, kad Atlanto vandenyne veikia garsusis vokiečių skraiduolis „Moewe'' ir skr. „Venita.'' Išviso paskandinta apie 30 garlaivių.

VOKIEČIŲ UŽGRIEBTAS LAIVAS „YARROWDALE,'' SU 469 BEL. PRIBUVO VOKIETIJOS PORTAN.

Berlinas, Sausio 19 d. — Anglų garlaivis „Yarrowdale'' (5,600 t. inkr.), kurį užgriebė vokiečių laivas-užpuolikas Atlanto vand., gruodžio 31 d. (1916) pribuvo į Vokietijos portą, parsiveždamas 469 belaisvius jur., daug ginklų, amunicijos ir valgio nuo septynių anglų garlaivių ir vieno norvegų.

ANGLIJA LABAI UŽGAUTA DELEI VOKIEČIŲ LAIVŲ-UŽPUOLIKŲ VEIKIMO. SUV. VALST. VALDŽIA IRGI UŽRUPINTA.

Washington. — Žinia apie paskandinimą Atlanto vand. virš 20 garl. su valgiu ir amunicija labai sujudino ne tik Anglijos, bet ir Suv. Valst. valdžią. — Galop iš Brazilijos pranešta, kad išviso paskandinta, ar užgriebta apie 30 garlaivių; sulyg vėliausių žinių tarpe kitų paskandintas anglų garl. „Araguaya'' — 10,537 t. inkr. ir francuzų „Treville'' — 5,573 t. inkr.

Pribuvusio į Pernambuco (Braz.) japonų garlaivio „Hudson Maru'' (po vokiečių komanda) jureiviai praneša, kad Atlanto vand, veikia garsus vokiečių skraiduolis „Moewe'' ir palydovas „Veneta'' ir dar vienas (paimtas) greitas anglų garlaivis. Mina (kurią padėjo „Moewe'') paskandintas anglų kar. laivas „King Edward VII''. Ant vokiečių užpuoliko (kų) pasiųsta 10-12 anglų-franc. kariškų laivų.

Anglijos admiralterija esanti pasiryžusi paliepti, kad kiekvieną garlaivį su amunicija ar valgiu lydėtų kariškas laivas, nes kitaip gali buti galutinai sulaikytas įvežimas amunicijos ir valgio produktų į Francuziją ir Angliją. Tokiu budu vokiečiai turėtų tiesą be jokio perspėjimo skandinti kiekvieną tokį prek. laivą. Manoma, kad tas privers prez. Wilsoną persergėti Suv. Valst. piliečius nuo važiavimo ant šitokių laivų. Abelnai imant, vokiečių skraiduolio-užpuoliko ir submarinų smarkus veikimas labai užrupino Washingtono valdžią.

„HUDSON MARU'' LIKS VOKIEČIŲ GROBIU.

New York. — Iš Rio Janeiro pranešta, kad Brazilijos valdžia palieka vokiečių rankose pribuvusį į Pernambuco Japonijos garlaivį „Hudson Maru'' (po vokiečių komanda). Garlaivis tapsiąs sulaikytas ir pavestas vokiečių pasiuntinio žinybon. Tas visai priešinga pasielgimui Suv. Valst. su vokiečių užgriebtu „Appam.'' Galop tapo paskelbta, kad į vieną Brazilijos prieplauką pribuvęs garlaivis (po vokiečių komanda) su paimtais nuo kelių paskandintų laivų žmonėmis.

VAKIEČIŲ JURINIS UŽPUOLIKAS PASKANDINO ANGLŲ SKRAIDUOLĮ.

Norfolk, Va. — Sausio 19 d. paskelbta, kad vokiečių laivas-užpuolikas paskandino Atlanto van. apginkluotą pagelbinį anglų skraiduolį (kreiserį); — spėjama, kad tai buvo „Coronia''.

Washingtone paskelbta, kad piet. Atlanto vand. dalyje veikia net čielas eskadronas vokiečių jurinių užpuolikų. Paplito taipgi žinia, buk jie veikia jau Meksikos įlankoje.

PASKANDINO 6 SĄJUNGIEČIŲ GARLAIVIUS.

New York. — Iš Londono pranešama nuo sausio 18 d., kad vokiečių submarinai paskandino per dvi dieni 6 sąjungiečių laivus.

ŠVEICARIJA, JAUSDAMA PAVOJŲ, MOBILIZUOJA KARIUMENĘ.

Washington. — Iš Šveicarijos pranešama, kad tenai sparčiai mobilizuojama kariumenė. Mat prie Šveicarijos rubežiaus traukia kariumenę francuzai, vokiečiai ir italai; — spėjama, kad galop bus sulaužytas ir Šveicarijos neutralitetas.

UGNIS SUNAIKINO 25 TONUS SĄJUNGIEČIŲ PARAKO.

Altoona, Pa. — Sausio 18 d. gaisras „Aetna Expl. Co.'' sunaikino 25 tonus parako, kurį už dienos-kitos butų pasiuntę sąjungiečiams.

PASKENDO BARŽA SU AVIMIS BEI RAGUOČIAIS.

New York. — Susidurus Cent. Unijos skerdyklų baržai su bukslaivuku Atlanto baseine, barža paskendo; — kartu žuvo ten buvę 700 avių ir apie 300 raguočių.

ANGLIJA PADAVĖ CHINIJAI 10 REIKALAVIMŲ.

Washington. — Iš Šanghai pranešama, kad Anglijos valdžia padavė Chinijos valdžiai 10 reikalavimų kaslink Tibeto. Tuomi Anglija nori uždėti savo kontrolę ant Tibeto.

VILLA SUMUŠĖ GEN. CARRANZOS KARIUMENĘ.

El Paso, Tex. — Po 6 dienų mušio palei Palomas Villos kariumenė privertė atsitraukti atgal gen. Carranzos. kariumenę, panešus didelius nuostolius. Laukiama naujo užpuolimo ant miesto Chihuahua; apie 15 mylių į vakarus nuo miesto atsibuvo smarkus mušis. Paskutinėmis dienomis Villos šalininkai keliose vietose sumušė savo priešus.

JAPONIJA PRIEŠ SUV. VALS PASKOLĄ CHINIJAI.

Washington. — Japonijos valdžia rengia protestą prieš Amerikos bankierių propanuojamą paskolą Chinijai, kadangi ta paskola esanti „politiškos rušies.''

AMERIKOS FARMŲ PRODUKTAI 1916 M. APKAINUOJAMI SUMOJE $13,449,000,000.

Washington. — Paskelbta, kad Suv. Valst. farmų produktai 1916 m. pasiekė augščiausį laipsnį — jie apkainuojami sumoje $13,449,000,000. Augmenis apkainuoti sumoje $9,111,000,000, o gyvuliai — $4,338,000,000.

MIRĖ ADMIR. DEWEY.

Washington. — Sausio 16 d. mirė savo name garsus Suv. Val. admirolas George Dewey, kuris pirmiausiai buvo atsižymėjęs civiliškoje karėje (tarpe pietinių ir šiaurinų valst.), bet labiausia ingijo garbę laike karės tarpe Ispanijos ir Suv. Valst. kaipo pergalėtojas palei Manilą. Adm. G. Dewey mirė turėdamas 80 metų amžiaus. Iškilmingos laidotuvės atsibuvo sausio 20 d.

LAUKIAMA PRIBUVIMO DVIEJŲ PREK. VOKIEČIŲ SUBMARINŲ.

New London. — Buvo paskelbta, kad sausio 17-18 d. turi čia pributi vokiečių prek. submarinas daug didesnio tipo negu „Deutschland''; už kelių dienų turįs pributi ir „D.'' Kap. Paul Koenig komanduojąs tą naują submariną. Tečiaus iki sausio 19 d. jokis submarinas nepribuvo. Anglų-franc. kar. laivai (o kaip skelbia ir submarinai) stovi ant sargybos, kad sučiupus tą vokiečių povandeninį laivą su prekėmis.

NAUJA ANGLŲ 6 nuoš. PASKOLA SUMOJE $250,000,000.

New York. — Anglijos valdžia užveria trečią paskolą Suv. Valst. sumoje $250,000,000. J. P. Morgan ir Ko. paskelbė smulkmenas apie išlygas bei apsaugą tos naujos paskolos; — tai busianti 6 nuoš. paskola. Pirma anglų paskola siekė $250,000,000 antra — $300,000,000. Anglų-francuzų paskola siekė $500,000,000.

ŽYDAI SUAUKAVO DEL KOLEGIJOS $150,00.

Baltimore, Md. — Delei žydų kolegijos Cincinati 57 žydai suaukavo apie $150,000. Virš $10,000 sudėjo 20 Baltimorės žydų.

KARDINOLAS O'CONNELL PASMERKĖ BILLY SUNDAY.

Boston, Mass. — Kard. O'Connell pasmerkė „pamokslininką'' Billy Sunday ir persergėjo katalikus, idant nesilankytų ant jo prakalbų, nes priešingai papildysią nuodėmę.

DANIJOS SALOS PEREINA Į SUV. VALST. RANKAS.

Washington. — Nuo sausio 17 d. Danijos Vak. Indijos salos perėjo į Suv. Valst. rankas, kuomet įvyko galutinas patvirtinimas sutarties tarp sekr. Lansing ir Danijos ambasadoriaus Konst. Brun. Tečiaus pilną valdžią ant salų Suv. Valst. ingys tuomet, kada bus išmokėta Danijai $25,000,000.

WASHINGTONE PRARASTA VILTIS APIE TAIKĄ.

Washington. — Suv. Valst. valdžia, su prez. Wilsonu priešakyje, galutinai prarado viltį privesti kariaujančias valstijas prie greitos taikos. Daug kalbama apie Anglijos pasipriešinimą pradėti taikos tarybas ir apie perdidelius sąjungiečių reikalavimus. Prez. Wilson nemano atsakyti ant naujos Anglijos notos, kurią skaitoma dapildymu sąjungiečių atsakymo ant prez. Wilsono notos.

PITTSBURGH GIRDĖJO BEVĖLIU TELEGRAFU KALBĄ IŠ VOKIETIJOS.

Pittsburgh, Pa. — Carnegie institute bevėlio telegr. bandymo stotis girdėjo iš Vokietijos kariškus paliepimus kareiviams apkasuose, pasikalbėjimą kaslink biržų akcijų bei dipl. notų persimainymo. Toluma tarp dviejų punktų siekia apie 3,980 mylių.

DARBININKŲ REIKALAI

PERSIDIRBIMAS IR DVASINIS NUILSIMAS.

Paskutiniais metais Suvienytų Valstijų darbininkai pradėjo aštrią kovą už pagerinimą darbo išlygų bei už 8 valandų darbo dieną. Daugelyje išdirbysčių darbininkams pasisekė gauti didesnes algas ir sutrumpinti darbo laiką iki 48 val. savaitėje. Ypač vaizdžiai ta kova už 8 v. darbo dieną apsireiškė tarpe gelžkelių darbininkų ir kompanijų. Nežiurint ant to, kad darbininkų pusėje stojo augščiausia valdžia, kompanijos vis nenusileidžia. Jei ir bus įvesta 8 v. darbo diena, tai kompanijos pasistengs pakelti mokestis už pervežimą daiktų bei žmonių. Tas parodo, kaip galingas Amerikoje yra kapitalas.

Vienintėlis darbininkų įrankis kovoje su darbdaviais — streikas. Paskutiniu laiku streikas inėjo „madon.'' Streikuoja įvairios rušies darbininkai, neatsižvelgdami tankiai net ant to, kad jie visai nėra prisirengę prie streiko, kad netinka streikui laikas ir kad nėra jokios vilties ant išlaimėjimo. Daug pastebiama ir tokių apsireiškimų, kad darbininkai streikuoja visai bereikalingai.

Tankiai tenka girdėti, kad darbininkų padėjimas šiame laisvės ir dolario krašte yra pilnai geras, nesulyginamai geresnis negu Europoje. Darbininkai, girdi, dirba čia trumpas valandas, gauna augštą užmokestį, gerai valgo, gražiai apsirengę ir linksmai leidžia laiką. — Tiesa, Ameriką nuo pat jos atradimo vadina aukso ir palaimos kraštu. Jon plaukia žmonės iš įvairių pasaulio kraštų laimės sau jieškotų. Seniau tuli ištiesų surasdavo Amerikoje laimę ir greitai pralobdavo, bet dabar ateiviai suranda čia tik darbą, — priegtam, labai sunkų darbą. Kapitalistai mato darbininkuose paprasčiausią medžiagą, kurią jie ir stengiasi kuodaugiausiai išnaudoti.

Jeigu darbdaviai bei kapitalistai tampa priversti pakelti darbininkams mokestis ir sutrumpinti darbo valandas, tai jie pasistengia „atsigriebti'' iš kitos pusės. — Jie pakelia kainas už išdirbamus daiktus (arba pervežimo kainas, jeigu verčia gelžkelių darbininkai), o sutrumpintų valandų darbą padaro intensiviškesniu, t. y. darbininkas, pavyzdin, turi atlikti per 8-9 val. tą, ką jis seniau padarydavo per dvigubai ilgesnį laiką. Tokiu budu, augštesnės darbininkų mokestis eina ant pabrangusio pragyvenimo, o per tas trumpas nepaprastai intempto darbo valandas darbininkai nusikankina kuniškai ir dvasiškai. — Reiškia, pas darbininkus visvien nėra nei pinigų, nei apsaugojimo nuo perdidelio nuovargio, nei tinkamo gyvenimo.

FELJETONAS

„Poetas''

Susirinkime.

Iš „poeto'' Jono Lapausio Kleopas paėmė laikraštį.

— Nepražudyk! Čia mano yra tilpę eilės; aš tokius numerius čėdinu, — davė pasargą „poetas.''

— Sugrąžinsiu tamstai — atsakė Kleopas.

Svarstymai.

Užsižingeidavo Kleopas bėgančiais dalykais ir laikraštį pasidėjo šale savęs. Paėmė laikraštį Anicetas.

— Duok šią! Čia yra pono Lapausio eilės.

— Tuojau — atsakė Anicetas.

Anicetas pamatė savo eiles, o po jomis Lapausio parašą. Jis net nutirpo.

— Klevai! — Ar tu matei šitą?

— Kas čia?

— Mano eilės, o Lapausio parašas.

— Tavo!? Jis sakė, kad tai jo.

— Pašauk jį čia. Aš jam tuojau suardysiu snukį!

— Nereik daryt gėdos, — pertraukė Kleopas ir pridurė: — eikit į pringį. Aš jį pašauksiu — išsiaiškins dalykas.

Anicetas pradėjo drebėt iš piktumo.

— Tu mano eiles pavogei!!

— Tavo eiles!?

— Žmogus, mat, garbę ingys kito protu. Ką tu manei taip darydamas?

— Tai ne tavo, bet mano eilės.

— Kaip jos gali but tavo, kad aš daugiau, kaip metai laiko, kaip parašiau jas ir deklamuot jas jau daugelis išmoko.

Anicetas sugniaužė kumščią.

— Man užėjo tokia pat mintis kaip ir tau ir aš mat lygiai tokias eiles galėjau parašyt, kaip ir tavo.

— Ligšiol dar tokių stebuklų nebuvo!

Anicetas pasijudino, pradėjo griežt dantimis. Jis buvo drutas vyras. Rodos, griebs Lapausį ir išdrąpstys, lyg kokį purvą ant visų sienų, ant aslos ir ant durų. Užsidegime jis suriko:

— Prisipažink, kad pavogei!

— Tavo tokia nosis, kaip ir mano. Ar ne?

— Tai ką?

— Ausis irgi tokios pat.

— Ką vėpčioji?

— Duok man išsiteisint!

— Tegul, — stabdė Anicetą Kleopas.

— Ant galvos plaukai taippat kaip ir tavo. Ar ne?

Anicetas tiek buvo įniršęs, kad lus — . , ; : ! ! () ... „ '' sta-rodos ims ir sudraskys Lapausį.

— Mano nosis tarp akių, o barzda žemiau lupų, taip lygiai, kaip ir tavo. Ar ne?

— Tai ką?

— Kodel tat aš negalėjau parašyt tokias pat eiles, kaip ir tavo?

— Tu neturi nė sąžinės, nė gėdos. Esi pirmo laipsnio niekšas!

Draugai neleido, kad Anicetas Lapausiui 'skeltų eiles į ausį.

Teismas.

Tukstantis liudininkų ir liudininkių susirinko ir pripažino visi vienu balsu, kad eilės Aniceto, o ne Lapausio. Po šito atsitikimo Lapausis jautėsi tarsi prasiradus merga. Nors sunku rasti žmogų, kuris tokį mažą supratimą turi apie tai, kas tai yra gėda, bet ir jis biskį gėdėjosi tulą laiką rodytis viešose vietose.

Namie.

Jis rašo, rašo ir rašo. Pas jį gyveno vyras, redaktorių matęs ir tą Lapausis skaitė už išmintingą ir tankiai jam perskaitydavo savo eiles. Redaktorių matęs iš Lapausio eilių įsitėmijo vieną sakinį, kuris šitaip skambėjo: „Vokiečių kardai Nemunėliu plaukia.''

— Puikios eilės!... Tai kažin, ar armotos nep[illegible]a?...

— Aš apie tai nerašiau.

— Taip, mat, kardas, kad ir plieninis, bet už armotą vis lengvesnis. Na ir, žinoma, Nemunėliu gali plaukt...

Redaktorių matęs išsiėmė iš kišenės popierą ir tarė:

— Ar žinai, kur šituos ženk-tyt?

— Kaip tai?

— Na, rašydamas eiles, ar žinai, kur tokius ženklus pastatyti?

— Aš skaitau laikraščius jau kelinti metai ir niekuomet nėsu matęs tokių ženklų. Ir eilių esu prirašęs daugybę, bet tų ženklų niekur nedėjau ir už tai redakcija visai nieko nesako.

— Man redaktorius aiškino, kad be tokių negalima mintį nuodugniai išreikšt.

— Jis melavo! Tokie ženklai, aš žinau, yra tik pagražinimui dedami.

— O tokias raides — ė, ą, ų, į ę ar esi matęs?

— Tas raides stato tik tie, kurie nori, kad jų raštas puikus atrodytų; tai parašys žodį, ir vikst ant galo kokį kringelį. Tau, mat, atrodo, kad tas, ką nors reiškia.

Taip, dalykus išaiškinęs „poetas'' Lapausis pasiputė rodydamas miną labai daug žinančio, o gal net ir mokyto.

Redaktorių matęs nupirko gramatiką ir padėjo ant skobnio, kur Lapausis rašo savo „poezijas.'' Lapausis pasklaidė ir padėjo ant sopos. Paskui Lapausis atsikėlė ir paėjęs į kitą vietą sėdo laikraštį skaityt. Redaktorių matęs paėmė gramatiką, vėl atnešė palei Lapausį ir nematant padėjo. Lapausis paėmė ir nė neatskleidęs sviedė šalin. Ir tai jis dėliojo gramatiką palei „poetą'' manydamas, kad tas užsižingeidaus ir pradės mokytis, bet „poetas'' nekvailas...

Šliburis.

Čia reikia turėti omenyje nepaprastai smulkų darbo padalinimą, kas žmogų paverčia į mašiną, ar net į mašinos dalelę. Žmogui dirbant visai nereikia mintyti — jis viską atlieka mechaniškai, sulyg inpratimo. Ir tokį siaurai mechanišką darbą darbininkas tęsia per dienas, savaites, mėnesius, metus... Per ilgą laiką tokio darbo protiškos arba dvasinės žmogaus jiegos mažėja silpsta. Prie nusilpninimo darbininko kuno ir proto daug prisideda tvankus oras ir trukšmas darbo įstaigose, o taipgi nenormališkas valgis. Taigi, perdaug intensiviškas darbas sunaikina žmogaus spėkas, žmogaus kuną — o juk tik sveikame ir tvirtame kune randasi sveika siela, sveikas protas. Reikia atminti, kad Suv. Valst. yra daug tokių įstaigų, kuriose darbininkai bėgyje 5-6 metų darbo galutinai, taip sakant, nusidėvi. Žinoma, tuomet juos prašalina kaipo nereikalingus daiktus.

Taip dalykams stovint, negali darbininkai jaustis laimingais. Jei jie ir jaučiasi tokiais, tai tas jų jausmas yra prigavingas (kuomet jie sulygina ir tt savo krašte su tuom viskuom Amerikoje), arba jie stačiai nepermato, kokiose baisiose salygose jie čia gyvena ir dirba.

Tik reikia giliau pažvelgti į darbininkų gyvenimą, atkreipti daugiau domos ant jų kuniškos išvaizdos, „patyrinėti'' jų smegenis bei psichinę jų pusę, o tuomet mes aiškiai persitikrinsime, kad darbininkų padėjimas Amerikoje yra baisus, kad čia kapitalas sunaikina jų kuną, jų sielą, jų protą... Darbininkai praranda čia prakilnesnius jausmus ir tik vadovaujasi momento įspudžiais... Darbininkai tampa, taip sakant vaikais dvasioje. Todel čia tokią pasekmę turi žemiausios rųšies krutančių paveikslų teatrai, tuščios prakalbos, susirinkimai ir baliai, Čaplinas, Billy Sunday, „kun.'' Mockus ir tam panašios įstaigos bei asmenįs.

Amerikos kapitalas triumfuoja, o darbininkų minios skursta kuniškai-medžiagiškai ir dvasiškai-protiškai. Charakterizuojant darbininkų padėjimą Amerikoje, galima jį apibudinti šiais keliais žodžiais: tarpe Amerikos darbininkų minių pastebiamas abelnas persidirbimas ir dvasinis nuilsimas.

J. Gedminas.

PLANAS PRIEŠ STREIKUS.

Washington. -- Senatorius Cummins iš Iowa padavė (sausio 17 d.) senato „Interstate'' komerc. komitetui planą, sulyg kurio valdžia ingija galutiną kontrolę ant gelžkelio, kur iškila aštri kova tarp darbininkų ir kompanijos. Jeigu tas planas taptų priimtas, tai butų padarytas pirmas žingsnis prie paėmimo gelžkelių į valdžios rankas. Priegtam, bilius turi buti atrama prieš gelžk. darbininkų grumojimus ir pamainymu bei parėmimu senatoriaus Newlands'o biliaus, kuriuomi, iškilus konfliktui, suteikiama prezidentui augščiausia galė, panaudojant net karišką spėką. Sausio 16 d. minėta komisija — 7 balsais prieš 3 — atmetė paduotą prez. Wilsono sumanymą kaslink priverstino sulaikymo streikų.

BILLY SUNDAY — KAPITALISTŲ ĮRANKIS.

New York. — Kun. J. H. McMahon, kalbėdamas moterų susirinkime (Delmonico), apart ko kito prirodinėjo, kad „garsus evangelistas'' Billy Sunday klaidina darbininkų minias, slogindamas jų protą ir patardamas buti jiems pakantriais ir nuolaidžiais prieš neteisą. — Delei to Billy Sunday esąs tik kapitalistų įrankiu prieš darbininkų klasę.

MARŠKINIŲ SIUVĖJŲ STREIKAS TĘSIASI.

New York. — Marškinių siuvėjų streikas tęsiasi nuosekliai ir tvarkiai. Prie streikierių prisijungė taipgi prosytojai. Internac. sąjunga, prie kurios priklauso marškinių siuvėjų sąjunga, pilnai remia streikierius.

DARBININKAI PRIEŠ PRIVERSTINĄ KAREIVIŠKĄ TARNYSTĘ.

Philadelphia, Pa. — Darbininkai yra pasiryžę tvirtai kovoti prieš proponuojamą priverstiną karišką tarnystę. Kaip darbininkų susirinkimuose, taip ir spaudoje išreiškiamas tam griežtas pasipriešinimas. Darbininkai laikosi tame klausime vienodos nuomonės visose valstijose.

VOKIETIJOS DARBININKAI UŽ KARĖS TĘSIMĄ.

Berlinas. — Sąjungiečių atsakymas ant prez. Wilsono notos labai sujudino Vokietijos darbininkus — jie pamatė, kad sąjungiečiams rupi ne taika, bet Vokietijos ir Austro-Vengrijos nužeminimas. Net tie social-demokratai (ir jų laikraščiai), kurie pirmiau agitavo už taiką, dabar pasuko kiton pusėn. — Dabar girdžiamas tik vienas reikalavimas — vokiečiai turi vesti karę iki pergalės. Sąjungiečių atsakymas dar tampriau sujungė vokiečius, nežiurint pažvalgų, kovoje prieš savo priešus.

MUSŲ PABĖGELIAI

Jekaterinodaras (Kubanės ap.) Lietuviams Jekaterinodare, man rodos, blogiau yra gyventi, negu kituose miestuose. Čia lietuviams bloga tuo, kad nėra lietuvių mokyklos. Tokiu budu musų tautiečiams gręsia nutautimas, ir kaip kurie lietuviai gali grįžti lenkais arba rusais. Kas turi mokslo amžiaus vaikų, priversti buna juos leisti mokyties lenkų arba rusų mokyklon, kur lietuviškai nemokinama. Čia yra ir vaikų prieglauda, kuri taippat lenkų rankose. Patekusieji jon lietuvių vaikai, ypač jaunesniojo amžiaus, išvirsta lenkais, nes lietuviško žodžio niekados neišgirsta.

Juozas Pažerskis.

Kinešma. — Centro Komiteto d. k. n. š. įsakymu uždarė čionykštį skyrių, kurį prijungė prie Kastromos Liet. D-jos d. k. n. š. skyriaus. Visos įstaigos, išskyrus mokyklą ir vaikų prieglaudą uždaryta. Dirbusios siuvykloje ir mezgykloje jaunos mergaitės priverstos esą jieškoti duonos kąsnio pas svetimtaučius, ir daugelis įstojo į fabrikas. Laimė dar, kad užsiliko koplyčia ir kunigas, — šitai dar gali vargdienio tremtinio sielą paguosti.

Kastromietis.

Maskva. — Lapkričio 21 dieną Sinodo mokyklos salėje buvo lietuvių koncertas. Salė, kurioje telpa daugiau ne 600 žmonių, buvo kupina; tarpe svečių buvo matyti atvažiavusių ir iš kitų miestų, buvo taippat ir svetimtaučių — rusų, lenkų ir latvių. Nemažas p. Martinonies vedamas lietuvių choras pirmoje koncerto dalyje padainavo šias dainas: „Lietuva, tėvynė musų'', Čiurlionies „Sutems tamsi naktužėlė,'' Naujelio „Lopšinė'' ir Sasnauskio „Užmigo žemė.'' Visos šios dainos klausytojus žavėte žavėjo. Toliaus V. Berezinskis violenčele gerai pagriežė 3 muzikos dalykus; p-nia Skalskaitė-Šukevičienė, baigusi konservatoriją, aiškiu ir tvirtu sopranu padainavo „Sunku gyventi'' ir dar tris dainas. Gaila tik, kad tokia gabi dainininkė, kaip p. Skalskaitė-Šukevičienė, retai tedalyvauja musų koncertuose. P-lės Valavičaitės malonus mezo-soprano balsas suteikė klausytojams didelį pasitenkinimą. Kas yra girdėjęs seniau p-lę Valavičaitę dainuojant, tas negalėjo nepastebėti, kad jos balsas žymiai tobulinasi. Paskui dar dailiai padainavo jaunieji musų solistai: p-lė Nezabitauskaitė ir p. Olekas. Paskutinę koncerto dalį atliko choras, kuris padainavo šias dainas: „Aš atsikelsiu,'' „Regėjimo,'' kantatą „Broliai.'' Kantatos „Broliai'' lietuvių koncertuose ligi šiol niekas nebuvo girdėjęs. Choro vedėjas p. Martinionis, turbut, bus pirmas, kuris pasiryžo šį kilnų Sasnauskio dvasios tvarinį įlieti į musų klausytojų sielą. Daugiau tokių koncertų!

Svečias.

Petrapilis. — Lapkričio mėn. 29 d. už Nevos Vartų Gelžkelio Klube (Šliselburgo pr.) buvo lietuvių vakaras. Režisuojant J. Geniušui, vaidino 3-jų veiksmų dramą „Ant bedugnės krašto.'' Nežiurint to, kad publikos iškart buvo mažai, vaidinimas prasidėjo paskirtu laiku, — mat, jau petrapiliečiai šiaip-taip pradėjo laikytis punktualumo.

Vaidintojai visi buvo geri, tipingi, ypač charakteringas buvo žydas Berkus. Vaidinant pasižymėjo Biržys (Berkaus rolė) Spurga (Juozas), Slapšinskas (Motiejus), Kerutis (Jurgis) ir Blaževičaitė. Pastarajai buvo vietik ir mažų trukumų, butent buvo perdaug energinga ir neatsargi su dekoracijomis. Lyginant su kitais vaidintojais, blogiaus vyko rolės Pakštui (Baltrui) ir Giriunaitei (Onai); jie negalėjo liuosai laikytis scenoj. Vaidinimui pasibaigus, prieglaudos vaikų choras, vedamas J. Geniušio padainavo šias lietuvių daineles: „Oi tu Jieva, Jievuže'', „Berneli šiokis, berneli tokis,'' „Pasisėjau žalią rutą,'' „Noriu miego'' ir „Žiogas ir skruzdė.'' Pastaroji padarė publikai gana gerą įspudį — tat buvo pakartota. Po to jaunutė solistė Z. Baltušytė, pritariant fortepiano, puikiai padainavo kelias lietuvių daineles. Publikai, kiek teko pastebėti, geriausiai iš jų patiko senai visų solistų-čių užmiršta graži senovės dainelė „Siuntė mane motinėlė,'' kurią dainuojant solistei J. Geniušas pritarė smuiku.

Toliaus, vidurinių moksleivių orkestras, susidedąs iš keliolikos žmonių, vedant P. Biržiui, gana geraI pagriežė lietuvių himną, „Suktinį,'' „Valsą,'' „polką'' ir „maršą.'' Petrapilyje iki šiam laikui jokiame viešame vakare ne budavo orkestro. Taigi reikia tikėtis, kad P. Biržys, gerai supranta orkestro reikalingumą dažniaus lankys sceną. Pasibaigus programai, šokiai, žaislai, lakstomasis pačtas truko iki 2:30 val. nakties. Visa buvo atlikta gyvai ir tvarkingai.

Susninkietis.

(„Liet. Bals.'')

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai Persiunčia Pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortes.

„VIEN LIET.'' OFISE
120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Apie onanizmą

Kad ką aiškiai suprasti, reikia pirmiausiai surasti to dalyko pradžią, jo atsiradimas, arba kitais žodžiais -- ištardyti tas visas aplinkybes, del kurių jis atsirado. Vienok tankiai prisieina patėmyti, kad daug yra tokių dalykų, kuriuos neleidžia gerai ištardyti musų savimeilė, ar kitos žmonių gėdos tyoros. Vienu iš to apsireiškimu yra onanizmas.

Labai mažai yra žmonių, kurie išaiškintų sau visą onanizmo reikšmę, visą to blogo laipsnį. Nekurie skaito, kad onanizmas yra jaunimo liga ir visai nemato to, kad jis gali sunaikinti visą žmogaus gyvenimą.

Kiti-gi vėl onanizme mato ką tai labai bjauraus pasibaisėtino, ir kalba apie jį kaip apie žmogaus didelį puolimą, sulyg kurių geresnis atsiliepimas apie sergančius onanizmu yr blogu darbu, blogu pasielgimu.

Didelis neteisingumas ir klaidingumas šios pastariosios pažvalgos apsireiškia tame, kad paprastai publiką prisilaiko gana daug įvairių prietarų. Ir apskritai prašalint kokią nors klaidingą pažvalgą iš musų publikos reikia daug darbo, ir daug blaivų protų. Kaslink onanizmo, tai galima sakyti, musų publika dar neturi jokios tikros nuomonės.

Šiame straipsnelyje man norisi apipiešti palinkimą daugelio jaunų vyrų, linkusių vesti nenormalį lytišką gyvenimą, kurio rezultate daugiau ar mažiau apsireiškia nervų pairimas ir apskritas fiziškas susilpnėjimas.

Nekurie dabartiniai onanizmo tyrinėtojai kartais net tvirtina atbulai, kad suiręs nerviškumas priveda prie onanizmo, arba kad onanizmu sergantieji visuomet palinkę sirgti nervų ligomis. Arba kitais žodžiais kalbant, onanizmas — tai antspauda, tai simptomas, kurį gamta uždeda ant žmogaus išsigimstančio.

Šis aštrus ir drąsus tvirtinimas vargiai išlaiko kritiką. Jei mes atsiminsime tokią didelę daugybę jaunų žmonių, kurie kartais dar vaikais budami jau palinkę prie onanizmo. Nejaugi jie visi išsigimsta. Statistika paskutiniųjų laikų rodo, kad jaunimo 80-95 nuošimtis palinkęs prie nenormališkumų lytiškame klausime. Didžiausias onanistų nuošimtis pastebiamas uždarytose mokslainėse, internatuose, vienuolynuose kur blogas pavyzdis turi labai didelę reikšmę.

Didelė daugybė jaunimo, kuri pirmiaus save onanizavo, atpranta nuo jo ir grįžta į normalį lytišką gyvenimą ir beveik nieko nenukenčia nuo to.

Pasilieka tik silpnadvasiai, kurie jų pačių prisipažinimu, nežiurint į didžiausią norą pasilinosuot nuo jo, negali nieko padaryti, jie ir pasilieka onanistais.

Dabar kila klausimas, ar jie visi išsigimsta?

Tiesa, kad kiekvienas protiškai ligotas su aiškiais ženklais išsigimimo veik visuomet yra onanistu, bet vienok kiekvienas onanistas dar nėra dideliu ligoniu ir išsigimstančiu. Onanizmas nėra dar baisia liga, arba išreiška kokio nors didelio skausmo. Onanizmas prie beprotybės ir pilno fiziško išgverimo tegali privesti tik subėgus tam tikroms aplinkybėms.

Jaunikaitis, kuris nežino, kad jo palinkimas prie onanizmo turi ką nors savyje nenormališko, beveik nieko ir nenukenčia morališkai. Bet užtenka jam suprast tą visą savo išgverimą, tą visą savo valios silpnybę, kaip su susilpnėjimu dvasinių bei moralinių jiegų pas jį atsiranda kuniška (fiziška) silpnybė, jautimas savo niekingumo, baimė pasekmių, baimė strėnų džiovos ir tt. Vienas morališkas onanizmo pažinimas žmogaus gyvenime daug ką reiškia.

Visas musų lytiškasis gyvenimas daugiausiai užsivėrė musų nuodemingume.

Kad išaiškint visą lytiškąjį klausimą, jaunikaitis ir priaugantis vaikas turi eiti užpakaliniais takais, uždraustaisiais keliais. Nenuostabu, kad kartą susiduręs su onanizmu, ar išmokęs jį nuo draugų, pirmiausiai supranta, kad tas neleistina. Toliaus ir-gi ne geriau. Jaunikaitis pasiduoda blogam papročiui, o paskui prisiskaitę visokių knygelių apie onanizmo sunaikintą sveikatą, nustoja savo lygsvaros, kas jau atsiliepia blogai ant viso žmogaus.

Pas prisiskaičiusį apie onanizmo blogasias puses pakila dvasios kankynė, nekalbumas, liudesis. Pats pripažinimas per onanistą, kad onanizmas blogas, daugiau reiškia negu pati onanizmo liga. Ir jei ilgai toks padėjimas žmogaus tęsiasi, jis palieka gilią žymę ant žmogaus psichologijos ir atsiliepia blogai ant viso jo charakterio.

Man norisi priparodyti tiktai vienas dalykas. Tai yra tas, kad onanizmas yra jau netoks baisus, ne toks pavojingas, kaip kad manoma. Nuo onanizmo visuomet galima išsigydyti, niekad neyėlu. O jei jaunikaitis ar mergina neilgą laiką save onanizavo, jis gali visai but normaliu žmogum. Ir visuomet žmogus iš onanisto gali buti normaliu, nors ir užsiliktų šiokios tokios jo žymės.

Jei jau kaltinti, tai kaltinti reikėtų daugiau tėvus ar mokytojus už jaunimo onanizmą. Juk pas mus dar negirdėtas daiktas, kad senesnieji priauganečiai kartai ką nors paaiškintų apie lytiškąjį klausimą. Negirdėt, kad motinos kalbėtų sunams ar dukterims apie lytis. Priaugantis jaunimas visuomet turi pats atidengti slaptingąją skraistę lytiškojo klausimo. Jis atidengia, bet atidengdamas labai tankiai pakliuva į žabangus. Nėra juk abejonės, kad didžiuma onanistų save neonanizuotų, bet teisinga ir tas, kad kiekvienas priėjo prie to pirmiau negu šiek-tiek jis lytiškai pribrendo, nors šiek-tiek pradėjo suprasti lyties klausimą.

Taigi, kad nors kiek sumažint onanizmo ligą tarp musų jaunimo, nereikia taip labai onanizmo pasekmėmis jau baidyti patį jaunimą. Baimijimai daug dar labiau pastumėja prie to. Reikia tik atvirai rišti lyties klausimą ir aiškinti jį jaunimui, kol jis dar sveikas. O kad jau serga irgi lengva išgydyti, bet tik ne bauginimu, o racionališku ir teisingu paaiškinimu ir paintekmėjimu ant jaunimo dvasios.

Kad onanizmas negera liga, — tiesa, bet kad jau jį butų taip baisi, kaip apie ją kalbama, — tai išmislas. Kaip gydyties nuo onanizmo pakalbėsime kitą kart.

Jon.

NAUDINGA KNYGA
LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.
parašyta Dr. Jono Šliupo. Pirmutinė knyga anglų kalboje apie **Lietuvą ir lietuvius.** Įteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausta, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip:
„Vien. Liet.'' Administr.
120 Grand st., B'klyn, N. Y.

DIDELIS
SUVALKIJOS
ŽEMLAPIS
(Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 colių. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

„Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
J. J. Paukszis & Co.
120 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvių Liaudies namo reikaluose. — Praslinko jau pusė meto, kaip šaukėme draugijas ir svarstėme, kokiu budu geriau pradėti veikti liaudies namo reikale.

Gruodžio 29 d. atsibuvo konferencija draugijų delegatų, kurie pripažino pereitos konferencijos nutarimus bei išklausė ir priėmė raportus. Tapo pripažinta, kad Lietuvių Liaudies Namas bus statomas ant kooperacijos pamatų, nes tai teisingiausias ir geriausias budas. Kiekvienas iš musų trokšta, kad kuoveikiausiai stotųsi Brooklyne lietuvių namas. Bet juk visame kalti mes patįs, kad tas sumanymas neina pirmyn. Draugijos savo susirinkimuose išrenka delegatus bei komitetus, turėdamos viltį, kad jie darbuosis ir atliks viską, kas jiems pavesta, bet ant nelaimės kitaip atsitinka. Tik pažiurėkime, o pamatysime, kad tik trečia dalis iš apsiėmusių veikti šį-tą atlieka. Jeigu taip ir toliaus darbuosimės, tai vargiai kada pasieksime pageidaujamą tikslą.

Ištiesų turėtume galop rimtai imties už darbo, nes juk Brooklyno lietuviai, nežiurint kad jų čia yra kelios dešimtįs tukstančių, neturi net kur prisiglausti bei laikyti didesnių organizacijų susirinkimus. Rengdami gi viešus vakarus mokame po penkias dešimtį dolarių ir daugiau už kelias valandas. Tik pamislykime, kaip mes bereikalingai mėtome pinigus. Nejaugi mes to viso nejstengiame suprasti ir permatyti? Juk čia priskaitoma apie 100 įvairių organizacijų. Tai aiškiai pasirodo musų pačių neveiklumas ir apsileidimas.

Įsitėmykime kiekvienas, kad yra nutarta sušaukti speciališką konferenciją, kuri atsibus sausio (January) 26 d., vakare, nuo 7:30 val., svetainėje 101-105 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Bus renkama komitetas ir komisijos. Nuo kurių draugijų pribus delegatai, tai jos skaitysis prigulinčios prie Brooklyno kooperacijos Lietuvių Liaudies Namo. Kviečiame ir inteligentus atsilankyti ir prisidėti prie bendro veikimo. Rupinkimės ir dirbkime išvien visi, o tada atsieksime tą, kas mums yra reikalinga.

Steponas M. Karvelis.

KEARNY, N. J.

Gruodžio 3 d. L. Hantmano svetainėje atsibuvo prakalbos, kurias surengė vietos Lietuvių Piliečių ir Apšvietos Klubas. Programo vedėju buvo p. J. V. Baltrukonis, kuris trumpai paaiškino, kokiam tikslui surengtos prakalbos, — butent del sudrutinimo klubo ir apkalbėjimo kaslink statymo svetainės.

Pirmiausia deklamavo p-lė E. Milinavičiutė — „Neužmirškim vargstančių.'' Paskiaus kalbėjo p. P. J. Kralikauskas, iš Newark, N. J., nupiešdamas, kokią blėdį neša lietuvių tautai ištautėjusieji lietuviai, kad lietuviai mažai turi inteligentijos ir kad lietuviams reikalingas nuosavas namas. Antras kalbėtojas buvo anglas — Mr. H. Sinskak, kuris angliškoje kalboje nurodinėjo, kaip yra naudinga tapti Suvienytų Valstijų piliečiu ir kaip reikalinga lietuviams turėti nuosavią svetainę. Baigdamas prakalbą pasakė, kad jis tikisi matyt neužilgo namą su parašu: „Lietuvių Piliečių ir Apšvietos Klubas.'' P-lė M. Juknelintė dailiai padeklamavo — „Varginga tėvynė.'' Trečias kalbėjo p. P. A. Staknevičius apie visą lietuvių judėjimą bei lietuvių gyvenimą; nupiešė girtuoklybės pasekmes ir taipgi nurodė, kad reikalingas namas šiai lietuvių kolonijai. Pasibaigus prakalboms, prisirašė 5 nariai prie klubo. Tuom ir užsibaigė prakalbų programas. Geistina, kad klubas tankiau parengtų panašius vakarus. **Tautietis.**

ELIZABETH, N. J.

Sausio 9 d. p. Račiunas rodė krutančius paveikslus (karės pabėgėlius ir šiaip juokingus) p. Litvino svetainėje. Protarpiuose poni E. Račiunienė sudainavo keletą dainelių. Žmonių prisirinko pilna svetainė; — iš viso matėsi, kad jie paveikslais ir dainomis buvo patenkinti. Vakarą surengė SLA. 3-čia kuopa.

Vietos liet. socialistai šiaip stengiasi pasirodyti, kad ir jie veikia visuomenės bei žmonijos labui, bet kuomet reikia prisidėti prie lietuvių gelbėjimo, tai jie pradeda kalbėti apie „internacionališkus reikalus,'' o apie savų žmonių reikalus „pamiršta.'' Visgi reikėtų atsiminti apie savo priedermes. **Vienas.**

NORWOOD, MASS.

Vietinis Lietuvių Dienos Komitetas, kuris susideda iš katalikų, tautininkų ir socialistų, dar tebegyvuoja. Jis kreipėsi su prašymu į vietos žymesnes draugijas kad paaukautų iš savo iždo pagal išgales del badaujančių lietuvių. Kreiptasi į keturias pašalpines draugystes; — trįs iš jų paaukavo, o viena — DLK. Keistučio Dr. — atsisakė aukauti. Mat ši draugystė yra po socialistų intekme. Kuomet prieš Lietuvių Dieną buvo tartasi katalikų-tautininkų su socialistais apie suėjimą į vienybę, tai socialistai reikalavo trečdalio į komitetą ir trečdalio aukų. Katalikai ir tautininkai su jų reikalavimu sutiko ir tokiomis išlygomis sueėjo į vienybę. Kada prisieina aukauti, tai socialistai „užmiršta'', kad reikia ir aukauti; jie ne tik kad nesiskubina iš savo tarpo sudaryti trečdalį aukų, bet dar ir kitus atkalbina. Tie gi socialistai, kurie yra L. Dienos komitete, darbavosi gerai, taip kaip katalikai ir tautininkai. **Sandarietis.**

CAMBRIDGE, MASS.

Atsakymas į kun. J. Krasnicko atsakymą. — Ne tik cambridgeiečiai, bet visos Amerikos lietuviai žino, kokį darbą atliko kun. J. Krasnickas Lietuvių Dienoj. Jis vienas ėjo prieš vietos 12 didžiausių draugijų. Jis nieko neklausdamas pasidarė bakselius, uždėjo ant jų savo vardą ir pavardę ir kleboniios numerį, kad žmonės žinotų, kur sugrąžint pilnus bakselius su pinigais, jis išdalino prieš Lietuvių Dieną per tris dienas anksčiau. Jis paskleidė savo bakselius po krautuves ir dirbtuves ne tik Cambridge, bet Bostone, Somerville ir Brightone. Lietuvių Dienoje matėsi kun. J. Krasnicko apie 7 kolektoriai, ir kai kurie iš jų turėjo pilnus bakselius pinigų. Kur kun. J. Krasnickas padėjo tuos pinigus, tai niekas nežino iki šiai dienai. Todel Lietuvių Dienos Komitetas ingaliotas 12 draugijų, atsikreipė viešai per laikraščius prie kun. J. Krasnicko, kad pasakytų, kur padėjo surinlktus Lietuvių Dienoj pinigus ir kad išduotų pilną atskaitą prie visuomenę.

Ir štai, kun. J. Krasnickas, atsakydamas „Vienybės Lietuvninkų'' Nr. 52 rašo sekančiai:

„Tamstos nelankydami bažnyčios nestebėtina, kad nežinote kas joje dedasi. Lapkričio 12 d bažnyčioje buvo paskelbta, kiek nuken. nuo karės aukų surinkta Cambridgeiuje nuo pradžios kovo mėnesio ir pasiųsta į Tautos Fondą.'' Bet mes turime visą eilę liudininkų, kad kun. Krasnickas bažnyčioje pasakė, jog, girdi, Lietuvių Dienoj prie musų nebuvo vienybės, todel tik surinkome $1,600 ir pasiunčiau į Centralinį Komitetą — atsistojęs prie altoriaus perskaitė laišką buk iš Centralinio Komiteto su padėkavone už pinigus. Kada mes užklausiam Centralinio Komiteto apie tuos pinigus, tai buvo atsakyta, kad nieko nežino. Dabar kun. Krasnickas išsisukti ir kalba apie Tautos Fondą ir surinktus pinigus nuo kovo mėnesio pradžios. Bet mes klausiame, kur padėta pinigai, kun. Krasnicko arba jo kolektorių surinkti Lietuvių Dienoj.

Toliau kun. Krasnickas kalba kad lapkričio 12 d. bažnyčioj buvo papeikta, kad tarpe Cambridge'io lietuvių nebuvo vienybės Lietuvių Dienoj. Girdi, buvo per kleboną gauta iš miesto valdžios pavelijimas rinkti aukas, ir nenorėjo ar nemokėjo tuomi pasinaudoti.

Bet tai neteisybė. Ar tai tarpe Cambridge lietuvių nebuvo vienybės, jeigu visos 12 draugijų ėjo išvieno, išskyrus vieną kun. J. Krasnicką. Ar Cambridge'io lietuviai nenorėjo ar nemokėjo pasinaudoti, jeigu surinko Lietuvių Dienoj, nors neturėdami valdžios leidimo, $2,550.00 ir dar $100,00 randasi bankoj?

Tolesniai kun. J. Krasnickas sako: — kas link 7 pilnų ar tuščių bakselių — tai tiek težinau, kad vieną jų laikė ant baro krautuvėj P. Bartkevičia, bet ką su juo padarė, nieko nežinau.'' Reiškia, kunigas sako, kad apie jokius bakselius daugiau nieko nežino. Bet mes norime paklausti kun. J. Krasnicko, kur padėjote savo bakselius, pilnus su pinigais, kurie buvo aptiekoje ant kampo Washington st., krautuvėse pas Daune, pas Kavolių, Aptiekoje ant Main ir Austin St., pas Juzafalius, — žodžiu, krautuvėse? Norėtume dar paklausti: kiek maišų bakselių išnešė per 3 dienas iš jusų bažnyčios Jonas Dobilas ir kur jis anuos padėjo? Kur pasidėjo tie jusų baksiukai kurinos nedėldienį prieš Lietuvių Dieną bažnyčioje inteikėt kožnai moterei po pilną krepšį ir liepėt eiti ir kolektuoti?

Ant pabaigos kun. Krasnickas, turbut norėdamas suklaidinti lietuvių visuomenę, sako, kad: „aukos gi iš kitų baksiukų vartotos dirbtuvėse ir kitur, sudėtos bankoje Central Trust Co. iš kur čekiu žadėjo pasiųsti American Red Cross į Washington, D. C.''

Taip, tie kiti baksiukai tai yra musų Lietuvių Dienos Komiteto, kur visi dirbome su didžiausiu pasišventimu, kad surinkus daugiausiai aukų del badaujančių musų brolių ir surinkome $2550 ir buvo padėta virš minėtoj bankoj, o lapkričio 20 d. 1916 m buvo pasiųsta į Am. Red Cross Washington, D. C. Bet, kunige, išduok atskaitą prieš visuomenę, nemaišyk klausimo, nedaryk jo nesuprantamu, bet pasakyk, kur padėjote surinktus pinigus Lietuvių Dienoje, nes Cambridge'io lietuviai visi žino, kad jųs surinkote daug aukų.

Lietuvių Dienos Komitetas,
P. Bartkevičia, pirmininkas.
J. Valaika, sekretorius.
Petras Luzackas, kasierius.

MONTELLO, MASS.

Lietuvių Dienos Komiteto žodis į visuomenę. — Rugsėjo 18 d. 1916 m. atsibuvo pirmas srovių atstovų susirinkimas lietuvių tautiško namo svetainėje — nuo Am. Liet. Taut. Sandaros, nuo katalikų, nuo socialistų po 5 atstovus. Kuomet socialistai pareikalavo trečdalio surinktų Lietuvių Dienoje aukų, tai tautininkai su katalikais atsisakė, kadangi jie laikėsi Centr. Kom. nutarimų. Socialistai pasakė, kad jie neturi nuo kuopos ingaliojimo ir reikalavo, kad jiems duotų dvi savaites laiko delei gavimo ingaliojimo Tautininkai su katalikais sutiko.

Tautininkų ir katalikų atstovai tą patį vakarą ingaliavo komitetą kreipties pas amerikonus. Komitetas pirmiausiai kreipėsi pas N. Am. Immigr. sekretorių G. Gold, kuris tuoj suorganizavo iš 10 žymesnių amerikonų mieste Lietuvių Dienos komitetą. P. G. Gold intraukė darban miesto majorą J. S. Burbank, senatorių Dr. E. W. Clark ir kitus. Tapo išimti leidimai nuo miesto valdžios ir Chamber of Commerce. Kada jau viskas buvo iš amerikonų pusės prirengta, tautininkų ir katalikų atstovai pasiuntė pakvietimus lietuvių draugystėms bei organizacijoms, kad prisidėtų prie Lietuvių Dienos. Socialistai irgi su savo L. Š. F. priešakyje tuom pačiu laiku prisiuntė savo komitetus su laiškais, bet, žinoma, ne delei susidėjimo bei veikimo išvien. Tuoj pasipylė šmeižimai laike susirinkimų. Prikalbėta daug nesąmonių, — taipgi elgtasi nešvariai.

Tautininkai su katalikais nenorėjo naudoties šmeižtais, kaip socialistai. Apie tuos nesusipratimus išgirdo p. G. D. Gold, kuris tarpe lietuvių mokytojauja. Pašaukė veikiantį komitetą ir paprašė paaiškinti apie dalykų stovį delei Lietuvių Dienos, ką komitetas ir padarė. P-as Gold pašaukė iš abiejų pusių komitetus, ir pranešė, kad iš Brockton, Mass., visos surinktos aukos Lietuvių Dienoje turi eiti per Amerikos Raud. Kryžių tiesiog į Lietuvą. Tapo padaryta šutartis Tuojaus įvyko ir Bostone vienybė. Socialistai pamatę, kad negalima gauti trečdalio aukų, pradėjo šmeižti tautiečius bei katalikus kalbose ir per savo laikraščius.

Komitetas, užbaigęs taip sunkų darbą, gruodžio 27 d. (1916) savo susirinkime nutarė pareikalauti nuo socialistų tikrų prirodymų delei užsipuldinėjimų.

Gruodžio 31 d. veikiantis komitetas sušaukė viešą susirinkimą išdavimui paskutinio raporto delei Lietuvių Dienos ir suteikė progą socialistams viešai prirodyti arba atšaukti užmetimus, bet socialistai neturėjo prirodymų, o atšaukti sarmatijos. Anglų komitetas irgi patyrė, kad socialistai be jokio pamato užsipuolė ant tautininkų ir katalikų. Komitetas pažymėjo — girdi, — nepaisykit jųjų (socialistų), nes jusų pusėje teisybė, nes jųs turėjot simpatiją mieste, kadangi surinkot apie tris tukstančius dolarių. Taigi visiems gali buti aišku, kaip „veikia'' ir elgiasi musų socialistai. Visuomenė turės atsiminti ne tik čia Amerikoje, bet Lietuvoje ir visur apie socialistus ir apie tikrus lietuvius, trokštančius labo savo tėvynei ir tautai.

Komisija:
M. Abračinskas,
J. Vaičiunas.
A. Vaitkus,

BALTIMORE, MD.

Draugijų Konferenc. Šelpimui Nukentėjusių nuo Karės Lietuvoj laikė savo susirinkimą sausio 8 d. Po apkalbėjimo bėgančių reikalų, Lietuvių Dienos rengimo komisija išdavė sekantį raportą iš Lietuvių Dienos:

Lietuvių aukos:

Petras Lazauskas — $50.00.

Po $10.00: —

Jonas Lietuvninkas, Justinas Ruzgas.

Po $5.00: —

Vaitiekus Abromaitis, Matijošius Kurelaitis, Justinas Kiškis, Kun. J. Lietuvninkas, J. Baltrumaitis.

J. Juška — $2.00.

J. Čėsnos dirbtuvė — $89.60.

A. Matusevičiaus dirb. — $9.20.

Už prez. Wilsono proklamaciją po dolarį ir daugiau — $100.00.

Bažnyčioj surinkta — $65.00.

M. Milinausko dirbt. — $18.15.

Iš viso Baltimorės lietuvių žymesnės aukos siekia $381.95.

Aukos Baltimorės draugijų:

D. L. K. Mindaugio — $50.00.

Po $25.00: —

SLA. 64 kp., D. L. K. Keistučio, Lietuvos Rašt. Sim. Daukanto, Nikalojaus Koperniko, Dr. V. Kudirkos.

D. L. K. Vitauto (tautiška) — $17.17.

D. L. K. Vitauto (bažnytinė) — $15.00.

Šv. Jurgio Kareivio $15.00.

A. L. A. Klubas — $14.00.

Šv. Kazimiero — $10.00.

Šv. Jono Nepamaceno — $2.00.

Išviso $249.00

Padengimui lėšų L. Dienos aukavo Draugijų konferencija Šelpimui Nuk. del Karės ir Tautos Fondo skyrius lygiomis dalimis išviso — $248.54.

Taigi išviso Baltimorės lietuviai suaukavo įžymesnėmis aukomis — $879.49.

Dėžutėse surinkta — $1,598.55.

Skrajojančių rinkėjų čekiais surinkta — $701.00.

Poni Venciuvienė surinko — $590.25.

Išlaidų buvo — $248.54.

Viso labo L. Diena Baltimorėj davė pelno — $4,792.69.

Atėmus išlaidų — $248.54

Lieka gryno pelno — $4,544.15.

Taippat nemažai aukų davė ir šie gerb. vientaučiai: V. Grajauskas, J. Galinaitis, J. Mačiulaitis, J. Kvedera ir P. Paluckas, nes jie savo automobiliais nuvežė rinkėjus į Washingtoną. Iš to matyt, kad Baltimoriečiai surinko gana daug aukų, — jie užima ne paskutinę vietą, o jeigu mes sulyginsime aukas su aukomis tokių didmiesčių kaip New York, ar Brooklyn, ar Chicago — tai baltimoriečiai dar bus pralenkę.

P. J—as.

Nuo redakcijos. — Garbė gerb. poniai Viktorijai Venciuvienei. — Tai pavyzdis pasišventimo ir pasidarbavimo sušelpimui alkį ir vargą kenčiančių lietuvių anapus jurių. Juk p. V. V. daugiausiai surinko aukų. Jos vardas ilgai užsiliks lietuvių atmintyje.

VANDERGRIFT, PA.

Lietuvių čionai randasi apie 800-900 ypatų. Daugiausiai jie dirba plieno dirbtuvėse — American Sheet and Tinplate Co. ir United Engineering and Foundry Co. Darbo valandos — nuo 8 iki 10 val. į dieną. Uždarbis — nuo $2.25 iki $8.00 į dieną.

Randasi taipgi keletas draugijų — Šv. Juozapo Dr-ja, D. L. K. V. K. Dr-ja, Šv. Gertrudos Mot. Dr-ja., SLA. 165 kp. ir S. L. R. K. A. kp. Nors D. L. K. V. K. Dr-ja nėra seniausia draugija, bet ji yra toliausiai nužengusi pirmyn. Ji tapo sutverta pasidarbavus L. Ventziui ir F. Račkaičiui lap. 1 d., 1908 m. Išpradžių ji augo gana gerai, bet, delei tulų priežasčių, paskiau žymiai nupuolė skaitlius jos narių. Vienok, padėkavojant likusiųjų narių darbštumui, draugija vėl pradėjo sparčiai augti, ir šiandien ji skaitosi didžiausia organizacija šitame mieste. 1911 m. buvo įsteigta klubas, o kiek vėliaus knygynas. 1915 m. pradėjo statyti savo murinį namą, kuris tapo atidarytas balandžio mėnesyje 1916 m. Ant pirmų lubų randasi klubas, maudyklės, knygynas ir susirinkimų kambarys; ant antrų lubų — puiki svetainė del lošimų ir balių. Namo statymu daugiausiai rupinosi pp. M. Dimša ir J. Kemeža. Šiandien minėtoje draugijoje randasi apie 170 narių, daugiausia piliečiai. Namas gi, kuris lėšuoja beveik $15,000, veik visai išmokėtas. Draugija yra surengus tris prakalbas, kur kalbėjo B. K. Kondrataviče, J. Baltrušaitis ir D-rė J. Baltrušaitienė.

Buvo sutverta ir L. S. S. kp. bet ji, netekusi reikalingų spėkų, mirė. Taipgi buvo susitvėręs Teatrališkas Ratelis, kuris pastatė scenoje tris veikalus (švarbiausis iš jų „Užburti Turtai.'').

Lapkričio mėn. 1916 m. ši organizacija susivienijo su D. L. K. V. K. Dr-ja.

Kuomet prez. Wilson paskyrė Lietuvių Dieną, tai ir vietiniai lietuviai tuoj pradėjo rengties prie aukų rinkimo. Spal. 15 d. (1916 m.) buvo sušauktas susirinkimas visų viršminėtų draugijų. Susirinkimą atidarė p. M. Dimša, o p. F. Račkaitis paaiškino susirinkimo tikslą. Paskiau buvo renkama dienotvarkės valdyba. Išrinkta: pirm. M. Dimša, sekr. Fr. Kemežiutė, maršalka M. Iršis. Į vietos komitetą tapo išrinkta po du nariu nuo kiekvienos draugijos. Į komiteto viršininkus išrinkta: pirm. F. Račkaitis, sekr. Fr. Kemežiutė, iždo globėjais P. Jonušas ir A. Stankus. Tapo nutarta surengti visų draugijų balių spalio 21 d., 1916 m. naudai Lietuvių Dienos. Balius nusisekė puikiai. Pelno liko $262.59. Daugiausiai čia darbavosi pp. Jakulienė, M. Kibildienė ir Fr. Kemežiutė. Taipgi jų triusu ir rupesčiu buvo puikiai papuošta svetainė.

Vietos komit. nutarė rinkti aukas paskirtoje Lietuvių Dienoje, Fr. Kemežiutė tapo paskirta susižinoti su miesto valdžia bei su miesto žymesnėmis ypatomis. Kuomet ji išaiškino dalyką ir tikslą tos dienos, miesto valdžia patarė rinkti aukas spalio 28 d., idant turėti geresnes pasekmes. Tuoj buvo atsikreipta į Centrą su užklausimu, ar bus galima ant tos dienos gauti visus reikalingus prietaisus. Gauta atsakymas, kad galima rengties, nes viskas pribus į laiką. Tapo sušaukti keli susirinkimai žymesnių miesto moterų, ir viskas buvo suruošta ant paskirtos dienos. Bėgyje kitų savaičių tilpo visa eilė straipsnių vietiniuose laikraščiuose. Išsiuntinėta laiškai, atsišaukimai ir tt. Miesto perdėtinis p. J. McIntire kiek galėdamas pagelbėjo ne tik patarimais, bet ir darbu. Vėliaus tapo surašyti rinkikai ir paskirstyta jiems vietos. Lieka tiktai pora dienų prieš aukų rinkimų dieną, o vis nėra reikalingų daiktų.

Telegrama atsikreipta į Centrą su klausimu, ar jau išsiųsta kas reikalinga. Atsako: „If no shipment delay until Nov. 4th.'' Tas nebuvo galima padaryti, nes jau viskas buvo suruošta. Tada telefonu atsikreipta į Pittsburgho komitetą su klausimu ar turi reikalingus daiktus. Atsako, kad turi, ir jeigu vietos kom. negaus į laiką, tai paskolins, kiek bus reikalinga. Jau paskutinė diena, o vis nėra reikmenų. Galop vietos kom. pirm. nuvažiuoja į Pittsburghą ir sugrįžta tiktai su dėžutėmis. Ką daryti? — Duota žinia miesto valdžiai, kad rytojaus darbas turės buti atidėtas iš priežasties negavimo tagsų ir tt. Apmąstęs truputį dalykų stovį, liepė atidėti iki pietų. Paskiau pats nuvažiavo į Pittsburghą anksčiausiu traukiniu ir ant piet parvežė tagsų. Nuo piet buvo išdalinta tagsai ir dėžutės, ir greitai prasidėjo darbas. Taipgi reikia pažymėti, kad keletas draugų dirbo iki vėlybos nakties, gamindami raikščius ir ženklus rinkėjoms. Kada buvo baigiama rinkti aukas apie 5-tą val. vakare, atėjo dėžutės, raikščiai ir tagsai iš Centro.

Žmonės šitame mieste labai simpatizavo aukų rinkimo tikslui. Centralės miesto rinkėjos buvo visos anglės, kurios darbavosi su pastebėtina energija. Vakare, pasibaigus aukų rinkimui, pasirodė, jog aukų surinkta gana apsčiai, imant domon keblumus ir vėlų laiką, kuomet buvo pradėta rinkti aukas.

Prirokuojant baliaus ineigas, ant gatvių surinktas aukas ir tt. išviso tapo surinkta $1,078.33. Išmokėjus baliaus išlaidas, už tagsus ir tt., liko $950.00, kas ir tapo išsiųsta Raud. Kryžiui. Priskaitant $100, kuriuos Šv. Juozapo D-ja pati išsiuntė į Centralinį Kom., iš Vandergrift ir apielinkės išplaukė $1,050.00 aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

Iš draugijų aukavo sekančios: D. L. K. V. K. Dr-ja — $100.00. Šv. Juozapo Dr-ja — $100.00, Šv. Gertrudos Mot. Dr-ja — $25.00 ir SLA. 165 kp. — $10.00.

Amerikos Zanavykė.

CLEVELAND, OHIO.

Am. L. T. Sand. 18 kuopa surengė sausio 7 d. teatrą ir balių. Vietos Liet. Teatr. Choro Draugystė sulošė puikų veikalą „Jono širdis.'' Lošėjai atliko savo roles pakaktinai gerai. Daugiausiai juokų pridarė J. Baranauskas (Lauruko rolėje).

Po lošimui prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlai nakčiai. Žmonių vakaran atsilankė mažai. Visgi Clevelando lietuviai turėtų paremti A. L. T. S. ir išvien dirbti Lietuvos ir savo vientaučių naudai. A. L. T. S. 18 kp. gyvuoja gerai, bet nariai permažai veikia. Kuomet patįs sandariečiai energiškiau veiks, tada ir žmonės daugiau juos rems. **Senelis.**

VIENYBĖ

Išeina kas sereda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKŠTIS & CO. (Inc).
120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2477 Greenpoint.

IŠ CENTRALINIO KOMITETO SUŠAUKTOJO SUSIVAŽIAVIMO.

Laukiamas srovių susivažiavimas jau praėjo. Jis įvyko sausio 15 ir 16 dienomis „The World'' dienraščio name New Yorke. Į vietą laukiamų visų srovių susivažiavimo, suvažiavo tiktai vidurinės srovės visų organizacijų atstovai. Nebuvo atstovų nei nuo katalikiškųjų organizacijų, nei nuo socialistiškųjų. Nuo dabar bent kartą ant visados aišku, kas nori vienybės, kas nori solidariškumo ir kas ne. Nieko negalima sakyti apie socialistus, — jie iš kart nepritarė. Bet ką galima sakyti apie katalikus, kurie savo pritarimu įsteigė Centr. Kom. ir kurį net nepasirupino likviduoti. Jei katalikai butų buvę taktiški, jie butų suvažiavę bent delto, kad panaikyti C. K. Juk, rodos, jei kas norima panaikyti, sugriauti, tai tam reikalinga energija, spėka, kurios šiuom kart katalikai delei savo netakto pa sišvykštėjo.

Svarbiausiu to susivažiavimo nutarimu buvo tas, kad C. Komitetą reikia palaikyti ir ant toliau. Čia-pat buvęsis C. K. posėdis, kuriame dalyvavo ir C. K. nariai atstovaujantįs katalikiškas organizacijas, irgi sutiko savo darbą tęsti toliau, kol nukentėjusiai Lietuvai aukos bus reikalingos. Žinoma, prieš tai kun. Augustaitis ir kun. Bartuška protestus rašė. Kaip gaila, kad tuodu kunigai protestavo prieš aukų rinkimo darbą.

Antru svarbiu nutarimu buvo tas, kad C. K. neturi kištis į jokią politiką, į jokios srovės reikalus. Jo užduotis — tai rinkti aukas ir tai daugiausiai iš svetimtaučių. Delei to centralinis ofisas nutarta perkelti New Yorkan. Taipgi išreikšta viltis, kad visų srovių fondai renkantįs aukas del nukentėjusių nuo karės susilies su tuom fondu.

Dar daugiau. Kadangi buvo susivažiavę tik vienos vidurinės srovės atstovai, tai jie atrado, kad butų negerai jei rinktų narius į tą komitetą. Todel pasiliko užtvirtinti visi tie patįs nariai. Bet jei kurie nariai išstotų iš to komiteto, tai likusieji nariai kooptuos naujus narius iš veikėjų, neatsižvelgiant į jokias sroves. Pasirodė, kad šelpimo reikaluose visiškai nesvarbu kiek kuri srovė turi atstovų: nes aukos vis-vien eina tiems patiems Lietuvos žmonėms ir per tas pačias rankas. Tai buvo tik bereikalingi ginčai.

Prieš tokį darbą aukų rinkime reikia tikėties protestų iš katalikų pusės. Jie be abejonės sakys, kad tautiečiai užgriebė C. K. įstaigą. Bet tegul katalikai pasidėję ranką ant krutinės pasako, ar dabar nereikalingas komitetas, kuris iš svetimtaučių rinktų aukas. Tegul gi pasako, kad bereikalingą darbą daro patįs anglai, kurie visiškai be lietuvių pagalbos sutvėrė vieną vietos komitetą, kurio sekretorius p. Wood pereitą savaitę prisiuntė aukų *tukstantį* dolarių. Tegul gi pasako, kad reikalinga mesti į šalį tokius pasižadėjimus, kaip kad tas pats p. Wood iš savo dirbtuvių paaukauti lietuviams drabužių už 25 tukstančius. Tegul gi katalikai pasako, kad nereikalinga rupinties, kad Suv. Vals. valdžia įsteigtų savo konsulatą Vilniuje, kur butų konsuliumi lietuvis per kurį visi amerikiečiai galėtų šelpti savo gimines, brolius, seseris, tėvus, pažįstamus. Jei katalikai yra katalikais, o ne klerikalais, jie turės pasakyti, kad reikia to visko, kad reikia rupinties tais reikalais. Taigi mes ir rupinsimės. Kvietėme visus, stengėmės, bet jei partijiniai tikslai pas kitas sroves stovi augščiau už Lietuvos gelbėjimą, tai ne musų kaltė. Mes tik gailimės, kad taip yra.

Taigi visų kolonijų Lietuvių Dienos komitetai! Nenustokite veikę, Lietuva dar reikalauja aukų. Dirbkite kiek galite, neįneškite jokio partiviškumo jusų veikiman. Labiausiai stengkitės rinkti aukas iš svetimtaučių. Jei kas iš jųs tarpo išstos, išrinkite norinčius dirbti. Tegul eina darbas pirmyn. Neatsižvelgkite į jokius trukdymus.

Nerašysime plačiau apie tą susivažiavimą. Tilps protokolas. Suminėti reikia, kad buvo paremta katalikų paduota ambasadoriams Lietuvos neprigulmybės deklaracija ir tam panašiai.

DELEI LIETUVOS NEPRIGULMYBĖS DEKLARACIJOS.

Prieš C. Komiteto šauktą susivažiavimą, tautiečiai turėjo savo politiškojo fondo posėdį. Tas posėdis atsibuvo Waldorf Astoria Hotelyje. Tenais buvo apkalbėta visi politiški lietuvių siekiai ir ko reikia prisilaikyti ateityje. Paimta svarstyman katalikų Lietuvos Neprigulmybės deklaracija, kurią jie inteikė visų šalių ambasadoriams Washingtone. Išsireikšta, kad katalikai negerai pasielgė darydami tokį svarbų politišką žingsnį, o nepasitardami su kitomis srovėmis. Vienok visi susirinkusieji tą Neprigulmingos Lietuvos deklaraciją vienbalsiai parėmė.

Parėmė todel, kad toje deklaracijoje išreikšti tautiečių-demokratų siekiniai tai yra, kad reikalaujama Neprigulmybė Lietuvai. Tiesa, tautiečiai-demokratai neapsistoja ant to, jie reikalauja dar daugiau, tai yra, kad ta Neprigulmingoji Lietuva butų respublika. Jie tame savo posėdyje nutarė taippat inteikti valdžioms memorialą, kuriame paremiama bus katalikų induota deklaracija, su dadėjimu, kad lietuviai reikalauja, kad neprigulmingoje Lietuva butų respublika.

Vienu žodžiu, nors ir nebuvo pasitarta, bet visi lietuviai reikalauja neprigulmingos Lietuvos. Vieni kitus remia. Vadinasi tautiečių demokratų stoveinė link Lietuvos išlaukinių reikalų ta pati, ką ir katalikų. Tuom galima tik džiaugtis.

Kaslink socialistų, tai jie visuomet gyrėsi, kad jie reikalauja visoms tautoms laisvės, tai be abejonės ir jie tą turi remti. Taigi, aišku, kad *visi lietuviai kaip vienas geidžia, kad Lietuva butų neprigulminga.*

POLITIŠKI ŽYGIAI.

Pereita sereda, Herald Square Hotelyje (34 gatvė), New Yorke, buvo pasikalbėjimas keleto veikėjų iš vidurinės srovės. Tai tąsa susirinkimo L. G. ir A. F. Kalbėtasi apie daug įvairių politiškų reikalų, kurių viešai skelbti nebegalima.

Svarbiausiu dalyku yra tas, kad dabar mums reikalinga siųsti Europon savo žmones. Bet kelių savo atstovų siųsti negalime, nes neturime lėšų. Vienbalsiai nutarta siųsti Dr. J. Šliupą, kuris ir apsiėmė važiuoti Europon. Dabar yra svarbus ir pribrendęs momentas. Jei kas dabar nebus padaryta, tai nebus galima paskui padirbti per šimtmečius.

Taipgi buvo susivažiavime perskaitytos tik ką gautos žinios iš Europos, kurios kaip tik patvirtino viską augščiau pasakytą. Kokios tos žinios, nepatogu viešai pranešti.

Taigi Dr. J. Šliupas važiuoja Europon. Jau išdirbti ir planai, kur jis turės apsistoti. Dabar lietuviai supraskite, kad prisiartino svarbiausia valanda, turime parodyti savo jiegas. Todel dirbkime visi. Visi, kas tik galite aukaukite ir kitus raginkite aukauti į politišką Lietuvos Neprigulmybės Fondą. Autonomijos fondas nuo dabar jau vadinsis Neprigulmybės Fondu. Svarbiausia — tai lėšos. Mes turime tame fonde tik suvirš porą tukstančių, o reikia turėti desėtkus tukstančių.

Katalikai, arba teisingiau sakant klerikališkoji srovė siunčia savo atstovą kun. Dr. Bartušką. Tas labai gerai. Juo daugiau žmonių nuvažiuos, tuom bus galima atlikti didesnis darbas. Katalikai turi lėšų, o mes tautiečiai demokratai jų mažai teturime. Demokratiškoji visuomenė turi pasirupinti lėšomis, o inteligentija jau pasirupins atlikti reikalus. Mes lietuviai jau užtektinai turime inteligentijos, stokuoja tik lėšų.

Peržvalga

Katalikų susivažiavimas Pittsburghe.

Perskaičius „Darbininke'' katalikų susivažiavimo aprašymą rodosi, kad tas susivažiavimas tik tam ir buvo šauktas, kad protestuoti prieš C. K. šauktą susivažiavimą ant 15 ir 16 sausio. Tame reikale išnešta net 4 rezoliucijos. Gi tikrai pozityvių išnešta tik viena. Taigi sulyg kiekybės rezoliucijų sprendžiame, kad Pittsburgho susivažiavimo tikslu buvo pakenkti New Yorko susivažiavimui.

Nesiginčysime ar legališkai buvo šauktas tas New Yorko susivažiavimas ar ne, visuomenei juk aišku, kad legališkai, nes pats C. K. savo posėdyje Wilkes Barrėje nutarė jį sušaukti ir tai nutarė vienbalsiai. O kad tuom tarpu nebuvo poros katalikiškų atstovų, tai tegul tie atstovai tik save kaltina.

Mums labiau apeina tas, kad katalikai neparodo jokių motyvų, kad dabar nereikalingas C. Komitetas. Jei jie neparodo motyvų, tai aišku, kad jie jų neturi. Neturint motyvų reikalauti ką nors panaikinti, yra vien tik rodymu savo diktaturos. Taigi katalikai neatsižvelgdami į tai, kad C. K. palaikymas dabar labai reikalingas, jie delei savo griežtų srovinių ar partiviškų išskaitliavimų eina prieš tą palaikymą. Tai dar kartą pasirodo, kad musų katalikai nėra katalikais, bet pilnoje prasmėje klerikalais. Jiems neapeina, kaip daugiau surinkus aukų badu mirštantiems; jiems neapeina mielaširdystės darbas, bet apeina jų partijos viešpatavimas, kuris priešinasi Kristaus mokslo dvasiai, Kuris mokina, kad jei nori viešpatauti, — tarnauk.

Ši karė nuplėšė maskas nuo daugelio veidmainių. Sugriuvo daugelis idėjų, sugriuvo nekurios partijos. Ši karė, šie nuotikiai, nuplėšia ir nuo politiškųjų krikščionybės vadovų maskas ir parodo, kad tenai mažai to Kristaus taus, to prakilnaus ir galingo Kristaus mokslo teėsama. Yra tik siauras klerikalizmo išskaitliavimas, aitrus krikščionybės išniekinimas. O kaip norisi pakalbėti apie krikščioniškas pareigas, apie mokslą To, Kuris ištikro parodė žmonijai gerovės (dangaus) takus, bet ką gi padarysi, kad muitininkams lemta tiktai pas dievnamio slenkstį gerbti Jį, o farisėjams viešai, pas aukurą skelbti, kad tik jie pildo krikščionybės įstatymus ir išaugšto džiaugiasi, kad jie ne muitininkai (ne tautiečiai). Bet nekalbėsime apie tai, nes pas tautiečius tas klaidingai laikoma privatišku reikalu ir todel apie religijas mums nepatogu viešai kalbėti.

// Lietuvos atstatymo bendrovės susivažiavimas.

Pereito utarninko vakare, kun. Petkaus parapijinėje svetainėje įvyko Lietuvos atstatymo bendrovės susivažiavimas į kurį pribuvo daugelis šėrininkų, ar bent šėrininkai buvo ingaliavę savo atstovus.

Susivažiavimas praėjo gana ramiai. Buvo išduoti ilgiausi raportai iš bendrovės direktorių veikimo. Pasirodo, kad bendrovė jau turi savo čarterį ir konstituciją. Viskas jau padirbta, dabar pasilieka tiktai veikti. Buvo ir keletas užmetimų, kam perdaug išleista inkorporavimo reikalams (išleista 500 dolarių) ir kam pirmininkas ėmė algos 150 dolarių mėnesiui. Bet viską iš aiškinus, užsiganėdinta.

Svarbiausiu nuotikiu, tai direktorių rinkimai. Į direktorius pateko: kun. Petkus, R. Karuža, J. O. Širvydas, Kasaitis, kun. Gudaitis, Dr. Bacevičius, M. Bučinskas, kun. Matulaitis ir V. K. Račkauskas. Drektoriai patįs išsirinks sau pirmininką.

Apskritai, susirinkimas praėjo be entuziazmo, šaltai.

Visoki kiti reikalai palikta apspręsti direktoriams.

Ant rytojaus buvo tos bendrovės direktorių susirinkimas, kuriame šiaip paskirstytos vietos. Pirmininku — kun. N. Petkus, vice-pirm. — Dr. Bacevičius ir kun. Matulaitis, sekretoriumi — V. K. Račkauskas, iždininku — M. Bučinskas. Nuolatinį ofisą užlaikyti New Yorke, 200 — 5th Avenue.

Nesutikimai tarp Rusijos ir Anglijos.

Kiek laiko atgal mes peržvalgos straipsnelyje „Anglija ir Lietuva'' rašėme, kad laike taikos konferencijos Anglija stovės už Lietuvos neprigulmybę, nes jai bus svarbu apsilpninti ir Vokietiją ir Rusiją, kurių sutarties ji bijosi.

„Naujienos'', kurios tik vienos turi „protą'' šaipėsi iš to, bet kasgi į jas kreips atidą. Dabar tas dar daugiau pasitvirtina.

Londono spauda delei prašalinimo Trepovo iš ministerių pirmininkų ir nuskyrimo ton vieton didžiausio reakcijonieriaus Galicyno, aiškiai ir atvirai jau kalba, kad sąjungiečiai visiškai negali pasitikėti Rusijos valdžia, kurios reakcijonieriai veikia del Vokietijos labo.

Supraskime gi ką tas reiškia. Žinome gi kaip aštri cenzura Anglijoje, o vienok ji leidžia atvirai kalbėti prieš Rusijos valdžią. Tai kas gi ištikrųjų viduryje dedasi! Aišku, kad Anglija visai nepasitiki Rusija, tuom laiku, kuomet reikalinga didelė vienybė. Tai aišku, kad Rusija ir Anglija du priešai, tik politiškų kombinacijų priversti kariauti su vienu abelnu priešu. Jei Rusija yra Anglijos priešu, tai suprantama, kad ji nenorės, jog Rusija butų galinga.

Tokiu Rusijos su Anglija nesutikimu mes lietuviai tik galime pasidžiaugti, nes tas padvigubina šansus mums išgauti Neprigulmybę. Dabar dalykai taip klojasi, kad mes tikrai gausime pilną laisvę, tik nereikia pražiopsoti šio taip svarbaus momento. Dabar tai pati darbymetė, nes Europoje kristalizuojasi mintis kaip po karės bus Europa sutvarkyta.

// Anglų spauda apie lietuvius.

Lietuvių susivažiavimas 15 ir 16 sausio „The World'' name išnešė rezoliucijas reikalaujančias neprigulmybės Lietuvai. Tos rezoliucijos tilpo veik visuose didžiausiuose New Yorko dienraščiuose. Net „Times'' patalpino kuris su dideliu nenoru įsilei džia lietuvių reikalus.

Vokiečių gi didelis dienraštis „Staats Zeitung'' indėjęs tas Lietuvos neprigulmybės rezoliucijas nuo savęs dar darašė, kad vokiečiai, tai yra centralės Europos valstijos tą lietuvių reikalavimą remia. Toliaus parodė, kad lietuviai primena Anglijai, kad ji pildytų tą, už ką ji giriasi kariauja, tai yra už mažųjų tautų liuosybę.

Apskritai imant šis New Yorko susivažiavimsa turėjo didelę svarbą. Turėjo tiek svarbos, kad Hearst'o „New York Journal'' ir „New York American'' laikraščių redakcija atsiuntė į susivažiavimą specialį reporterį su tam tikra eilė klausimų. Bet kad susivažiavimas neturėjo laiko, tai to reporterio paprašyta, kad jis nuvažiuotų „V. Lietuvninkų'' redakcijon.

Reporteris paklausė ir pribuvo pas mus. Kalbėjomės apie porą valandų (atsakymus davinėjo p. J. O. Širvydas). Reporteris reikalavo smulkių, statistiškų žinių apie musų draugijas, partijas, laikraščius, etc. Reikėjo trumpai išpasakot Lietuvos istoriją ir dabartinius lietuvių reikalavimus. Mes paklausėme to reporterio, su kokiu tikslu jis renka taip smulkias žinias, (stambias žinias jau jis pats žinojo ir apskritai teisingą supratimą turėjo apie mus judėjimą), tai jis atsakė, kad jis nežino, kam tas reikalinga, esą jį siuntė „American'' ir „Journal'' redakcijos.

Taigi, jau daėjome prie to, kad pačios anglų didžiausių dienraščių redakcijos interesuojasi mumis ir siuntinėja savo reporterius, kad dasižinoti smulkmenas.

Daktaras gi Šliupas seredoje buvo pakviestas į vokiečių dienraščio redakciją, bet apie ką jis tenai kalbėjosi, dar neteko sužinoti.

Tai geras ženklas. Negerai padarė katalikai, kad jie savo susivažiavimą turėjo Pittsburghe. Jei jie butų laikę jį New Yorke, butų galėję pasinaudoti gera proga išpublikuoti pasauliui musų reikalus. Nejaugi katalikai to negalėjo suprasti?

// Vokietijos ir Francuzijos socialistai reikalauja neprigulmingos Lietuvos.

Grynai iš privatiškų ir pilnai užsitikėtinų šaltinių sužinojome, kad apie mėnuo atgal Vokietijos social-demokratai nutarė reikalauti iš valdžių, kad Lietuva butų neprigulminga. Vokietijos social-demokratija kreipėsi prie Francuzijos socialistų, kurie turi valdžią Francuzijoje, kad ji tą Neprigulmingosios Lietuvos reikalavimą paremtų. Francuzijos socialistai tą vokiečių reikalavimą pilnai remia.

Taigi, Vokietijos ir Francuzijos socialistai stovi už neprigulmingąją Lietuvą. Tas daug reiškia nes jie tenai turi daug spėkos.

Ar dar ir po šio mus socialistai tylės ir nereikalaus neprigulmingos Lietuvos?

// Tėvynės gynimas.

Po tokiu antgalviu „Nauj.'' tilpo įžangos straipsnis, kuriame prirodoma p. Kapsuko marksiškas principas, kuriuomi atmetamas tėvynės gynimas. „Naujienos'' sutinka, kad socialistai negali apginti buržuazišką tėvynę, bet jie negali neginti darbininkiškos tėvynės. Darbininkas turi savo tėvynę, ir jis kaipo tokią turi ginti.

Tai labai gerai. Katalikai laigina savo katalikišką tėvynę, mes tautiečiai giname demokratišką tėvynę, o socialistai labai gerai daro, kad bando ginti socialistišką tėvynę. O Lietuva juk visus sutalpins: ir katalikus, ir demokratus ir socialistus.

Šiuom „Nauj.'' straipsniu galime pasidžiaugti, — tai socialistų žingsnis prie susipratimo.

// Valdžioms bus inteikta memorialas.

Tautiečių politiškos organizacijos išklausė p. J. Šalčiaus parašytą memorialą, kuris turi buti

inteiktas visų valstybių atstovams varde vidurinės srovės organizacijų. Tame memoriale paremiama katalikų inteiktoji deklaracija ir reikalaujama, kad Lietuva taptų nepriguliuinga, kaipo respublika. Suredagavimui to memorialo išrinktž pp. V. K. Račkauskas, Dr. J. Šliupas, J. O. Širvydas, J. Šalčius ir V. Jankauskas.

// **Metinė „Lithuanijos'' apyskaita.**

„Darb.'' tilpo metinė „Lithuanijos'' apyskaita, kuri, kaip žinome, yra susitvėrusi Šveicarijoje ir šelpia lietuvius belaisvius Vokietijoje. Viso labo ji turėjusi 17,169 frankas inplaukų. Suvirš 12,000 išleista, kasoje pasilieka 4,292 frankai.

Daugiausiai išleista — tai ant pasiuntimo valgomųjų daiktų belaisviams, šiek-tiek išleista ir organizacijos reikalams. Apskritai apyskaita gana smulki ir pakaktina, kurios ištisai neturime vietos pakartotė. Pažymime, kad su belaisviais vestas gana platus susirašinėjimas.

„Lithunijos'' komitetas yra Friburge, susideda iš K. Dzimidaviciaus, Purickio, A. Steponaičio, Abromaičio, Muraškos etc. Šis komitetas turi susirašinėjimus su Savicku Kopenhagene.

*

// **Katilas su puodu vainoje o abudu suodini.**

„Savait. Draugas'' iškrėtė tokį kurijozą: pareikalavo iš „Naujienų'' priparodymo ir tai dar dokumentališko pirparodymo, 1). — kad šventraštis (evangelijos) parašytas ne tuojaus po Kristaus mirimui, bet vėliau, 2). — reikalauja priparodymo kas evangelijas rašė (3). — kokios šventraščio vietos netikros ir 4). — klausia kuo vadinasi tas Graikijos istorikas, kuris rašęs, buk Kristaus laikuose Jeruzolimoje buvusi revoliucija.

Tai bene Liuterio laikai atėjo, reikia tik tuos tezisus prikalti prie bažnyčios durų. Tik, jų per mažai, kad įvyktų liuteroniškas skandalas.

Kas kas, bet tik jau ne laikraščiuose vieta rišti tokius daiktus. Vienas nuovokos apie tai neturėdamas užsipuola, o kitas dar mažesnę nuovoką turėdamas stengiasi apginti.

*

// **„Tėvynės'' moterų ir vaikų laikraštukas.**

Jau pasirodė pirmasai priedas prie „Tėvynės'' skiriamas moterims ir vaikams. Tai senai laukiamas laikraštukas dar pereitą vasarą SLA. seime nutartas. Pirmasai N daro gana malonų įspudį.

*

// **Bemokslis ištikro yra bemokslis.**

Tulas Bemokslis „Darbin.'' pykšta ant „V. L.'', kam ji aprašė Mockaus prakalbą. Bet jis kaip bemokslis nežiurėjo to, kad „V. L.'' aprašė tiktai įvykusį atsitikimą, o ne kaipo prijautimą, ar skleidimą tų „mockiškų idėjų.'' Juk didelis blogas yra žmogžudystė, o vienok tai laikraščiai aprašo; nejaugi laikraščius užtai galima kaltinti žmogžudystėje. Bėda, kuomet bemoksliai užima laikraščio špaltas.

Apšvietos Nešejai

Iš visų pusių mes girdime, kaip socialistai giriasi, kokie jie apšvietos mylėtojai, kad jie nešą žmonijai laisvę ir mokslą ir taip toliau. Bet vis tai tik muilo burbulas. Gana jau kiekvienas rimtas žmogus mato, ką jie skelbia ir ką jie daro.

Štai duokim „Naujienos'' No. 180 paskelbė, jog jos atsisako ir nepritaria siųsti lietuviams nelaisviams Vokietijoj knygų, tos brangiausios dovanos žmonijai. Mat, esą eis tos knygos per „Lithuania'' komitetą, o tie matai perleis tik klerikališkus raštus, o kitus sunaikins.

Gudrus išsisukimas. Gal greičiausia „Naujienos'' neparemia tą sumanymą, kad „Tėvynė'' tai sumanė ir kviečia prie to. Viskas, ką tautiečiai sumano prakitnaus, tai negerai, „ne košer.'' O patįs socialistai neturi sumanymų, tai ir pavydi kitiems.

Kuomet nelaisviai, nelaimingi vargšai, trokšta ir geidžia laikraščių geriau kaip duonos, tai musų socialistai delei blėdingo partiviškumo atsisako jiems tą peną suteikti. Ir kodel? Mat „kunigai'' nepraleis visokių raudonų raštų. O čia ne „kunigai'', bet vokiečių valdžia neįleis. Įleidžia tiktai apysakas ir dvasiško turinio knygas. Tai kodel tiems vargšams atsisakyti užganėdinti tą troškulį?

Ir vėl kokia nauda iš tų Marksо teorijų prastiems kaimo žmoneliams? Jie tų „izmų'' nesupras, ir tas tik sudrums ir be to jų nuvargintas sielas ir vietoj naudos — dar blėdies padarys. Siųskim jiems rimtų mokslišku knygų, apysakų, o ne tokių, kurios vokiečių valdžią manytų prieš valdiško turinio ir neperleistų.

Kaip socialistams Lietuva rupi — dar parodo ir tas, kaip šaltai jie žiuri į Lietuvos atbudavojimo Bendrovę. Nors aiškiai nedrįsta užsipulti, bet iš pašalių ir tamsiais špikučiais, užveda giesmę, jog tai buržuazų, turčių ir tt. draugija. O kada, anot „Keleivio,'' iš darbininko sunkiai uždirbtų skatikų rengiasi ir „Naujienos'' namą pasistatyti, tai užtriubuoja, kad tai kulturiškas darbas, „tai bausiai sumanus ir reikalingas dalykas.'' Bet kada reikia pakelti Lietuvoje ukis, atstatyti žmonių sugriautas bakužes, duoti jiems uždarbį ir apsaugoti nuo svetimo išnaudojimo — tai socialistų nebėr.

Mat, tautiečiai tą bendrovę sumanė. Nebus stebuklai, jei ir socialistų šulai ir turčiai, pamatę kaip sekasi viršminėtai bendrovei, sumanys ir savo tokią bendrovę įsteigti. Nebus tai įstabu, nes pinigų žvangėjimas pergali net Marksо teorijas.

Gerai sako patarlė: „Vienaip sako, kitaip daro.'' Bet ar ilgai jiems seksis klaidinti žmones?

V. Š-as.

Valparaiso.

KĄ REIŠKIA ŽODIS „CHORALAS.''

Nesenai „Laisvėje'' (N74) P. Veiverys, atakuodamas tilpusiąją „Vien. Lietuvninkų'' korespondenciją, rašė, kad tos korespondencijos autorius T-is — „sako, kad choras (t. y. „Aido'' choras Brooklyne) dainuoja tik protestoniškus choralus. Čia aiškiai pasirodo, kad p. T-is nesupranta ką tai reiškia žodis choralas... Choralas — tai daina be gaidų, neapdirbta, kuomet vienas grajina arba skambina, o visi paskui jį seka giedodami bei dainuodami... Protestoniški choralai irgi panašus, neturintįs gaidų, bet giedami minios... T-is supratimu, tai „Aido'' choras irgi choralus dainuoja: Ereminas užeina ant steičiaus (?), pradeda griežti (!) kokią nors melodiją protestonų bažnytinės dainos, dar neturinčios gaidų, o choras, sėkdamas tą melodiją, dainuoja nebažnytinius žodžius. Na, ar netaip išeina?''

Užbaigia tasai filologas savo filosofiškus priparodymus moderniškuoju priešo pasmerkimu: „Ar šiaip, ar taip, bet p. T-is, norėdamas „Aido'' chorą apšmeižti (?), pats save ant juoko pasistato, rašydamas tokias nesąmones.''

Taip tai „Laisvė'' aiškina savo skaitytojams muzikos terminus. Jei rašo nesąmones korespondentai, tai nedyvai — ignorantų rašytojų pas mus nestokuoja, bet kad talpina tokias terminologijos profanacijas laikraščio redaktorius, žmogus visgi su augštesniu išsilavinimu, visiškai nepasiteiravęs žodyne ar encyklopedijoj apie to aiškinimo teisingumą, tai tikrai reikia stebėties.

Kas tai yra gaidos? Gaidos — tai ženkleliai parašymui ant popierio kokios nors melodijos, lygiai taip, kaip literos vartojamos žodžių parašymui. Kaip be literų neparašysi jokio žodžio, taip be gaidų neparašysi jokios melodijos. „Laisvės'' gi mokslinčius randa melodijas be gaidų, ir dar kokius pavyzdžius priveda! O sancta simplicitas!

Žinoma, žmonėms, matantiems kitų kad ir nekaltuose sakiniuose vien šmeižtą ir aiškinantiems nepatinkamus sau žodžius atbulojon pusėn, jokie paaiškinimai nieko negelbės. Todel paminėsime tik kaip aiškina žodį „choralas'' autoritetai, nieko bendro su musų laikraščiais ir jų bendradarbiais neturintieji.

1). Słowniczek Wyrazów Obcych; Michal Arct. — **Choralas** — muzikos tvarinys choriniam giedojimui bažnyčioje.

2) Karmannyj Muzykalnyj Slovar, A. Garras. — **Choralas** — katalikų bažnyčioje tas-pat, ką ir Cantus Planus; Liuteris įskiepijo choralą protestonų bažnytinėn muzikon, kurioj jis ir išsivystė plačiau. Seb. Bach'o choralai — tai choralai jo suharmonizuoti.

Reiškia — Bach'as, gyvenęs tarp 1685 ir 1750 m., choralus jau apdirbo sutartiniems balsams.

3). Nastolnaja Enciklopedija V. V. Bitner. — **Choralas** — chorinė giesmė katalikų ir protestonų bažnyčiose; pastarojoj giedama visų susirinkusiųjų, vargonams pritariant.

4) The New Imperial Encyklopedia. 1910. — **Choralas** — melodija, sulyg kurios bažnytinia hymnai ar psalmės giedama pamaldose visų susirinkusiųjų viešoje vienybėje. Choralo melodija eina gaidomis lėtos ir nuodugniai nustatytos progresijos, išdidaus ir iškilmingo budo, kuris sužadina mintis prie dievotiškumo. Nors žodis choralas dabar priskirtas vien tik protestonų bažnytinei muzikai, bet jis priklauso visų laikų krikščioniškai bažnyčiai, nes melodijas ikišiol vartojamas galima susekt buvusias vartojime pirmuose krikščionių amžiuose. Choralas yra artimai sujungtas su muzikos istorija. Choralė muzika — tai senoviškoji bažnytinė muzika; muzika dalimis del atskirų balsų.

5). Mažas Muzikos Žodynėlis, Mikas Petrauskas. **Choralas** — katalikų bažnyčioj reiškia tą, ką Cantus Planus, tas pats maž-daugkas ir grigališkas giedojimas Liuteras choralą įskiepijo protestonų bažnyčion, kurioj jis rado tolymesnį išsivystymą. (Choralai Bach'o ir tt.)

Katalikiškasai choralas, Cantus Planus, Grigališkasai Giedojimas — tai nuo senų laikų nuodugniai apdirbtos melodijos, kurios išliko nereformuotomis ikišiol. Jis giedamas unisonu. Daugiausiai gaidų katalikiškamjam choralui yra išleidusi firma Frederick Pustet, Ratisbonoj, Bavarijoj; yra melodijų rankiai kiekvienai metų dienai priklausančių antifonų, hymnų, ofertorijų ir tt. Choralą harmonizavo Hanisch, Witt, Dieboldt, Schildknecht, Ebner ir daugelis kitų, ką galima rast Pusteto gaidų kataloge.

Įnėję į kuriuos nors sektos protestoniškąją bažnyčią čia Amerikoje, galime rast kiekvienoje sėdynėje oficialių choralų kantičkas. — Jose visos choralės giesmės gražiai suharmonizuotos lengvoje keturbalsėje harmonijoj. Kunigui pasakius giesmės numerį, visi parapijonai atsiverčia atsakantį gaidų puslapį ir gražiai sutartinai gieda. Be gaidų nieks nei nebando giedot. Choralų giedojimo mokinama parapijų mokyklose.

Choralus randame ir operose; taip vadinamas muzikos dalykas suharmonizuotas chorališku styliumi.

Pėbė.

Karė Lietuvoje

(Tąsa).

Išpradžių išvarė visus vyrus nuo 18 lig 40 metų. Bet kartu čia buvo daug ir juoko (nes aimanuoti jau nusibodo). Labiausiai juokdavosi iš žydelių: kitas niekados gal nedirbęs su lopeta, o čia pripustyta sniego augščiau kelių, (tą žiemą buvo labai daug sniego), beto manydamas, kad prie darbo bus šalta, keletą eilių rubų del šilumos apsivilkęs „kankinasi'', kad net pasilenkti negali! Visi tik kvatoja iš to, taip jog gana smagu buvo net dirbti. Ypač daug „šposų'' buvo iš žydų mokytojo: atėjo su tokia lopeta, jog žvirblis nepereitų, ir bando kasti pusnyną. Pribėgęs pa-oficierius, ištraukęs tą lopetą jam iš rankų, numetė į šalį, o padavė jam savo „vokišką''.

Iškarto dirbo į 70 žmonių, bet paskui tas skaičius sumažėjo lig 30-35. Vieniems nesveika buvo dirbti, kiti delei įvairių priežasčių tapo atliuosuoti, taip jog mes likom tik patįs jaunieji ir stipriejі. Taip aš tą „lažą'' pildžiau lig išvažiavau, palikdamas savo draugus dar teb'einant. Pirmąją savaitę sumanė mums visai nemokėti už tą darbą; sutarėm streikuoti. Pasakėm musų burmistrui, kad kiti neturi ko valgyt, o čia reikia dirbti ir dar dykai, tai iško gali žmogus pramisti. Tada padėj algą po 1 markę ant dienos. Ir tai per 4 mėnesius aš uždirbau tik 42 mk. Kitas dienas nusuko, o kitas nedirbom.

Darbas buvo nesunkus (kaip oficieriai nežiurėjo, tai ir visai lengvas): taisėme kelią į Abelius. Kitą dieną „nuvaikščiodavom'', nieko nepadarę. Pradžioj nuvalėm nuo kelio sniegą, iškasėm griovius, paskui kirtom medžiukus iš miško, dėjom į automobilius ir sunešiodavom ant pečių į labiausiai šlapias vietas. Padirbom naujus tiltus, pribėrėm žvyro, — žodžiu sakant, ištaisėm vieš kelį kuopuikiausį. Žinoma, miško delei nuklojimą 10 verstų sugadinom nemažai. Labiausiai buvo sunku ant pečių medžiai nešioti: nešti reikėjo pavasarį, per purvus (nes kitaip butų automobiliais ar arkliais davežioję). „Atsirugojom'' visi ligvaliai. Visi nustipusieji arkliai pakėliais irgi musų „globoj'' buvo, bet prie to darbo musų pa-oficierius žydukus varydavo, kuriems už darbą „pad kavos'' likdavo. Paskui, kaip sakiau, Subačiuje ištaisėm šonkelius vaikščioti, tvoras ir kitus dalykus, kariumenės išgriautus.

Vyt. Širvydas.

(Toliaus bus.)

Linksmumas

Girdisi balsas:

— Išgerk, Jonai.

— Buš perdaug.

— Tai... bent... rytoj šventė.

Ir vėl viskas nutyla.

Sutiška vanduo, sučirkšlena; tekštelėja šlapias mazgotis ant grindų ir vėl tyku, — tik silpnas čiužėjimas vis girdžiamas, — kartais padidėja, kartais visai nustoja.

— Kur taip susimurinai, prakvoste?! — surinka moteris. Suvirksta kudikis. Ir dar sykį ta pati melodija atsikartoja.

— Už sprando, už sprando! tam „kauboisiui,'' — pasigirsta augštai riksmas.

— Mažai ką reiškia man paimti tokios.

Sutrata lubos, brakšteli lova, ir blaškiasi kas-nors ant aslos. Triukšmingas klegėsis ir garsus juokai, — vėl viskas užsibaigia.

Už valandos trenkia koks gyvis į duris, durįs atsidaro, vyras įžengia vidun. „Come on,'' tempia jis antrąjį; trečias gi pats ineina.

— Ar nematėt mano pačios? — užklausia vienas svečių.

— E, eh! sniege turėsi gulėt, — atsako dviejų moterų balsas.

— Ar neturit arielkos? O kur gaspadorius? — kalba tas pats vyras juokaudamas. Visi kvatoja.

— Sėskis — paprašo svetys, sveti nutraukdamas kedę sėdinčiam. Ir vėl juokas.

— Ei! nestumk nestumk! aš tau snukį suturpiduosiu, — sušunka kas-nors ant trepų. Sudurda lentos, subraška, pasipila juokas su klyksmu ir keturi burdingieriai, lyg bangžuvės, įvirsta virtuvėn.

Stuba užte suuža.

— Sveikas tu, krakodyle!

— Hallau! tu mužike.

— O kaip tavo, „naslednikai!''

Tuo tarpu vėl kas pabeldžia duris.

— „Come on!'' — surinka keli balsai.

— „Come on!'' — ir dar, — „Come on!!!'' Niekas neina.

— Eik čia, asile! — šaukia jie kelis sykius, bet svetys neklauso. Galop vienas bernas praveria duris: „Kurių velnių?'' — paklausia.

— „Why please, could you tell me where number 3089 is?'' — paprašo nepažįstamas.

— Ja, ja, ja..., — linksi galva bernas.

— „Where is it then, please?''

— No, no, no.... — purtosi ir užtrenkia duris.

— Ką jis nori? — pasigirsta balsas buryje.

— Petliorius, prašė, kad pirktumėm knygų, — paaiškina.

Vėliaus, po vieną ar po kelis vyrai išsiskirsto, išeina-išsistumdo. Jau ir vėluma. Šeimyninkė bėgioja-ruošiasi.

Umai pasigirsta šauksmas: — — Aktirlita-tir-tir-lita-tirlir-lia! — susibaldo lauke ir aptemęs pusbernis inkereplioja stubon.

— Hm... — sumikia, — ke-linta a-a-dy-na? — suniurna svyruodamas kambarin.

— „Šiušius,'' „šiušius,'' gaspadine!... A-l-e... nusiau-siau-siu ir ... pats.

Su jo „gera pradžia'', po vieną arba po du, visi burdingieriai susirenka.

— — — — —

Ir štai, malonus skaitytojau, yra paveikslas. Be „dažų,'' nepadidintas, bet sumažintas paveikslas — ne svajonė, ne vaidentuvės piešinys, bet tikra drama, kuri kartojasi nevieno lietuvio stubelėje subatos vakare.

„Tiktai iš liuoslaikio praleidimo budo galima spręsti žmogaus charakterį,'' yra žodžiai mąstančio.

Lietuvi! pažvelgk veidrodin.

Kokia gėdos vilnis liejasi ant tų, kurie, žydėdami jaunyste ir kvėpuodami spėka, sėdasi vėjo vežiman; koki pražuties našta užslėgia tą, kuris brenda alkoholio purvynan; — ir kas išgelbėstuos, kurie kybo ant nudžiūvusios šakos virš pražuties nasrais.

Darbininkas trokšdamas laukia liuosos valandos; mat, laisvė visiems brangi. Kasdieninis mašinos užimas, dulkės, dumai, bei vienvalinis aikvojimas spėkų prie inkyrėjusio darbo yra kartu gyvenimo monotonija. „Kad nors ta šventė ateitų,'' ištaria nevienas suraukdamas veidą. Įvairumas yra dailė, o dailė teikia užganėdinimą. Tapatybė pavirkdo širdį. Jausmų vaistas yra linksmybė. Užtai, prasišalinęs iš darbo, veikėjas yra traukiamas, it magnesu, išvysti ką-nors naujo, rasti užsiganėdinimą, juoką-linksmumą.

Tas yra žmogaus prigimtis. Kodel, tat, užmesti lietuviui jo pasielgimus — pasivaikščiojimą stuboje, pasistumdymą gatvėse, prasivardžiavimą, „komišką'' kalbą, nelemtą keistą atsinešimą prie kitų, ir galop girtuokliavimą. — Juk kiekvienas šių aktų yra atliekamas apturėjimui linksmumo. Tiesa, įžymus girtuoklis taip ir teisinasi, sakydamas: „Degtinė yra vienintėlis mano džiaugsmas.'' Kiti gi, jau nubraukę gėdos lašus nuo savo lupų, aimanuoja: „Nėra nei kur pasidėti tame sekmadienyje.'' „Jokubai pakrėsk „fonidų.'' Paprašymą seka pasitampymas, mulkinimas vienas kito, arba supelėję plepalai. Tas viskas, tečiaus, yra daroma su tikslu gauti nusiraminimą, linksmumą. Taigi kam kaltinti lietuvius? — Juk, kaip moka, taip šoka.''

Gerai; — bet ar lietuvis nenori buti žmogumi? Ar jo siela netrokšta išvysti ir gerėtis to paslaptingo gyvenimo turtingumų: ta žavėjančia gamtos simfonija, kuria Apollos amžina lyra sveikina pabudusią žemę, pripildydama orą saldžiausia muzika; tais šaisčiais kvepiančiais žiedais, ką pirmutiniu rojaus kvapsniu gaivina širdį; tais neišsemiamais meilės šaltiniais, kurie trikšdami iš Venos ir Kupido akių liejasi kiekvieno gyvio krutinėn, ir ta misteriška minties pajiega, ką Poezijos ir Dailės sparnais iš gelmių ir augstybių neša kas brangu, miela ir džiaugsminga visad-siubuojančion jausmų jurėn, arba galinčiose Oratorijos šarvuose ugniniu kardu tirpina kalnus nedorybių, naikindama urvus čypiančių vabždžių ir peršlavusi pasaulį rustybės liepsnomis, nuskriaustųjų trimito balsu prikelia mirštančią Teisybę. Ar lietuvis nepaiso suprasti, regėti ir jausti to visko? Jei ne, tai kam jis gyvena?

Užtai, kad lietuvių (daugumos lietuvių) pamylėtas linksmumas nepriklauso civilizuotam pasauliui, delto, kad vulgariškas pasielgimas apiberia jausmus žvyru, ir surumbina protą prie progreso, kad alkoholis yra giltinės dalgis ir užtai, kad šiais abiem keliais nepageidaujama, žiauri ir nelaiminga pasekmė ateis, lietuvis yra kaltinamas ir apverkiamas. „Ką sėji, tą pjausi.'' Musų javus nauja gentkartė, ašarodama, pjaus.

Išganymo negali apturėti apsileidėlis. Vien-tik supratimas, kurį veikluś sveikaprotis greitai ingauna, gali pakirsti vargo šaknis. Viena valanda rimto mąstymo yra vienas žingsnis prie ge-

rovės, — ir gerovė yra linksmumas arba linkmumas yra gerovė. Jei linksmybė užstoja kelią gerovei, ji nėra linksmybė. Aišku, todel, kad „lietuviški ‚fonių' krėtikai" nepasieks gero; toliau matantis nuliusta išvydęs. Nes tuomi žmonės nuodija tobulumo norą.

Plato pasakė: „Mes turime tapti dievais, o tapti jais — reiškia tapti teisingais, protingais ir šventais. Aristotlis tikėjo, kad gyvenimo tikslas turi buti tobulumas ir dora; žmogus turįs šias ypatybes aplaikysiąs laimę. Reiškia, buti tobulu ir doru yra buti linksmu ir laimingu. Jei nori linksmumo, tat jieškok jo kiltų minčių viešpatijoje. Gautis ten, — reikia tik noro, bet pasilikti ten reikia ir energijos — ten turi dirbti, bet tas darbas yra džiaugsmas. Todel nenusigąsk juo! „Prakaituok iš antakių, prakaituok iš smegenų ir prakaituok iš širdies."

Carlyle sako: „Darbas yra gyvenimas." Pamąstyk! — Kas gyvas kruta — dirba. Pati žemė nestovi ant vietos; galvotrukčiais ji bėga, sukasi darydama šimtus mylių minutėn. Saulė ir žvaigždės, taipgi netinginiauja — vis eina, slenka berubežinėje erdvėje. Fizika mokina, kad ir tos mažos medžiagos dalelės (molekulos), kada sudaro skįsčius ir gazus, yra nepaliaujame judėjime. Chemija tvirtina, jog ne tik molekulos, bet ir atomai (kurie yra dar mažesni) myli judėti, ir taip greitai, kaip kietas kunas, skįstimas ar gazas tampa ištirpytas vandenyje, atomai atsiskiria vienas nuo kito ir pradeda krutėti-bėgioti. Tat pasirodo, kad veiksmas yra ne vien tik tarp gyvybės formų, bet ir tarp inanimatų sutvėrimų. Štai, šmotas ledo — šaltas, kietas ir trupus, pašildžius greitai persikeičia-pavirsta į beparvį, beformį skįstimą; ir šis, toliaus šildant, nyksta iš musų akių persikeisdamas į lengvą nematomą garą, kuris, išskridęs laukan plaukioja ore kol nesusitinka daugiaus garų ir nesusijungia su jais padarymui debesio, iš kurių krinta žemėn vandens pavidale ir šaltyje pavirsta vėl ledu. Toks procesas gali tęstis begaliniai. Arba, vėl štai, žiupsnis dynamito. Uždegei jį, supoškėjo, dumai pakilo ir medžiaga žuvo iš akių, palikdama tik dulkes.

Šie yra paprasčiausi pavyzdžiai veiksmo negyvių. Gamtoje nepaliaujamai kartojasi panašus veiksmas. Gyviai-gi yra dar darbštesni. Tėmykim pirmgimius (protozoonus), jie iriasi, plaukioja, bėgioja; tėmykie žuvis — nardosi, augštyn, žemyn, tai į šalį, tai atgal mėtosi, išnyksta, tai vėl pasirodo, tai ant dugno tai paviršinje, viena virpa, lyg užgauta stiga, kita leidžiasi, it žaibo srovė, trečia slankioja, nelyginant pasenęs monarchas; — bet visos ir visi noriai atlieka savo užduotį. Pažvelgk į paukščius: — jie, lyg vėtros nešami lapai, plusta, sukinėjasi ore. Mąstykie apie svirplius įvairių rušių, apie vabalus, vabzdžius, kirminus, šliužius, apie skirtingus žvėris esančius giriose ir laukuose, — ten išvysi tą patį. Visas pasaulis išrodo, lyg milžiniškas laikrodis kurio įvairiausios dalelės niekad nesustojančiai juda. Tarsi magi jos pajiega viskas butų varoma. O pasipriešinti tai spėkai niekas negali, nedrįsta, nenori ir neband do. Kodel tu, žmogau, tat sustojai, kodel nori tinginiauti?

Kadir paprasčiausiame darbe randasi šioks-toks, širdį-palengvinantis užsiganėdinimas. Jei darbininkui nereikėtų taip sunkiai ir taip ilgai dirbti priverstinas darbas, tai ta pati dirbtuvė neatrodytų tokia nepatogi, žiauri; ji nebutų tokia nekenčiama. Fiziškas pasimankštinimas gelbsti išvystyti ne tik kuną, bet ir smegenų galę; **mens sana in corpore sano.** Be to noriai dirbančiam gyvenimas švelniai ir linksmai bėga savo keliu. Visi blogumai ir nelaimės miršta užmirštyje. Tariant garsaus rašytojaus žodžiais, „Abejonė, Geismas, Liudėsis, Susikratinimas, Apmauda, ir Bevilitis, — visi, lyg pragaro šunes slogina apsupdami sielą vargingo diendarbio, kaip ir kiek vieno žmogaus; bet kada jis lenkiasi su liuosu noru prie savo užduoto darbo, šie visi tampa nuraminti, šie visi murmėdami traukiasi tolyn į savo tolimus urvus."

Praktiškai kiekvienas gali pirodyti, jog tas pasakymas yra teisingas. Užtai turi buti aišku kad, jei visi veiksniai teikiantįs nemalonumus ir skausmus nyksta prie darbo, jei pesimizmas su kartybėmis ir kančiomis tirpsta prakaito lašuose, dirbančio gyvenime pasilieka vien-tik linksmybė su džiaugsmu. Panašiu budu galima užtikrinti, kad kasdieniniai darbininko nuovargiai ir nusiskundimai gimsta ne delto, kad jis turi dirbti, bet delto, kad jo darbas yra perdaug spėką alsinantis, perdėm inkyrėjęs, priverstinas ir visuomet tas pats. Liuosnorio triusas su doru tikslu yra pageidaujamas: jis yra meilus ir brangus veikėjui; jame yra linksmumas. Todel, uolus veikėjau, pasaulio milžine — darbininke ir lietuvi, kuomet nusmunka retežiai nuo tavo rankų, kuomet atsikvepia tavo krutinė, ir akįs laisve sužibą, kuomet jau atsigaivinusi širdis pradeda trokšti linksmumo, leiskis umai ir vėl prie darbo, prie naujo, doro ir tobulo darbo, prie darbo, kuriame, ir tiktai turėsi tikrą linksmybę. Semk džiaugsmo, saldybes skink minties žiedus, rink dvasios perlus iš tyro ir amžino šaltinio — iš sielų nubučiuotos knygos.

Knyga yra neišnaudojamas turtas, negęstanti šviesa; knyga yra išganymas: knyga yra dangus. Ko joje nerasi! Praeitis, dabartis ir ateitis — ten. Ko joje nematysi! Augštumas, gilumas ir platumas: supratimas ir misterija: išaiškinimas, fenomenai ir hypotezės: pradžia ir pabaiga; mokslas, žinojimas, dora, teisybė, gyvenimas, — visi šie, visi, slepiasi toje dieviškoje knygoje. Ko joje negirdėsi arba nejausi! Ugninis, rustus, tai vėl švelnus žodžiai, auksinė mintis, muzika, grožė ir meilė iš visos širdies šypsos, visos ašaros, visi jausmų balsai čia yra. Ar yra laimingesnis už tą, kuris su noru ir meile gali skaityti knygą? Ar randasi tas, kuris turi buti labiaus apverkiamas negu knygos nepažįstantis? Tik praskleisk lapus, o autoriaus balsas pasakys viską, ko nori. Apie žilą senovę jis tau kalbės, pažymėdamas kiltus darbus, prakilnią dvasią tų laikų didvyrių; šiandieninių žmonių civilizaciją, progresą ir siekius jis tau apsakys; apie, kas ryt-dieną seka — taipgi žodį tars; jis išaiškins tau ko nežinai, parodys pasaulio esybę, jo pradžią ir likimą, pasakys teisybę; jis kvėps tau dorą ir meilę, rodys gyvenimo kelią, jo mierį, paguos, suramins, palinksmins. O kas to nenori?

„Išteisinimas to, kas tik padidina gyvenimą, yra priėmimas nuo gyvenimo daugiaus laimės, negu skurdo," — sako Herbertas Spenger'is. Nežiurint, kad **prima facie** skaitymas geros knygos nereikalauja išteisinimo, tečiaus argumentas autoritatiškai padidėja, butent, jei knyga padidina gyvenimą. Vienas įžymus profesorius sako: „Mokslas yra įrankis prie gausesnio gyvenimo." Mokslą-gi galima ingauti iš knygos ir kuodaugiaus mokslo turėsi, tuo gausesnis, didesnis bus gyvenimas. Skaitymas atveria akis, atidaro ausis, išdirba protą ir jausmus; žmonių pagarbos balandis nusileidžia ant prakaituojančio peties; visas prigimimas šypsosi prieš knygas mylintį veidą — jis yra „tinkamas žmogui ir Dievui." Ypata turi galę tuomet atsiteisti pasauliui už savo gyvybę, — ji turi pajiegą ne tik imti, bet ir duoti. Ar nėra gyvenimas tuomet gausus? Ar knyga nepadaro žmogaus laimingu?

Turtėti dvasioje yra linksma. Augti yra naturališka. Be maisto, vienok, miršta viskas, kas gyvas. Prasta apystova, nunokina skaisčiausią gėlę. Blogas paprotis užmuša žmogų. Maitink savo protą, o lietuvi! pagerink sielos apystovą, šalinkis nuo nuodingų papročių, jei myli gyventi — augk, šugk tobulume! Įmerk minties šaknis knygos vandenyse. Jei skausmai drasko krutinę ir kartu širdyje, jei juodus debesįs apgula tavo horizontą ir visur neramu, imk knygą rankosna, tuojaus palengvės, prašvis — ten rasi linksmumą.

Nuliudęs.

PAŽINKIME PATIŲS SAVE.

Kodel mes lietuviai nesistengiame pažinti patįs save? Kolei mes nepasirodysime pasauliui, tolei pasaulis apie mus nieko ir nežinos. Lietuviai gana gabus ir protingi, bet jų gabumai, protingumas ir taktingumas mažai kam iš svetimtaučių žinomas. Kitų tautų žmonės, ypač vokiečiai ir žydai, puikiai tą supranta ir jie visur, kur tik galėdami pasirodo. Jie parodė pasauliui neišsemiamą savo tvarkumą, savo organizacijų discipliną. Jie visuomet sveikai ir logiškai protauja, galvoja apie savo gyvenimą. Tiesa ir lietuviai suka galvas apie tai, tik jie vienas kitam bijo pasisakyti kų jie mano. Bet visgi reikia pripažinti, kad lietuvių didžiuma rupinasi tiktai, kad gardžiai pavalgyti ir gražiai apsirėdyti ir mano, kad tuomi jau visas gyvenimo rupestis ir pasibaigia. Na o jei dar yra užtektinai už ką išsigerti, tai jau ir tikras rojus ant žemės. Taigi, kolei lietuviai tik tokiais, tikrai sakant, gyvuliniais reikalais rupinasi, kol laiko užmirštyje arba ant antro plano savo visus gabumus, tolei suprantama, kad jie negali pasirodyti pasauliui. Nejaugi pasirodyti, kad iškimšti gerai pilvai. Pilvus pasaulis šiandien negerbia. Jam jau reikia parodyti ką nors prakilnaus.

Kas nesmagiausia, tai kad yra dar ir tokių lietuvių, kurie mažai domos atkreipia į šią karę. Jiems mažai teskauda galva ar kada nors pasibaigs ši žmonių skerdynė, ar po karės liks lietuviai, ar ne. Jiems tie klausimai nerupi.

Tokius žmones, kurie nesirupina jei ne lietuvių, tai bent apskritai žmonių reikalais, aš vadinu nepažįstančiais patįs save, jie neįstengia pažinti nei kitų. Jie neatjaučia nei savo broliams, badu mirštantiems Lietuvoje.

Vokiečiai ir žydai puikiai supranta draugiškumą, jie vienas kitą šelpia, kaip galėdami; jie gelbsti vienas kitą, jie savo darbus vienas prie kito derina. Ir pasekmė to viso yra ta, kad jie daug geriau gyvena, negu bent

(Tęsa ant 8-to pusl.)

Pasaka apie Jonuką kvailiuką ir Gudrųjį Karalių

Pas gudus išgirdęs lietuviškai papasakojo JONAS VILKELIS.

(TĄSA).

Valgyt jos užsimanyta;
Ji į rumą tat įsmuko,
Medaus griebė iš puoduko.
Kiek blėdies jos padaryta,
Nei susekti, nei susverti.
Teismas apgalvojęs šitą,
Bitę nusprendė pakarti.

*

Pas karalių jau išseno
Bjaurus budelis gyveno.
Jis per daugelį metelių
Daug prikirto jau galvelių,
Daug žmonių jis užkankino,
Krauju žemę primirkino.
Mikė jį labai mylėjo,
Aukso jam nesigailėjo.
Sykį, pasigėręs vyno,
Jį bajoru pripažino,
O dienoj vardinių Mikės
Budelis jam taip intikęs,
Kad širdingai išbučiavęs,
Kuodidžiausį dvarą davęs.
Taip tai budelis gyveno.
Bet nelaimė — jis paseno.
Ėmė rankos tirpt ir gelt,
Kirvio pakelt nebegal,—
Nors raudoki susirietęs.
Laikas, mat, atėj ilsėties.
Mikė mielą tarną savo,
Nors nenoriai, paliuosavo.

*

Budelis neilgai trukęs,
Savo dvaran atidukęs.
Pasistatė sau namus,
Augštus ir stiprus svirnus,
Augštu muru apsitvėrė,
Stoniose žirgus bešėrė,
Ir gyvendams nebesnaudė,
Tik kaimynus savo spaudė.
O kaimynai — mužikėliai,
Vis prasti ukininkėliai.
Jie tik aria, sėja, pjauna,
Dvarponio svirnuosna krauna.
Ir taip viskas ėj gerai.
Tik nedygo štai javai.
Vien balandos iškerojo
Bet mužikai to ne'tbojo.
Nors pražuvo jų javeliai,
Bet balandų tur ik valiai.
Juos tada bėda pasieks
Kad balandų nebeteks.

*

Taip galį mėnesis sukako.
Nors balandas duonon dėjo,
Tenkino kiek tik galėjo,
Bet ir tų visai neteko.
Tat žmoneliai sau ir mano:
— „Vargą kenčiam mes išseno,
„Bet ik mirštant dar toli."
Mat, mužikai nekvailiai, —
Jie pradėj giles džiovinti,
Iš jų duoną sau gaminti.
Ir nors jų maži vaikai,
Lygiai musės, maru krinta;
Bet valdyba užtatai
Mužikėliais pakakinta.
Net sostainėj sužinoj,
Kad čia viskas yr tvarkoj
Ir kad teks gilių visiems, —
Taigi kiaulėms ir žmonėms.

*

Bet pritruko ir gilelių.
Išėj žmonės iš grįtelių,
Ir visi išalkę žiuri,
Kiek tai gero ponas turi.
Juk tai tie augšti svirnai —
Tai vis miežiai ir rugiai,
Daug ten duonos kepinių,
Karo paltys lašinių...
Ponas, mat, taupyt mokėjo.
Pas jį žmonės ir nuėjo.
Ėmė melsti ir prašyti
Miltais, mat, pasidalyti.
Tiktai budelis netoks:
Užsiverki, — jam tik juoks.

*

Mikės žemėj kuo toliaus —
Badas siunta vis labiaus.
Žmonės vėl neiškentėję
Ir pas dvarponį nuėję.
O priešais visų Motiejus:

(TOLIAUS BUS).

K. ZID'AS.

Apie kooperacijas

Sulietuvino *P. N.*

(TĄSA).

pas mažus krautuvininkus, kurių visas tikslas yra tam, kad padaryti sau pelną, o ne patarnauti darbininkui. Darbininkas priverstas vietoje vyno pirkti chemišką rugštį, vietoje sviesto — margarimą, vietoje cukraus — sachariną ir tam panašius daiktus.

Bet kooperacija užtikrina, kad jos vynas, sviestas, cukrus yra tikru vynu, sviestu ar cukrumi be jokio primaišymo. Ar delto taip kooperacija daro, kad ji teisinga? Gal but, vienok ji daugiausiai taip daro, kad jai, kooperacijai, visiškai nėra reikalo vartotoją prigaudinėti; kooperacija juk parduoda produktą kaip ir pati sau. Nekalbėsime plačiai apie Anglijos kooperacijas, kurios jau daėjo net lig to, kad savo kooperativiškais laivais savo pagamintą sviestą išvęža net Normandijon, ar kartais net į pačią Chiniją, bet mes pastebėsime tik keletą Paryžiaus panašių draugijų, kurios savo nariams pristato kuonopuikiausį vyną. Net ir tokiame atsitikime, kuomet kooperacijos dar nėra ant tiek turtingos, kad pirkti daiktus tiesiog iš pačių pagamintojų, visgi kartu daug pirkdamos šiektiek gali darbininkams gvarantuoti, kad tai geresni, nefalsifikuoti daiktai.

Kooperacijos taippat užtikrina ir gerus gyvenamus namus, kas taipgi labai gerą intekmę padaro ant darbininkų, juk jie namie daug laiko praleidžia, ilsisi nuo darbo.

ANTRAS PRISAKYMAS.

Pirkdami visuomet mokėkite grynais pinigais.

Tamistos gal paklausite, koks skirtumas, ar mokama perkant grynais, ar negrynais pinigais, vis vien by tik užmokama. Mokėti grynais pinigais kartais nesmagu, o kartais net ir visiškai negalima. Taip gali padaryti tik turtuoliai, kuriems visas darbas tik tame, kad inkišti ranką kišenėn ir paimti pinigų. To reikalauti nuo darbininkų — tai vis vien kaip uždaryti darbininkams krautuvių duris.

Vienok toks pasakymas yra gryna klaida. Atbulai: tiktai turtingieji be didesnės baimės gali sau pasivėlyti imti prekes ant bargo, arba į skolą. Del vartotojo pirkimas negrynais pinigais — tai tikra belaisvė, kurioje krautuvės savininkas dručiai laiko pirkiką ir kuriam parduoda niekam netinkamas prekes. Pirkimas už grynus pinigus labai daug sulaiko nuo pirkimo bereikalingų pirkinių, kuriuos krautuvės savininkas visokiais budais stengiasi inbrukti pirkikui. Įsiskolinęs žmogus jau daugiau nebepriklauso sau, bet jis pilnai yra skolintojo rankose. Žmogus, kuris valgo paimtą ant bargo duoną, arba kuris dėvėja žiponą, už kurį dar neužmokėta, lyginasi tam žmogui, kuris gyvena almužnomis, ant kurio užmauti vergijos pančiai. Tokis žmogus veda gėdlingą gyvenimą, nes bijo praeiti pro tą krautuvę, kurioje jis įsiskolinęs. Tokis žmogus labai tankiai pasielgia kaip vagis, nes įsiskolinęs jis slaptai persikrausto kiton vieton gyventi, ar net lyg kokį didelį prasižengimą papildęs pabėga į kitą miestą. Įsiskolinęs žmogus morališkai puola ant dugno, iš kur labai retai kas pakįla.

Įsiskolinusio žmogaus žuvimas neišvengtinas. Dabartiniame laike daugelis pardavinėtojų, ypač tai mažesniuose miestuose ir kaimuose, baisiai išnaudoja darbininkus parduodami ant bargo. Ten prekių pardavinėtojai tyčia pakelia labai augštas kainas po priedanga neatidėliojamų mokesčių. Ir ateina momentas, kada darbininkas negali jau išsimokėti — jį suareštuoja ir viskas, ką jis yra pirmiau įmokėjęs, pražuva.

Atbulai: mokėdami grynais pinigais kiekvienas sau busite liuosas, neprigulmingas. Nedarykite skolų, nes skola — tai viena vergijos forma. Kalba, kad darbininkams negali užmokėti grynais pinigais delto, kad labai tankiai jam pačiam už dar-

(TOLIAUS BUS).

(Tąsa nuo 7-to pusl.)

viena kita tauta pasaulyje, ir pagaliaus jie gali užvaldyti visą pasaulį.

Taigi, jei mes lietuviai rupinsimės tiktai kiekvienas savo asmeniškais reikalais, jei mums nerupės augštesni reikalai, tai ir liksi žemai. Neužtenka jau šiandien buti geru kataliku, ar geru socialistu, bet reikia buti ir geru lietuviu, rupinties visais Lietuvos reikalais. Stengkimės pažinti save, kad mes esame ne kuom kitu, bet lietuviais, dirbančiais del Lietuvos. **Paul Kapickas.**

LIETUVIŲ DIENAI PRAĖJUS.

Praėjo aukų rinkimo diena, viskas praeina, bet tos dienos įspudžiai visgi pasilieka ant ilgiaus. Buvo, taip sakant, balto, buvo juodo, — visko buvo. Man prisiėjo ta garbė — tą dieną aukas rinkti ant gatvės. Stoviu ant kampo, o žmonės eina-plaukia kaip vanduo; rodos po centą duotų ir tai nemažai sumestų. Bet kas tau, jie tartum nei nemato; eina, bėga, kad net dulkės ruksta. Aš šaukiu: „gelbėkit nuo karės nukentėjusius, gelbėkit!" Bet kas tau, niekas nežiūri. Barškinu kelis centus blekinėje, ir tuojaus pasekmės geresnės. Vienas kitas žydelis pradėjo mesti po centą-kitą, pasitaikė, kad kitas per klaidą ir visa „nikelį" įmeta. Juo labiau barškinu, tuo tankiau žmonės įmeta praeidami. Prieš tą dieną visi manėm: tokiame mieste tiek turtingų amerikonų tai pinigų bus kaip šieno. Apsivylėm, abelnai imant amerikonai be jokios širdies žmonės. Jeigu tų „nikelių" ar centų surinkau apie 4 dol., tai pasidėkavojant žydeliams ir kitiems išeiviams tik ne amerikonams. Geriausiai atjaučia vargą — tai žydai; jie nors centą-kitą, bet visgi meta.

Centralinis komitetas nors dirbo išsijuosęs, bet ir pridirbo taip sakant „baikų". Pavyzdis: stoviu ir barškinu savo blekinę, eina prošalį pora apisenių moterėlių ir skaito raikštį man ant krutinės „Lutheran relief day" Central Committee." Viena prieina ir klausia: „ar tamsta centralinis komitetas? Ar tamsta renkate aukas liuteronų misijai?" Nežinau ką atsakyt. Patiktu pasivadinti centraliniu komitetu, bet vėl kliutis su tuo liuteronu. Sakau renku aukas lietuviams nuo karės nukentėjusiems. „Luteronams"! karioja moteriškė ir žiuri į mane abejotinu žvilgsniu, o antroji sako: „eikim, bala žin kam jie čia renka, kokiam komitetui." Nuėjo. Pasilikęs žiuriu į raikštį ir stebiuosi: didelėmis raidėmis „centro komitetas" ir ištikro ką jis reiškia?

Taippat perdaug jau pasitikėta „Lithuanian" juk labai retas kas juos žino. Pasitaiko, kad moteris praeidama paklausia: ar tu katalikas, ir jeigu taip, tai meta kelis centus.

Praeina vienas amerikonas, užkalbinu, kad aukautų kiek. Šnekaus matyt buta, sustojo, kalbamės, aiškinu. Jis sako: „Aš esu priešingas aukų rinkimui; mes čia pat turime neturėčių burius, kuriuos reikia šelpti, kas mums rupi, kad jie ten kariauja kam-gi kariauja." Tikrinau-ne, pertikrinau; jis, girdi, esąs karėms priešingas. Einant sakau: „God bless you," o dvasioje mąstau sau: nagi ir velnias iš tavęs. Eina keletas vyrų ir skaito ant mano blekinės: „Answer President's Call." „Kągi tas reiškia" — vienas klausia. Kitas jam atsako: girdi, prezidentų rinkimui artimantis „New York Call" dėn raštis renkąs aukas socialistų partijai. Šia tau Jurguti, kad nori, ir randasi matai dar ir tokių kvailių. Skaitau ir negaliu atsidyvyt Central Komiteto gudrybėmis; ir sugalvok tu man žmogus tokią litaniją, kurią tik aplinkybes žinantis tegali suprasti. Dar kartą: Juokime, atleisk jų nuodemes, aš jiems atleidžiu... Lietuviški žydeliai praeidami įmeta po 10c., bet tokių buvo mažai.

Vienas žydelis priėjo, jis jau 22 m. kaip Amerikoje, o vienok taip gražiai lietuviškai šneka, kad nevienam lietuviui gėdą padarytų. Kiek teko patirti, tai jis pas daugelį rinkėjų metė pinigus ir linkėjo gero pasisekimo.

Buvo gero, buvo blogo ir buvo mums gera pamoka ateičiai.

P. Gin—ras.

A.L.T.S. REIKALAI

CENTRO VALDYBOS ADRESAI: — Susineš. Sekretorius — **St. Mockus,** 194 Athens St., So. Boston, Mass.

ALTS. CENTRO VALDYBOS POSĖDŽIAI.

New York, N. Y. — Prie bendro susivažiavimo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros ir Lietuvos Gelbėjimo bei Autonomijos Fondų centro valdybų, savu keliu įvyko trejatas posėdžių (14 ir 15 sausio vakarais) ir vienos ALTS. centro valdybos narių, dalyvaujant: prez. adv. Fr. Kibartui, vice-prez. R. Adžgauskui, fin.-rašt. J. O. Širvydui, iždi. M. Bučinskui, komiteto nariams: Dr. A. Bacevičiui, A. Rimkai ir kit. žinomiems Sandaros veikėjams. Vienas iš posėdžių buvo Waldorf Astoria hotelyje, antras, „World" name, trečias — Herald Sq. hotelyje, New Yorke.

Abiejų posėdžių laiku buvo apkalbėta labai daug svarbių reikalų. Dauguma politiškų klausimų buvo pakelta žodinių referatų pavidale, todel jie buvo su pamėgimu ir susirinkusių nauda išklausyta, bet jų turinio negalima buvo suspėti užrekorduoti. Daugiausiai buvo pasidalinimų žiniomis, pasitėiravimais, ir bendrais pasitarimais, kaip dabar reikia musų vietinėje ir Europos politikoje vadovautis, — apie ką musų veikėjai savo laikų referuos įvairiuose laikraščiuose tam tikrais straipsniais.

Tečiaus yra padaryta keletas nutarimų, kurie tapo užrašyti į tam tikrą memorandumą sekančiai:

1. Išklausyta apyskaitos nuo praėjusio A. L. T. Sandaros seimo ir padaryta tam tikri padavadijimai likvidavimui seimo iškasčių klausimo.

2. Išklausyta pranešimas iš bendrojo A. L. T. S. ir L. G. ir A. F. valdybų susivažiavimo apie nutarimą siųsti Europon pasiuntinius (tuom tarpu dar vieną — Dr. J. Šliupą), kurie turės, jei galima, Lietuvą aplankyti ir paskui, su Lietuvos veikėjais susitarę, ruošti taikos kongresui visą medžiagą apie Lietuvos neprigulmybę. Šitam politiškam žygiui A. L. T. Sandaros Centro Valdyba nuoširdžiai pritarė.

3. Pranešimas apie Sandaros išleistą (ėjusį per „Vien. Liet.") naują knygutę — „Lietuvos Laisvė", (2,000 egz.), kurios čienią padėta 10c., o nariams sandariečiams — ~~už pusę~~ prekės pardavinėti.

4. Nutarta išleisti 5,000 egz. rašinio, — programos komentarų, ėjusių per „Ateitį," prie jos pridedant pabaigoje ir visą Sandaros programą.

5. Pranešimas, jogei Sandaros čarteris jau pagamintas, ir prirengta tam tikros jo kopijos, kurios bus išsiuntinėjama kiekvienai kuopai, kuri yra gerame stovyje, ir kuri to pareikalaus.

Daugelis kitų klausimų, kurie politikos nesiliečia, tapo paviršium apsvarstyta, ir įnešta į vėlesnius posėdžius organizacijų atstovų susivažiavimą.

ANT SANDAROS LAUKO.

New Britain, Conn. — Sausio 7 d. atsibuvo A. L. T. S. 13-tos kuopos susirinkimas, kuriame, tarpe kitų reikalų apsvarstymo, tapo išrinkta nauja kuopos valdyba kurion pateko sekantįs veikėjai: pirm. M. Neimonas; vice-pirm. A. Petrauskas, iždi. M. Valukonis, sekret. A. Mikalauskas, komiteto nariai: A. Liškauskas ir A. Aržuolaitis.

Kuopon šiuo sykiu įsimokėjo 20 narių, kuriuos mokesčius ($4.35) čionai sykiu prisiunčiame.

Sekr. A. Mikalauskas,
14 Spring Str

New Haven, Conn. — Čiona prisiunčiu lakštą narių, mokėjusių į A. L. T. S. 10-tą kuopą už paskutinius 4-rius mėnesius 1916 m., kartu čeki ant $10.50 perduoti kasieriui. Mus kuopojej šiuo sykiu įsimokėjo 43 nariai.

J. Butkus,
262 Wallace St

Rochester, N. Y. — ALTS. 21 kuopos veikimas praeitais metais ir nauja valdyba šiais metais.

Sausio atlaikytas metinis susirinkimas. Valdybon šiems metams išrinkta sekantįs veikėjai: pirm. A. Zimnickas, prot. rašt P. Petronis, Fin. rašt. St. Klimaitis, taipgi ir organizatorium; iždin. p. Arlauskas, iždo globėja p-lė Stefanija Malinauskiutė, kp. report. — A. Šmigelskas (nesugaudomų pažvalgų).

Praeitais metais vietinė kuopa surengė 4 prakalbas: 1) kalbėjo vietiniai tautiečiai: P. Petronis, K. J. Semaška ir S. Klimaitis; 2) kalbėjo Philadelphijos universit. med. stud. Alb. Strikulis; 3) M. Šalčius, mokytojas; 4) J. Lutkauskas iš Brooklyno, N. Y. Buvo viena vakarienė su programu. Pirmutinė mus kuopa pradėjo rupintis „Lietuvių Diena" kviesdama visas draugystes į bendrą darbą, rinkime aukų, kurios pirmininkas A. Zimnickas iš 150 rinkėjų, surinko daugiausiai pinigų.

Pasiųsta deleg. į Brooklyno susivažiavimą, J. Braknis.

Kuopa įstojo į garbės narius Autonomijos (dabar: Neprigulmybės) Fondą, įmokėdama 10 dol. ir prižadėdama kas metas mokėti, pakol Lietuva liuosybę atgaus. Buvo laikyti 7 mėnesiniai susirinkimai, ir 1 ekstra. Dabartiniame laike kuopoje randasi 38 nariai, gerų tautiečių. Reikia paminėti, kad vietinė kuopa dar jaunutė, bet gana veikli (net socialistai stebisi, o jau jų niekas „nebytydavo". Tai garbė priklauso tautiečiams: p. A Zimnickui ir p. P. Petroniui, kurie su pagalba kitų gana šaunia veikia del naudos ir garbės musų viengenčių. Geistina, kad šiais metais neuželtų dirvonas šiai jau nutei kuopai; kad pradėtas narsus ir naudingas darbas, šįmet dvigubai pasididintų; yra tam viltis, nes valdyba stovi gana gerose, nenuilstančiose rankose. Ne abejoju, kad ateinančiais metais pasididins narių skaitlius ir tautiškų laikraščių skaitytojų. — Dabar perduodu savo darbą naujam reporteriui, A. Šmigelskiui linkiu viso labo, kaip kuopos veikėjams, taip ir Centro Valdybai.

Senasai ALTS. 21 kuopos

Reporteris.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Sekretorius. — P. Norkus.
33 Burgess Place, Passaic, N. J.

APIE 1917 METŲ LEIDINIUS.

Kadangi sausio ir vasario mėnesiais yra mokama TMD. narių metinės duoklės, tai čia bus reikalinga paaiškinti apie tas 1917-tų metų mokestis.

Už 1916-tus metus buvo nutarta suteikti visiems nariams, pilnai užsimokėjusiems už tuos metus: „Dvasios Gyvenimo Mechaniką" „Technikos Stebuklus" ir „Kulturos Historiją." Pirmuosius du leidiniu visi nariai gavo, gi su „Kulturos Historija" nepavyko, kaip buvo manyta. „Kulturos Historiją" negalima buvo užbaigti 1916-tais metais. Svarbiausi to priežastis buvo, kad vertėjas nesuspėjo prirengti spaudon be 23 dienos Gruodžio 1916 metų. Dabar visas vertimas yra jau priduotas ir gatavas eiti į spaudą. Yra dar vienas dalykas, kurio delei negalima tuojaus duoti spaudon, — tai priruošimas tinkamų paveikslų. Tie paveikslai imti iš originalo ir tuli iš jų labai pasenę; taigi kai-kuriuos reikės pertaisyti arba permainyti. Tą paskutinį darbą daro Literatiškojo Komiteto pirmsėdis, p. Balutis ir kaip tik jis greitai suspės minėtą dalyką atlikti, tuojaus „Kulturos Historija" eis spaudon. Kiek galima pasakyti, sausio pabaigoje gal jau bus priduota spaudai. Spaudon duosime visą veikalą ant kart; tai yra visus tris tomus.

Dabar-gi apie patį veikalą galima tiek pasakyti. „Kulturos Historija" — tai bus didžiausis TMD. leidinys, išėmus Dr. V. Kudirkos raštus. Jis susideda iš 3-jų nemažų knygų; kiekivenas tomas turės suvirš 200 puslapių ir labai daug paveikslų. Taigi bus tai milžiniškas leidinys. Apie tokio veikalo vertę ir reikalingumą del lietuvių, man rodosi, nereiks čia nieko sakyti, nes visi žino, kad musų literatura bus dideliu veikalu ir labai naudingu papuošta.

Pasidarius taip, kad nebuvo galima tą veikalą pereitais metais išleisti, tai TMD. Centro Valdyba pasitariusi atrado, kad reikalinga „Kulturos Historija" duoti ir už 1917 metus — vadinasi duoti ir tiems nariams, kurie prisirašys prie draugijos 1917 metais. Apart „Kulturos Historijos" 1917 metuose bus duodama dar pono Šalčiaus veikalas apie Lietuvių 10-ties metų tautinę kulturos kilimą ir plėtojimąsi, kuris labai tiks prie abelnos „Kulturos Historijos." Taigi viso šįmet išeis keturi tomai. Gal but bus ir daugiau leidinių 1917 metuose, vienok ikišiol turime tiek.

Šiuose 1917 metuose mokės sekančiai:

Visi seni nariai, kurie pernai užmokėjo $1.00 už apdarus, pernai gavo dvi apdarytas knygas, ~~tai yra pernai jie už apdarus per~~ mokėjo 50c. Tą 50c. mes priskaitome į šiuos metus. **Todel visi, kurie pernai mokėjo už apdarus po $1.00, šįmet turės mokėti tiktai po 50c., jei nori gauti visus leidinius su apdarais.**

Gi kiti visi nariai, tai yra tie, kurie pernai nemokėjo ekstra po $1.00 už apdarus, arba kurie šįmet prisirašys. Tie visi turės mokėti po $1.00 už apdarus.

Nepamiršti reikia, kad apart to butinai visiems reikia užsimokėti po 60c. metinės mokesties centrą ir dar kuopų reikalams pačių kuopų sau nuskirtą mokestį. Nauji gi nariai dar turi mokėti į centrą po 40c. įstojimo.

Nemokėję už apdarus, gaus visus leidinius neapdarytus.

Kaslink šių metų leidinių, tai yra dar vienas veikalas rengiamas šiems metams, o gal ir du, bet kadangi jie nėra dar galutinai prirengti, todel nenorisi nieko apie juos ir kalbėti. Jeigu bus prirengti, tai juos irgi galėsime atspausti, bet apie tai tegul bus toliau.

* * *

„Motina ir jos rupesčiai" jau visai išsibaigė ir manoma jos daugiau atspausti jeigu bus reikalavimas.

* * *

Apie paskaitas. — Pereitame Seime tapo įsteigta 2 komisijos: 1) Spaudos ir 2) Švietimo komisijos. Kaip Seimas nurodė, tai L. K. C. V. išdirbo šiokias-tokias taisykles Švietimo komisijai ir užprašė prie veikimo. Komisijos nekurie nariai nepasitenkindami tomis taisyklėmis atsisakė visiškai veikti. Švietimo komisijos užduotis buvo užbriežta rengti kuo daugiausia paskaitų iš visokių mokslo šakų ir siuntinėti tas paskaitas TMD. kuopoms. Tokių paskaitų daugelis kuopų reikalauja.

Dabargi komisijai nieko neveikdant, liekasi tą darbą pačiai C. V. atlikti ir todel C. V. darys ką galės, idant TMD. kuopoms nors kiek paskaitų priruošus. Ikišiam laikui yra priruošta labai indomus rinkinys stiklelių (slides) su tekstu iš šios karės ir taipgi yra priruošta paskaita ant tėmos „Tėvynės meilė." Taigi kuopos, kurios yra tokiose vieto-

MOTERIS.

JOS GYVENIMAS, SRYTIS IR JOS PASLAPTIS

Šią knygą parašė Daktaras E. Žozanas, o lietuvių kalbon išvertė P. N.

Šioje knygoje parodyta, kaip reikia auklėti dukteris, kad jos taptų geromis motinomis, kad gimdytų sveikus vaikus, ir ką reikia daryti, kad jos butų gražios.

Šioje knygoje parodyta: kada merginos turi ištekėti ir ką reiškia jų gyvenime lytiškas klausimas.

Kas yra mėnesinės ir ką jos reiškia moteries gyvenime.

Neštumas.

Gimdymas ir nekurios ligos.

Neštumo ligos.

Lytiškosios ligos ir tt.

Šią knygą turi perskaityti kiekvienas suaugęs žmogus. Nežinant pačių svarbiausių reikalų, negali žmogus laimingai gyventi.

Ši knyga, tai tos rūšies pirmutinė lietuvių kalboje.

Prekė: apdaryta 75c., be apdarų 50c.

Kuris užsirašys „Vienybę Lietuvninkų" ir užsimokės $2.00, gaus šią knygą DOVANŲ

120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

VAINEIKIO ir NARVYDO

FOTOGRAFIJU GALERIJA

499 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. 1723 Stagg

Fotografuojam: Veselijas, Krikštynas, Laidotuvias ir visokias Grupas. Fotografijas padidinam ir malevojam; senus paveikslus atnaujinam. Nuimame dienomis ir naktimis.

Studija atidara nuo 9 val. ryte iki 8 val. vak. Prekės nebrangios. Kviečiam visus.

se, kur galima svetainėse vartoti elektrikinę liktarną, tai gali gauti tą rinkinį stiklelių arba gali jos gauti paskaitą. Šie visi dalykai bus, rodosi, Bostono apskričiui siunčiami pirmiausia; iš ten galima bus kitoms kuopoms siųsti.

Paskui gal atsiras ir daugiau paskaitų, tuomet apie jas pranešime. Visi užkvietimai paskaitų turi buti prašomi TMD. prezidento arba p. M. Šalčiaus 1914 N. Main Ave., Scranton, Pa. Visos kuopos, norinčios, kad butų su paskaitoms prelegentas, turi apsiimti tokiam prelegentui kelionės lėšas apmokėti; už jo laiką ir darbą gal TMD. galės užmokėti. Visos kuopos, norinčios gauti stiklelius (slides), turi prisiųsti $15.00 kaipo užtikrinimą, kad tie stikleliai neprapuls. Prapuolus tokiems stikleliams bus atrokuota iš tų padėtų $15.00. Sugražinus stiklelius visus sveikus, bus tas depozitas sugrąžintas. Už paskaitas nereikia depozito, bet paskaita, kaip atlieka, turi buti vėl atgal grąžinama, iš kur ji gauta. Tai tiek apie paskaitas pakol kas. Žinoma, ateinantis Seimas turės ar darbartines apšvietos komisijos taisykles užtvirtinti, arba padaryti jiems prieinamesnes taisykles. Tas taisykles aš priruošiau ir pasiunčiau C. V. nariams ir taipgi Literatiškojo komiteto nariams, ir kada jie pridėjo savo patėmijimus, sutikdami ant nekurių mano išdirbtų paragrafų, tuomet tik tas taisykles aš pasiunčiau apšvietos komisijos nariams. Jiems (nevisiems) tos taisyklės nepatiko, ir todel jie kaipo tikras apšvietos komitetas neveikia, o jiems neveikiant, žinoma, kitas-kas jų darbą turi atlikti. Todel bus stengtasi kiek galima, gaminti paskaitų del TMD. kuopų ir jas siuntinėti į kuopas, kur bus reikalas.

Dr. A. J. Zimontas.
TMD. prez.

TMD. KRASOS DĖŽUTĖ.

J. J. Gerdauskui. — Smagi žinutė, jogei Tamstos sutvėrėte Conn. valstijos TMD. Apskritį. Sveikiname tik pagailaujame, kad delei ne nuo redaktoriaus pri gulinčių aplinkybių pranešimui į šį organo numerį buvo pristigta vietos. Tilps sekančiame.

A. Žukauskui. — Coaldale, Pa. — Tamsta klausiate: kaip prigulėti į TMD. ir ką gautumėt ateinančiais metais. Kaslink to, kaip prisirašyti į TMD., tai labai lengva: pasiųskite $1.00 į TMD. centro sekretorių (P. Norkus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.), ir paskui gausite visas informacijas apie Tamstos prigulėjimą į TMD., kaipo pavienio nario. Kaslink šimet išleisimų raštų, tai perskaitykite viršiaus einantį musų pirmininko, Dr. Zimonto straipsnelį. (Beto Tamstai ir laišką parašome.)

TMD. PINIGNĖ ATSKAITA.

Už ketvirtą 1916 metų bertainį, tai yra nuo 1 Spalio iki 1 Sausio 1916 metų.

INPLAUKIMAS: —

No.	kada gauta	Kp. No.	Iš kur ir per ką.	
94	Spalio 7 d.	54	Ansonia, Conn., per J. Tareilą	$38.40
95	" "	15	Binghamton, N. Y., per J. Stanislavičių	2.60
96	" "	9	Pittsburgh, Pa., per J. A. Katkų	15.00
97	" "	19	Westfield, Mass., per W. Minkolį	9.00
98	" "	142	Chicago, Ill., per M. Šliką	6.90
99	" "	18	So. Omaha, Nebr., per J. P. Uvicką	3.00
100	" "	79	Nashua, N. H., per J. Žybuolį	2.20
101	" "	3	Brooklyn, N. Y., per A. Lapinską,	7.60
102	" "	42	Paterson, N. J., per J. Bartašių	4.00
103	Spalio 14 d.,	22	Chicago, Ill., per P. Baltušį	22.95
104	" "	8	Chicago, Ill., per J. Balčiuną	4.00
105	" "	103	So. Manchester, Conn., J. Januškevičių	1.60
106	" "	117	Rockford, Ill., per J. P. Saurusaitį	14.20
107	" "	7	Waterbury, Conn., per A. Osteiką	11.25
108	" "		Chicago, Ill., Lietuva Publ. Co.	16.15
109	" "	25	Shenandoah, Pa., per J. A. Bylą	4.25
110	Spalio 26 d.	20	Cleveland, O., per J. Plerpą	12.80
111	" "	70	Wilkes Barre, Pa., per J. J. Nienių	1.00
112	" "	50	Worcester, Mass., per S. V. Bucevičių	7.00
113	" "	41	Newark, N. J., per A. K. Masanduką	9.60
114	" "	30	Gardner, Mass., per M. Šegnį	4.00
115	" "	44	Brooklyn, N. Y., per J. Šarskį	4.00
116	" "	127	E. Chicago, Ind., per K. L. Kairį	4.60
117	" "	151	Philadelphia, Pa., per C. J. Mekšrą	1.60
118	" "	79	Nashua, N. H., per J. Žybuolį	1.00
119	" "	55	Cambridge, Conn., per W. Jankauską	3.60
120	" "	12	Nokoma, Ill., per Igną Norašą	5.40
121	" "	14	New Haven, Conn., per S. J. Rudzinską	3.00
122	" "	17	So. Omaha, Nebr., per J. M. Biliuną	3.00
123	Lapkričio 8 d.	128	Homestead, Pa., J. A. Muzikevičių	2.00
124	" "		Pav. Athol, Mass., J. A. Gailiunas	1.00
125	" "	141	Bellshill, Scotland, per V. Račiuną	15.10
126	Lapkričio 21 d.	13	Valparaiso, Ind., per J. Jakučionį	9.00
127	" "	49	Elizabeth, N. J., per B. Kopustą	2.00
128	" "	86	Niagara Falls, N. Y. P. A. Mučenis	1.50
129	" "	14	New Haven, Conn., S. J. Rudzinskas	3.50
130	" "	9	Pittsburgh, Pa., J. A. Katkus	8.00
131	" "	53	Clinton, Ind., Jonas Skuodis	1.80
132	" "	58	Grand Rapids, Mich., P. Petrila	6.10
133	" "		Pav. Welch, W. Va., Juozas Kalvaitis	2.00
134	" "	144	Amsterdam, N. Y.	8.00
135	Gruodžio 9 d.	47	Cleveland, O., J. Montvila	6.00
136	" "	24	Pittston, Pa., A. Galinskas	.60
137	" "	121	Racine, Wis., J. A. Baukus	7.00
138	" "	5	Waterbury, Conn., A. Osteika	4.55
139	" "	42	Paterson, N. J. J. Bartašius	20.80
140	" "	14	New Haven, Conn., S. J. Rudzinskas	5.00
141	Gruodžio 15 d.		Chicago, Ill., „Draugas" Publ. Co.	8.25
142	" "		Chicago, Ill., „Lietuva" Publ. Co.	6.25
143	" "	144	Amsterdam, N. Y. P. J. Lalas	12.20
144	" "	20	Cleveland, O., Jonas Plerpa	4.60
145	" "	22	Chicago, Ill., V. M. Zalanskas	7.60
146	" "	127	E. Chicago, Ind., K. L. Kairis	2.00
147	Gruodžio 24 d.	42	Paterson, N. J. Jonas Bartašius	4.10
148	" "		Brooklyn, N. Y. J. J. Paukštis and Co.	9.91
149	" "	41	Newark, N. J. A. K. Masandukas	6.60
150	" "	44	Brooklyn, N. Y. P. Andriušis	17.00
151	Gruodžio 30 d.		Pav. St. Louis, Mo., J. K. Dėčkus	1.20
152	" "	5	Waterbury, Conn., A. Osteika	56.00
153	" "	30	Gardner, Mass., Šegnis	1.00
154	" "	81	Boston, Mass., M. Mockapetris	6.80
155	" "	35	Wilkes Barre, Pa., A. P. Šukis	2.00
156	" "	9	Pittsburgh, Pa., J. Katkus	5.00
157	" "	121	Racine, Wis., J. A. Baukus	3.00
158	" "	3	Brooklyn, N. Y., A. Ramanauskas	1.00
159	" "	44	Ct. Brooklyn, N. Y., P. Andriušis	3.60
160	" "	56	Linden, N. J., N. Pale	5.00

Viso inplaukė	**490.76**
Sulyg rubrikų inplaukė	
Mėnesinės ir įstojimo	308.30
Už ženklelius	11.00
Už apdarus	72.75
Už knygas	98.71
Viso	$490.76

IŠLAIDOS

22	Spalio 7 d., 1916. P. Norkui, už registruotus laiškus, atvirutes, krasos ženklelius, atramentas, popieras, etc.	$6.95
23	" " " P. Norkui, už narystės knygą	4.10
24	" " " M. J. Damijonaičiui, alga už 2 mėnesiu, randa už TMD. knygas, konvertai, krasos ženklus ir tt.	42.49
25	" " " T. C. Glesson and Co. už TMD. ženklelius	24.95
26	Lapkrič. 12 d., 1916. T. C. Glesson and Co., dabaigta mokėti už TMD. ženkl.	72.55
27	" " " J. J. Paukštis and Co., už persiuntimą knygų iš Chicagos į Brooklyną (knygos siųstos Lietuvos belaisviams)	11.03
28	" 20 " J. J. Paukštis and Co., už atspausdinta 300 eg. TMD. konstituciją, už organą ir knyg.	37.25
29	" 27 " J. J. Paukštis and Co., už pervežimą 3 baksų knygų iš „V. L." ofiso pas Rusijos Konsulį, o išten ant laivo	9.00
30	" " " " F. J. Bagočiui sugrąžintas įstojimas ir metinė mokestis į TMD.	1.00
31	Gruodžio 3 d., 1916. J. Ambraziejui, už persiuntimą knygų iš New Yorko į Stockholmą laivu ir už sugaišytą laiką	13.70
32	" 9 " J. J. Paukštis and Co., už 2,000 laiškų ir 500 atvirlaiškių kvitavimui pinigų	17.75
33	" 12 " P. Norkui, alga už pusmetį, konvertai, popieros, krasos ženkleliai ir tt.	55.94
34	" 21 " M. J. Damijonaičiui, randa už TMD. knygas, alga, etc.	56.50
35	" 29 " A. Zimontui, del P. Chmieliausko už literatišką darbą delei veikalo „Kulturos istorija."	175.00
	Labu išmokėta per bertainį	**$528.21**
	Viso inplaukė	490.76
	Atėmus 10 nuošimtį	49.00
	Liekasi	441.76
	Spalio 1 d. bėgantiems reikalams buvo	2,542.53
	Viso susidaro bėgantiems reikalams	2,984.29
	Bėgantiems reikalams išleista	528.21
	Sausio 1d. pasilieka	2,456.08
	Spalio 1 d. gelež. kapitale buvo	1917.69
	Nuoš. geležin. kapitale dasideda	30.06
	Inplauka 10 nuoš. nuo bėgančių reikalų	49.00
	Sausio 1 d. 1917 m. bėg. reikalų fonde yra	2,456.08
	Sausio 1 d. 1917 m. gelež. kapitale yra	1,996.75
	Visas piniginis TMD. turtas Sausio 1 d. 1917 m.	**$4,452.83**

TMD. Kasierius
J. W. Lutkauskas.
TMD. Sekretorius
P. Norkus.

SKAITYKIT IR PLATINKIT SEKANČIUS RAŠTUS:

Lietuvių tauta senovėje ir šiandien, parašė D-ras J. Šliupas. 3 tomai; kožnas po $1.50, visi 3 tomai $4.50
Inkvizicija arba atpirkimas žmonių nuo Šėtono. Parašė Kn. V. Demskis $1.25
Kankintojai ir kankintiniai už mokslą. Kaina $1.00
Iš ko kyla melai ir skriaudos žmonijoje? 75c.
Rojus ir pažanga 35c.
L. M. Albumas 50c.
Kn. Demskio biografija 50c.
Tikri ir netikri šventieji, paveikslėlis gyvenimo iš kankintinių ir kankintojų 25c.
Kaip Maskolija persekioja Lietuvą Pagal „L'Oppression Russe en Lithuanie" papiešė Kn. V. Demskis 10c.
Kaip geriausiai laidoti numirėlį. Piešinys d-ro L. Wehlau, iš angliško išguldė kun. V. Demskis 10c.
Ar vyskupas Valančius nebuvo vilingiu lietuvystės? Papiešė kun. V. Demskis 15c.
Užmušimas Caro Aleksandro II, parašė Jonas Gražys 15c.
Maskolių naguose, tikras atsitikimas, atpasakotas D-ro J. Šliupo 10c.
Dievo piktadėjystė, parašė Sabastijonas Faure 10c.
Tabakas, kaip jis žmonėms kenkia. **Liaukime rukę!** 10c.
Lietuviai Amerikoje sutrauka d-ro J. Šliupo kalbos, laikytos 5 dieną Birželio 1910 m. Čikagos mieste 10c.
Mažoji arba Prusiškoji Lietuva 18 šimtmetyje, parašė J. Šliupas „Laisvosios Minties" leidinys 10c.
Kun. A. Vienožinskis ir jo dainos. Parašė Kl. Jurgelionis. 10c.
Pražuvo. Vaizdelis, parašė V. K. Račkauskas 1911 10c.
D-ro J. Šliupo paveikslas 10c.
Išganymas vargdienio 25c.
Imtynės varguolių su bagočiais 10c.
Lietuviai ar gerais keliais žengiame priekyn? 15c.
Vienakis 5c.
Koks privalo buti vaikų auginimas ir auklėjimas parašė Dr. J. Šliupas 25c.
Perkupčiams duodame gerą nuošimtį.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

"VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" AGENTAI:

Pas juos galima užsirašyti laikraštį „VIENYBĖ LIETUVNINKŲ", taippat užsisakyti ir knygas „Vien. Liet." išelistas.

BROOKLYN, N. Y.
Jonas Bendikis 602 — 6th Ave.
J. J. Šlikas 31 Hudson Ave.
FRANKFORD, N. YY.
J. K. Bell, P. O. Box 41.
AMSTERDAM, N. Y.
J. J. Urbelis 10 Swan Str.
NEWARK, N. J.
M. Truska 181 New York Av.
V. Ambrazevičius 178 Ferry Str.
EAST NEWARK, N. J.
F. M. Petrulionis 333 John Str.
PASSAIC, N. J.
St. Pauža 33 Burgess Place.
P. Sakatauskas 33 Burgess Place.
BRIDGEPORT, CONN.
R. Adžgauskas, 7 Summer Str.
NEW BRITAIN, CONN.
Ant. Mikalauskas 14 Spring Str.
NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevičius 255 Wallace Str.
ANSONIA, CONN.
J. P. Chupas P. O. Box 330
J. Tareila 22 Star Str.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemekas 785 Bank Str.
A. Povilaika 804 Bank Str.
M. Alyta 23 Congress Ave.
J. P. Trečiokas, 656 Highland Av.
A. P. Osteika... 37 Sunnyside Av.
HARTFORD, CONN.
Tad. Spelis 300 Front Str.
FITCHBURG, MASS.
J. Rudzinskas, 95 Clegharm Str.
SO. BOSTON, MASS.
K. Sangaila 224 Athens Str.
K. Sangaila, 735 E. Third St.
LAWRENCE, MASS.
A. Šimkonis 9 Monmouth Str.
A. Ramanauskas, 101 Oak Str.
NORWOOD, MASS.
J. Pašakarnis, 1152 Washington Str.
E. CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevičia 877 Cambridge Str.
CAMBRIDGE, MASS.
K. A. Galinauskas 719 Main Str.
GARDNER, MASS.
P. S. Remeikis 267 Pleasant Str.
WORCESTER, MASS.
M Paltanavičius 15 Millbury Str.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis 35 Arthur Str.
St. Geniotis 57 Vine Str.
HAVERHILL, MASS.
J. Večkys 14 Davis Str.
WESTFIELD, MASS.
Kancler Bros. 79 Meadow Str.
PHILADELPHIA, PA.
A. Rukas 2544 E. York Str
PITTSBURGH, PA.
Kl. Widzis 48 — 16th St. Penn. Av.
PITTSTON, PA.
Pr. Bataitis Box 141
SCRANTON, PA.
J. Petrikis 1514 Ross Ave.
SILVER CREEK, PA.
St. Bulota Box 198.
EASTON, PA.
A. J. Danielius 663 Spring Garden St.
CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys 2004 St. Clair Av. N. E.
GRAND RAPIDS, MICH.
J. Besasparis 1137 Muskegan Ave.
KENOSHA, WIS.
K. Brazevičius 402 Lincoln Str.
J. Bakutis 50 N. Howland Ave.
ROCKFORD, ILL.
J. J Petraitis 1229 Ferguson Str.
CHICAGO, ILL.
B. Lenkauskas 2336 Oakley Ave.
M. J. Damijonaitis 901 W. 33rd Srt.
John Kulis (keliaujantis) 3255 So. Halsted Str.
E. ST. LOUIS, ILL.
J. N. Žickus 457 Collinsville Ave.
DETROIT, MICH.
Frank Shuipas 45 Roosevelt Av.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ" galima nusipirkti kas savaitė šiose vietose.

WORCESTER, MASS.
M. Poltanavičius, 15 Millbury St.
MONTELLO, MASS.
P. Miškinis 35 Arthur Str.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas 101 Oak Str.
ATHOL, MASS.
J. Gailiunas „The Lithuanian Store."
CAMBRIDGE, MAS.
P. Bartkevičius 877 Cambridge St.
K. A. Galinauskas 719 Main Str
BOSTON, MASS.
J. B. Reinerz, 84 Salem Str
WESTFIELD, MASS.
Kansler Bros. 18 Hanover Str.
NORWOOD, MAS.
J. Pašakarnis, 1152 Washington St.
GARDNER, MAS.
M. Stakėnas, 267 Pleasant Str.
BROOKLYN, N. Y.
Mrs. Jankauskienė 65 Hudson Av.
J. J. šlikas 31 Hudson Ave
Struminski krautuvėj ant Grand Str
Juozapaičio krautuvėj ant Berry Str.
Balausko krautuvėje ant Grand Str.
MASPETH, L. I., N. Y.
Iz. Bartkus, 159 Perry Ave.
AMSTERDAM, N. Y.
Dzidick and Karpaitis 127 Main Str.
PATERSON, N. J.
A. Atkind 273 River Str.
KEARNY, N. J.
J. Spurga, 87 Schuyler Av.
NEWARK, N. J.
P. Lukšis 314 Walnut Str.
Vl. A. Lesčinskas 315 Walnut St.
BRIDGEPORT, CONN.
J. L. Dulbis, 595 Main Str.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 785 Bank Str.
M. Alyta, 23 Congress Av.
NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius 255 Wallace Str.
UNION CITY CONN.
S. Pranaitis 67 Crown Str.
HARTFORD, CONN.
Sarapas ir Tamošiunas 23 Sheldon St.
E. J. Mažeika 52 Sheldon St.
NAUGATUCK, CONN.
J. J. Ynomaitis 168 N. Main St.

KONJAKAI IR BRANDĖS

Importuota ir naminė manta daugybė rųšių, galima gauti bile kiek už labai prieinamas kainas jei daug perkant.

H. and H. REINERS
Importers & Distillers

175 to 197 Stagg Str., arti Graham Av., Brooklyn, N. Y.

Lietuviškas Advokatas
Baltrus S. Yankaus

Pranešu, kad kitokių provų neimu, kaip tik už koliestvą ir užmušimą prieš kasyklas, fabrikus, gelžkelius, laivus ir tt.

Skundžiu United States Kortuose ir gerai suprantu punktus provų už koliestvą.

B. S. YANKAUS
154 Nassau St., New York, N. Y.

REIKALINGAS PARTNERIS

Aš Jonas Majauskas laikau dvi bučernes kartu ir groserne. Man reikalingas partneris kaip kas norės. Prie vienos arba prie abiejų. Išlygos norinčiam įstoti į bizni prieinamos. Kreipkitės sekančiu antrašu:

JONAS MAJAUSKAS
625 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y.
(5)

Vincas Struogis
Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Tel. 2989 Stagg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėti tikras LIETUVOS VĖLIAVAS musų Draugijoms, Kliubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, kliubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS
155 HOPE ST. BROOKLYN, N. Y.

Ar nesprogs?

Ponas Grigaitis „Naujienose" vis rašo, kad tik jis vienas turi protą, protauja.

Kas-žin ar tik nesprogs kada iš perdidelio proto.

Pasekimas „Keleiviui."

Kun. Bartuška meluoja, meluoja, ir dar sykį meluoja, meluoja, ir meluoja, ir dar kartą meluoja ir vis meluoja.

Tai ar gali nors kas pasaulyje sugriauti tokį svarbų, svarbų ir dar kartą svarbų ir svarbiausią argumentą.

Tai tau.

„Darb." viename N rašo, kad tautiečiai visai nusmuko nuo koto.

Sekančiame N'gi sako, kad tau tiečiai generolai.

Gerai, kad supranta, pasakę netiesą, susigriebia ir pagiria, net komplimentą pasako.

Vis-gi „Darbininkas" nors kartais, o prasikalba tiesą.

Geras nedateklius.

— Tamistos vyras žvairas. Labai gaila!

— Visai negaila. Tai labai gerai. Vakar jis viena ake žiurėjo į orlaivį, o kita pamatė ant zemės piniginį krepšelį.

Pas piešėją.

— Jusų menas labai daug reikalauja darbo.

— Gryna tiesa, ypač kaip reikia parduoti paveikslą.

Vaiko džiaugsmas.

— Tėte, ar tiesa, kad tu ingjai generolo činą?

— Taip, brangusai.

— Kaip man linksma. Tai tave laidos su muzika.

Bedarbis.

— Vardan Dievo pagelbėkite neturinčiam darbo! — prašo svejkas vyras praeinančios ponios.

— Ar senai tu be darbo? — klausia ji imdamasi už piniginio krepšelio.

—Aš gimiau... 1890 metuose.

Tinkamas žiponas.

— Kasgi ten pėr žmogus stovi prie durių su nuplyšusiu žiponu?

— Tai autorius knygos „Kaip praturtėt."

Irgi meilė.

Viena ponia mylinti gyvulius vieną kartą užėjo pas bučierių ir paklausė, kodel jis išsirinko tokią profesiją.

— Matote, ponia, — atsakė mėsininkas, — tikrai atsakyti gal aš ir nepataikysiu. Tik aš iš pat kudikystės labai myliu gyvulius.

Ponia. — Kodel tu pasitraukei nuo tarnystos pirmesnėje vietoje.

Tarnaitė. — Tenai labai vėjai pučia kambariuose. Aš prasišaldžiau akį pas rakto skylutę ir ausį taipgi.

Už kulisų.

— Palik mane, nustok lindęs, aš vedusi.

— Aš taipgi vedęs. Tai mes draugai sulyg nelaimės.

Pervėlai.

Piktas tėvas. — Aš tamstą pamokinsiu kaip bučiuoti mano dukterį.

Jaunas žmogus — Aš jau ją išmokinau bučiuotis.

// SKAITYKITE
Musų išleistą knimgą
„JAUNIEJI SKRAUJA"
— Senovės medžioklių apysaka.

PATYRIMAS — TAI GERIAUSIA MOKYKLA.

Tiktai kvailiai nepasimokina iš patyrimų kitų žmonių. Protingas žmogus apmąsto kokį bent vaistą, iš laikraščių apgarsinimų apie rezultatus tą vaistą vartojant. Skaitykit ką Mr. Dimitru Drig, 1006 Monroe Ave., Detroit, Mich. rašo apie Triner's Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą: „Aš buvau kankinamas per 8 metus su pilvo skaudėjimais. Vartojau visokius vaistus, be jokių pasekmių. Ant galo Aptiekorius davė man Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro ir dabar aš esu drutas ir geroje sveikatoje." Nėra kito vaisto, kuris suteikia tokią greitą pagalbą konstipitacijoje, flatulence ir kitokių pilvo skaudėjimo, galvos skaudėjimo, nerviškumo, gyvenimo permainos, generališko nusilpnimo ir stokos apetito. Prekė $1.00. Aptiekose. Tukstančiai kankinių žino svarbą Trinerio Linimento del reumatizmo ir neuralgijos. Šis puikus vaistas suteikia greitą ir užtikrinančią pagalbą. Turėkit jį ant rankos del nelaimių, nusisukimo, šalčių, ir tt. Prekė 25 ir 50c. aptiekose, per pačtą 35 ir 60c. Trinerio Aukso Kalendorius yra gražus sienų pagražintojas. Atsiųskite 10c. del pačto lėšų padengimo. Jos. Triner, Mfg. Chemist, 1333 1339 S. Ashland Ave., Chica., Ill.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Onai Račinskiutei (mažai mergaitei) Jusų eilutes gavome. Labai gaila, kad mes šiuom kartu jų negalėsime sunaudoti, bet bandykite ir toliau. Butų geriau vietoje eilučių rašyti trumputėles pasakaites. Jusų eilutėse daug gražaus jausmo, bet nevisur eilevimas geras. Kur geras, ten jau paimta iš kitų autorių. Tik lavinkitės, busite poetė.

A. A. T—čia. — Jusų feljetonai tinka. Indėsime į sekančius NN. Labai ačiu.

Nairietis (Montello, Mass.). Tamstos raštelio netalpinsime — neapsimoka ginčyties su „keleiviniais."

Zandekas A. Z. Z. ir kitiems. Tilps sekančiame N. Ačiu.

Nieko nežinąs. — Negerai, kad nieko nežinodami, o rašote. Pirmiau apie tai reikia dasižinoti, kad norite kritikuoti tokį reikalą. Negalėsime sunaudoti.

Vev—sis. Eilutės labai silpnos. Nesunaudotinos. Verčiau pradėkite nuo žinučių rašymo.

Parsiduoda puiki grosernė lietuviais apgyventoje vietoje. Biznis gerai išdirbtas. Yra proga norinčiam biznį įsigyti. Parsiduoda pigiai. Platesnių informacijų norėdami kreipkitės:

J. W. Lutkauskas
120 Grand St., Brooklyn, N. Y. (4)

RAČIUNO NAUJI JUDANTIS PAVEIKSLAI

Bus rodomi: —

Ketvergo vak., Sausio (Jan.) 25 d., 1917 G. Pouzenc Salėje, Walker ir Third Strs., Cliffside, N. J.

Nedėlios vakare, 28 d. sausio (Jan.) 1917 m. Mathew's Salėje, Clinton Ave ir Washington Pl. Maspeth, L. I.

Utarninko vak., Sausio (Jan) 30 d., 1917 m. Šv. Jurgio salėje, 180 New York Ave., Newark, N. Jersey.

Pėtnyčios ir subatos vak., vasario 2 ir 3 dd., 1917. Lietuvių Bažnytinėj salėj, Easton, Pa.

Septintas : : : : : : : Metinis
BALIUS!

RengiaDraugystė Šv. Jono, atsibus subatoj 27 d. sausio (January) 1917 m. Pradžia 6:30 v. vakare. Tautiškame Name 101-103 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Įžanga vyrams 25c., moterims 15c. Muzika kuopuikiausia.

Komitetas:
Prez. Mart. Radauskas
Sekr. Pov. Mikulskis,
Kasier. Pov. Kubilius.

AŠ IŠDUODU kambarius del 3 vyrų. Kambariai šviesus ir parankus, toiletas ant to paties floro, šiluma iš virtuvės. Reikalaudami gerų kambarių, atsišaukite šiuo adresu:
AUGUSTINAS MARTYŠIUS
227 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (5)

PAJIEŠKAU Antano Kazlausko, paeina iš Kauno gub., KKupiškio par., Gaigalių kaimo. Užsiima statymu bažnyčių. Kas apie jį žino ar jis pats meldžiu atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą.

A. SAPIEGA
94 Johnson Str., Bridgeport, Conn.

Mateušas Lukoševičius pajieško Kazimiero Bakučio, jisai pora metų atgal, gyveno Detroit, Mich. Dabar nėsu jo matęs nuo to laiko, kaip jisai išvažiavo iš Shenandoah, Pa.

Malonės jis pats ar kas apie jį žino man pranešti sekančiu antrašu:
MATEUŠAS LUKOŠEVIČIUS
133 Grand St., Brooklyn, N. Y. (4)

PAJIEŠKAU savo brolio Moziejaus Cibulskio, Suvalkų gub., Marijampolės pavieto, gmino Barbieriškio, kaimo Gelčių. Taippat pajieškau švogerio Igno Danisevičiaus, Suvalkų gub., Simno gmino, kaimo Skovagalių. Jei jie dar gyvi meldžiu pranešti
JUOZAS CIBULSKAS
90 Hope Str., Brooklyn, N. Y.

SALIUNAS ANT PARDAVIMO.

Iš priežasties nesveikatos savininko parsiduoda saliunas, biznis indirbtas per virš 20 metų, gerai žinoma lietuviams. Arba gali ineiti į pusininkus. Del platesnių informacijų atsikreipkite į „Vienybės Lietuvninkų" ofisą 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. ((4)

MUZIKOS ŽODYNĖLIS

parašė
Mikas Petrauskas
Kaina — 25c.
Kiekvienas muzikos mylėtojas tegul pasistengia gauti reikalingą dalyką. Adresuokite:
Lithuanian Conservatory of Music.
395 Broadway, So. Boston, Mass.

Severos Lietuviškas Kalendorius
1917 metams jau atspauzdintas ir gatavas išsiuntinėti. Reikalauk aptiekoj arba rašyk tiesiog mums, o mes mielai pasiųsime
Dovanai

Kosulys
dažniausia buna įkirėjusiu apsireiškimu ligose, kaip: pažandžių uždegimas, influenza arba mėšlunginis krupas. Kad sulaikyti kosulį ir palengvinti slogoms, patariama vartoti

Severa's Gothard Oil
[Severos Gothardiškas Aliejus.]
Yra žinomas kiekvienuose namuose, kaipo parinktinas linimentas trinti sopančias vietas, ypač gimusias iš reumatizmo, persišaldymo arba uždegimo. 25 ir 50c.

SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS
(SEVĖROS BALSAMAS PLAUČIAMS)

Tuoju gydymo budu gali naudoties ne tik suaugusieji, bet ir vaikai. Net mažiausias kudikis gali apturėti palengvinimą. Taigi vartok tuos vaistus nuo kosulio, persišaldymo, užkimimo, nedifterinės gerklės skaudėjimo, kosulio, gimusio iš pažandžių uždegimo ir nuo influentinio kosulio.

Kaina: 25 ir 50c.

Prašoma aptiekose reikalauti tiktai Severos Gyduolių, saugoties dirbtinųjų arba falsifikacijų ir visuomet pasakyti firmos vardą: "Severa" prie kiekvieno pirkimo. Jei vietos aptiekoj negalima gauti, užsakius tiesiaus bus pasiųsta.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Galva Skauda?

Ar žinai, kad 90 nuošimtis žmonių turi galvos skaudėjimą ir nerviškuma iš priežasties silpnų ir nerviškų akių. Vienintėlė pagalba, tai moksliškai pritaikyti akiniai..

Kreipkitės pas

Dr. H. A. Medoff

Akių ir akinių specialistą, o jis duos Tamstai patarimą dykai.

Ofisas yra jo aptiekoje.
500 Grand Street, (Corn. Union Av.)
Brooklyn, N. Y.

P. S. — Sumušti stiklai duodasi be egzaminavimo. Tik reikia priduoti šmočiukai.

Tel. 4428 Greenpoint
Dr. J. WALUKAS
VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
„ 1 „ 3 po pietų
„ 6 „ 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
161 Franklin St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 1—2:30
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.)
Dr. LOUISE C. BALL
Chirurgas Dantistas.
251 Grand St. Brooklyn, N. Y
Kampas Roeblin Str.
Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesveikus pripildo auksu, platina ir cementu. Įdeda naujus; uždeda kepuraites iš aukso arba porcelėno. OFISO VALANDOS:
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS.
Senai įsteigtas biznis 25 met.

Telephonas: 6426 Market.
Daktaras
JONAS J. KAŠKIAUCIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte
341 Walnut str., prie parko.
NEWARK, N. J.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (prova) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:
KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

KIRPIMO MOKYKLA!!!

Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporcijų lekcijas ypatiškai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio systemą." Pristatau petrinas į visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu:

L. G. KAZIUNAS.
96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y

Centais Užčėdijama Desėtkus

Bereikalingai daugelis važiuoja New Yorko pažiurėti.

Kadangi puikiai galima pamatyti tik už 25c.

Labai puiki sąsiuva 112 puikių paveikslų New Yorko gatvių, stočių elevatorių, požeminių geležkelių, muzėjų, knygynų, hotelių, parkų, tiltų, teatrų ir didžiausių namų su paaiškinimais po kiekvienu paveikslu

Ta sąsiuva kiekvienam malonu turėt.

Reikalauk „V. L." administracijoje 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. pri siunčiant pinigus stampomis.

LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras Darbas ir visiems Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.
Office Phone Peoples 87
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

Petras Naujokas,

Visados klauskite P. Naujoko Cigarų kokiame nebuk štore arba saliune ir gausite gerą cigarą, o ne kopustų lapų. Mano dirbtuvė:
359 Broadway, corn. Keap Str.
Brooklyn, N. Y.

Kiekvienai MOTEREI žinotina
Specialistas Moteriškų Ligų.
JOSEPH LIPMAN, M. D.
314 E. 50th St., New York.
OFISO VALANDOS:
iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
Nedėliomis pagal sutartį.
Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriame ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiurėsime ir duosime prieteliską rodą. Patarnavimas visai pigus. Neužmirškite mano antrašo.
DR. J. LIPMAN,
314 E. 50th St. NEW YORK.
Arti 2nd Avenue.
— Kalbame lietuviškai. —

ŠOKIŲ MOKYKLA
Jau 36 metai, kaip gyvuoja.

Mokinu waltz'ą, two-step, fox trot, one-step ir visus paskučiausius šošokius. Merginos ir vyrai seni ir jauni gali mokytis. Privatiškos ir klasų lekcijos atdaros nuo 9 ryte iki 11:-30 taipgi ir nedėlioms. Greitai išmokiname. Kursas nuo $5 iki $10.
PROF. STERN'S
SCHOOL OF DANCING
952 Broadway, cor. Myrtle Av.
Brooklyn, „L" Station.
Apr. 18.

DYKAI del musų skaitytojų!!!
Puikus Kalendorius.
(Ekstra gražus ir spausdintas keliose spalvose) dabar jau išėjo iš po spaudos. Jis turėtų pagražinti sienas kiekvienos stubos. Galima gauti rašydami pas:
Russian-American Line office,
117 N. Dearbon Street,
Chicago, Ill.

DANTISTAS.

Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu!
Gvarantuotas ant 20 metu!
Uždėjimas kepuraitės 22 k. $5.00
Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas.... 50c.
Užplombavimas auksu .... $1.00. Skaudantį dantį duok ištraukt ryte, o vakare duok apžiurėt.
SANITARY DENTAL PARLOR
307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y.
Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

ATIDAI!

Draugystėms, Kliubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), šarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo $25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai musų vientaučiai kreipiasi pas žydelius. kurie nepažindami lietuvių Tautos historijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas:

STRUPAS & CO.
123 FERRY STREET., NEWARK, N. J.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

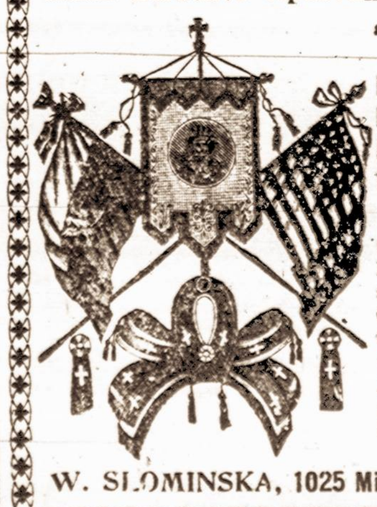

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

M. Mierzwinskas

Užlaiko

Dvi Didelias BUČERNIAS,

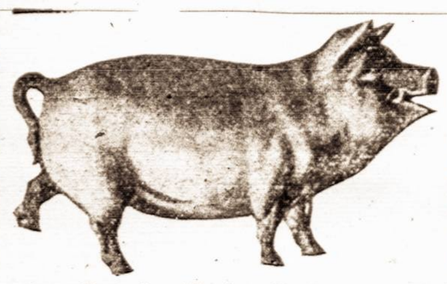

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, KrajavųTaukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA Ir ČYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas

75 Grand Street — Kampas Wythe Ave. — BROOKLYN, N. Y. — Tel. 3359 Greenpoint

-:BUČERNĖS:-

41 Avenue A — Kampas 3-rd Street — NEW YORK, N. Y. — Tel. 2174 Orchard

---

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartojo aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiu juoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačtą tiktai už $1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,
151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

Telephone 2372 Greenpoint.

Macys & Marcin Furniture Co.

DIDŽIAUSIAS NAMAS,

Kur galima gaut visokių namipių papuošalų ant lengviausių išlygų

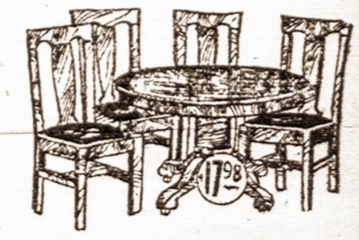

$1.00 į sanvaitę

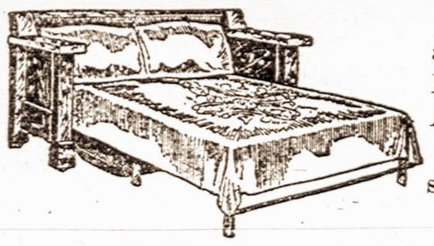

Pristatom į visas apielinkias: Jersey, New York, Maspeth. Atvažiuokit kad ir iš toliaus, karai užsimokės.

Musų adresas

MACYS & MARCIN Furniture Co.

198=200 Grand Str. Rrooklyn, N. Y.

Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS CAFE

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Baliams, Mitingams ir Veselioms, (vestuvėms)

734-736—3rd Ave.
SO. BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1295 South.

Kada turi taisyti dantis, eik pas seną dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

Insteigtas 1866 — Telefonas 1576 Greenpoint

Edward J. Widness & Co.

Užlaiko Krautuvę

Stubinių Daiktų

Puodų, Stiklinių Daiktų, Pečių, Linoleum, Staltiesių, Langdengių, Geležinių Blekinių Daigtų, Peilių ir t. t.

SPECIJALIŠKI DAIKTAI BARAMS ir HOTELIAMS

99 Grand Street, Brooklyn, N. N.

NOTARIJUS
(REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtint ir padaryt—čia yra padaroma: Devirnostįs, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER
SALIUNAS

Alus, Vynas, Likierai ir geri Cigarai

398 Grand Street
kampas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA

RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, gretas ir prie lankus patarnavimas.

Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykit, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.
102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA

KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų

Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, Spilkų, Kolčikų, Kompasų, Kryžių, Bronzalietų ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripkų), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laiškams rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magiškų Monų daiktų ir kningų su pagalba ku rių galima padaryti įvairias štukas

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubas, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados musų kostumeriu. Taipgi pirkdami daug tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock". Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes

170 Grand St.
Brooklyn, N.Y.

Telephone 4659 Greenpoint

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant $150 iki $1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po $6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

VERGIJOS dienos jau praėjo. Bet vis dar tarpe mūs yra daug vergų, kurie yra atstumiami nuo savo darbo beširdės verg-mistrės-LIGOS.

Yra labai lengva išvengti mažų kliučių išaugant į dideles, jeigu umai atida ant to atkreipiama. Ir tas yra jusų pareiga link paties savęs ir savo šeimynos tai vis atlikti.

Nuo skaudėjimo pilvo ir žarnų, kaipo plovimas skaudžiančios gerklės intraukimui į save apmalšinimui dusulio, nuo galvos ir ausų skaudėjimo; ect.

SOROL

apsireiškia esąs iš geriausių naminių gyduolių, esančių ant pardavimo—25c. už bonkutę.

Nuo Reumatizmo, Padagos, Neuralgijos, Persišaldymo, Apšlubimo, Dantų Skaudėjimo, Diegliu ir Skaudėjimo Krutinėje, kaip ir nuo visokiu kitu reumatišku ligu, naudoki

PAIN-EXPELLER,

kaipo seną ir užtikėtiną draugą šeimynos per puse šimtmečio. Tik 25c. ir 50c. bonkute; galima gauti visose aptiekose arba jas pati fabrikanta—

F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington Street, New York.

Telephone 1381

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Užbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

JONAS MATHUS

(MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikiausias visame South Bostone Lietuviškas

:: SALIUNAS ::

Sveikiausi ir geriausi visokios rušies gėrimai ir kvepenti Cigarai. Puikus užkandžiai, prielankus patarnavimas.

JONAS MATHUS
(Lietuvis Savininkas)
342-344 W. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
(Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitinį Laikraštį

"LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais. einąs 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik $2.00
Už pusę metų tik $1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ IŠLYGŲ

TREJOS DEVYNERIOS
arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolių ir šaknų.

Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausiu vaistu arba karčiu vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Vieną pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą čysto spiruto ir tiek pat vandens, arba išvirti čystame vandenyje ir po 24 valandų gerti po puse stiklelio arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4-tos gatvės.

"Trejos Devynerios" ("Trejanka")—tai ištikimiausias lietuvių draugas—gydytojas įvairiose negalėse bei ligose. Tačiaus reikia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios" yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptiekose, bet jei nerasite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, prisiunčiant 35 centus, o tuojaus apturėsite

---

Musų sesers
Lietuvoje
vargą kenčia
Aukaukime
joms
kuri kiek galite.

DIRVA

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.

Neužsiima barnėmis nė polemikomis.

Talpina daug žinių.

Talpina daug mokslišku ir pamokynančių straipsnių.

"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.

TIK $1.50c. METAMS.

Ant pažiuros vienas No. Dykai.

"DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE - CLEVELAND, OHIO

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą Inleidžia

"DRAUGAS" atsieina met. $2, pusei m. $1:
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

Išmokęs tas lekcijas jau mokėsi

Kalbėti ir Rašyti Angliškai

Jei netiki šitam pranešimui, tai perskaityk pirmą lekciją, o persitikrinsi ar teisybe. Prisiųsk 10 centų, o tuojaus gausi lekciją.

MONTELLO CORRESPONDENCE SCHOOL,
MONTELLO, MASS.

Bile kas gali išmokti Barzdaskutystę, Plaukų taisymo (hairdressing), Manicuring, ir tt. į labai trumpą laiką; mažai išlaidų. Mes mokiname moteris ir vyrus. Atsišaukite del plateesnių informacijų.

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Vietinės Žinios

Harmonijos Choras galutinai nutarė lošt „Velnią Išradėją" — 3-čią d. Kovo (March). Dabar tik mokinasi trečią aktą arba baletą, kuriame yra daug dainų ir šokių, todel reikalinga yra gerai susimokinti. Buvo manoma ankščiau statyti, bet kadangi visi subatvakariai užimti įvairiais veikimais, todel atidėta iki Kovo 3 dienos. Šį kartą bus lošiama pilnas veikalas ir su pilna orkestra.

Spektakliai. — Naujai susiorganizavusi „Lietuvių Dmataškosios Dailės Draugija" Brooklyn, N. Y. kurioje režisierium yra garsus artistas **A. Vitkauskas,** pradėjo mokytis kelis naujus veikalus k. t. Šilerio, Gordino ir kt., tarpe tų, pagarsėjusį lietuvių scenoje veikalai: „Gairės", „Jaunikis" ir „Tarnas inpainiojo," kurie bus pastatyti šiose New Yorko apielinkėse: 1) **Elizabethport, N. J.** pėtnyčioje 26 sausio. 2) Centr. Brooklyn; nedėlioje 28 sausio. 3) Bayonne, N. J. subatoje 10 vasario. Šie veikalai bus lošiami ir kitose apielinkėse, bet dar diena nėra paskirta.

Visuose šiuose veikaluose lošia A. Vitkauskas, tarpe gabiausių Brooklyno dramatiškų spėkų. Paminėtųjų vietų lietuviai neužmirškite ir atsilankykite į šiuos puikus vakarus ir tuom palaikyti savo teatrą. Po perstatymo veikalų bus puikus koncertas, susidedantis iš dainų. Po koncertui bus ir šokiai.

Liet. Dram. Dail. Dr.

Vyčių 12 kuopa New Yorke, rengia vakarėlį. — Subatoje 27 d. sausio 1917 šv. Veronikos svetainėje, Barrow ir kampas Washington Str., 7:30 v. vak.; bus sulošta 3-jų veiksmų komedija „Amerika pirtyje," deklamuos jaunas vytis ir dainuos 41 vyčių kuopos choras iš Brooklyno — vadovaus A. Aleksandravičius, bus šokiai, muziką vadovaus p. J. Girdis. Įžanga su padėjimu drapanų 25c. ir 50c. Užprašo vyčių 12 kuopa.

Davažiuot: iš up town, 9 Av. elevator, išlipt ant Christopher str., vienas blokas iki svetainei. Iš Williamsburg paimt 8 Str karą, išlipt ant Washington Str. Iš C. Brooklyno, Manhattan tilto karu, persėst ant 8 Ave. karo, išlipt ant Barrow St.

Sus. L. R. K. Amerikoje nupirko sau namą Brooklyne. — Pirkimas atsibuvo 19 d. sausio. Namas randasi ant Grand. Str. Ext. tarpe Union ave. ir Keap Str. Už namą užmokėta $29,000. Namas neša į mėnesį $200.00 randos.

Taipgi yra nuskirta komisija iš Miliuko, kun. Petkaus ir Strumskio įsteigimui organo, kuris pradžioje kovo pradės eiti.

Linkime geriausios kloties mušų bendrui.

„Kaminakretis ir maluninkas" scenoje. — Tą gražią operetę stato scenon Central Brooklyno šv. Jurgio parapijos choras 3 vasario. Stato parapijos svetainėje.

TMD. 3 kp. susirinkimas. — Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai, nepamirškite, kad šios pėtnyčios vakare 19 sausio svetainėje, 73 Grand Str., bus TMD. 3-čios kuopos susirinkimas. Bus apsvarstyta labai daug reikalų. Bus mokama metinė duoklė į draugiją. Tiktai nesivėlinkite. Prasidės ant 8 v. vakare.

A. Lapinskas.

Pranešimas. — Konferencija Lietuvių Liaudies namo įsteigimui Brooklyne įvyks 26 d. sausio (Jan.) 1917 m. Tautiškame name 101-103 Grand Str. 7:30 v. vak. Todel delegatai, kurie esate apsiėmę atstovauti, malonėkit butinai pributi, nes ši konferencija yra viena iš svarbiausių. Bus renkamas nuolatinis pildomasis komitetas ir kitokios komisijos.

Su pagarba liglaikinis kom.:
Pirm. **J. Bekampis.**
Sekr. **J. Steponaitis.**
Pag. sekr. **S. Karvelis.**

Lenkų masiviškas susirinkimas delei gavimo Lenkijai laisvės įvyko pereitą nedėldienį Hippodrome teatre. Buvo susirinkę virš 3,000 žmonių. Sudėta aukų apie 15 tukstančių.

Užmiršti pinigai. — Sako, kad pinigus niekas nepamiršta, bet tai netiesa. Pas New Yorko miesto kasierių yra 40,000 dolarių, kurie užmiršti buvo per žmones pasidėjusius kaucijas. Tie pinigai padėti bankoje ir jau atnešė didelį nuošimtį.

Senis 50 metų žmogžudys. — Tulas Juozas Kolemenas nuteistas nemažiau kaip ant 20 metų kalėjiman už užmušimą savo dukters, kuriai buvo jau sukakę 17 metų.

Nespjaudykite. — Miestas pradėjo areštuoti tuos, kurie spjaudo ant šaligatvių. Kasdien areštuojama po keliasdešimts. Pasisaugokite.

Už apdaužymą — $15,000. — Tulas Martenas, auksinių daiktų prekėjas, per Kalėdas gerai restorane išsigėrė. Lekajai jį išvedė ir truputį apstumdė. Dabar jis apskundė tą restoraną ant 15,000 dolarių. Viskas pabrango.

Gavo leidimą vesti: — Stanislovas Daniunas, 151 Berry Str., su Anele Šemaškiene, 114 No. 5th Str.

Juozas Laukaitis, 28 Meserole Str., su Euprosina Gajavskiene, 60 Ten Eyck Str.

Antanas Kaukaras, su Mariona Dvaseckiute, 82 Union Ave.

Jonas Vanagas, 34 Scholes St. su Jieva Kimbirauskiute, 186 Grand Str.

Jonas Šaučis, 385 Keap Str., su Gabriele Dakuniute.

Adomas Šiunkunas, 321 Plymouth St., su Viktorija Savonaite iš ten-pat.

SKAITYK
„VIENYBĘ
LIETUVNINKŲ"
IR PATARK SAVO
DRAUGAMS IR PAŽĮSTAMIEMS
užsirašyti naudingą laikraštį

Kaina metams	$2.00
Pusei metų	1.00

Tel. 2320 Greenpoint —::::— Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užeiga pas
Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur nepamirškit šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
Kampas North 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 5311 Greenpoint.

New Plaza Hall

Dvi DIDĖLĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESEILIU IR LINKSMU VAKARĖLIU
PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.
A. Miller, Savininkas
121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

Teisingiausia Lietuviszka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30,000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugražinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekviena draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

Telephone 885 Greenpoint PUIKIAUSIA UŽEIGA
Kada tik nueisi, visada sveteliu pilna pas
Alex Shrupski
SVEIKIAUSI IR GERIAUSI VISOKIOS RUŠIES GĖRIMAI IR KVEPIANTI CIGARAI.
Alex Shrupski, Savininkas
61 South 2nd Street, Brooklyn, N. Y.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
Passenger Traffic M'gr
90 West Street, N. Y.

— NEPAMIRŠKIT —
Tautiško Namo,

Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikųs Cigarai.
Skanųs užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint

JONAS KULBOKA
CAFE
291 Wythe Ave.
Kampas So. 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS
CEVERYKUS
eik visada pirkti pas
Simaną Pociuną Cia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W.L.DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalaudamas užeik.

S. POCIUNAS
127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

SAULE
THE SUN.
Du-kart nedėlinis laikraštis
smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
EINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.
Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA

PIRMAS LIETUVISKAS

Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas. Vidutiniška čienia
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteru ir vaiku. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedelioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

TĘSIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO
"RUSSKAYA ZEMLYA"
kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikaturos ir paveikslai dienos klausime.
KAINA:

Suvien. Valstijose, metams	$3.50;
pusei metų	1.80;
trims mėnesiams	1.00.
New Yorke ir užsienin metams	6.50;
pusmečiui	3.50

Užsirašydami adresuokite:
"RUSSKAYA ZEMLYA"
231 E. 17th St. New York, N. Y.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's
CAFE
KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsu Sriuba
Puikiausia užeiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepianti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.